

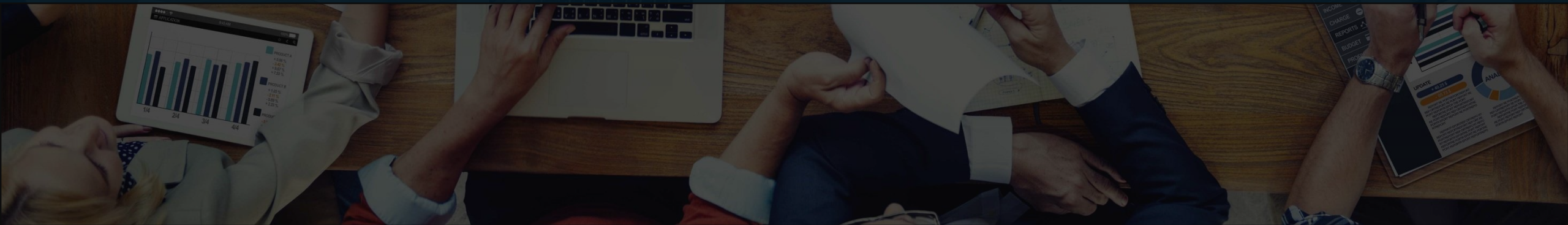
Lietuvos diasporos apklausa

Sausis, 2024 m.
Kiekybinio tyrimo ataskaita

Tyrimo dizainas

Tyrimo data

2023 m. spalio mėn. 26 d. – 2023 m. gruodžio 11 d.

Tyrimo metodas

Tikslinė Lietuvos diasporos apklausa internetu. Potencialūs respondentai buvo kviečiami užpildyti anketą per „Facebook“ portalą, per Lietuvos diasporą vienijančias organizacijas, Lietuvos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigas užsienyje.

Tyrimo tikslinė grupė ir imties dydis

18 metų ir vyresni Lietuvos diasporos atstovai, gyvenantys užsienyje ne mažiau 6 mėn. Respondentų skaičius: N=2549

Apklausos paklaida

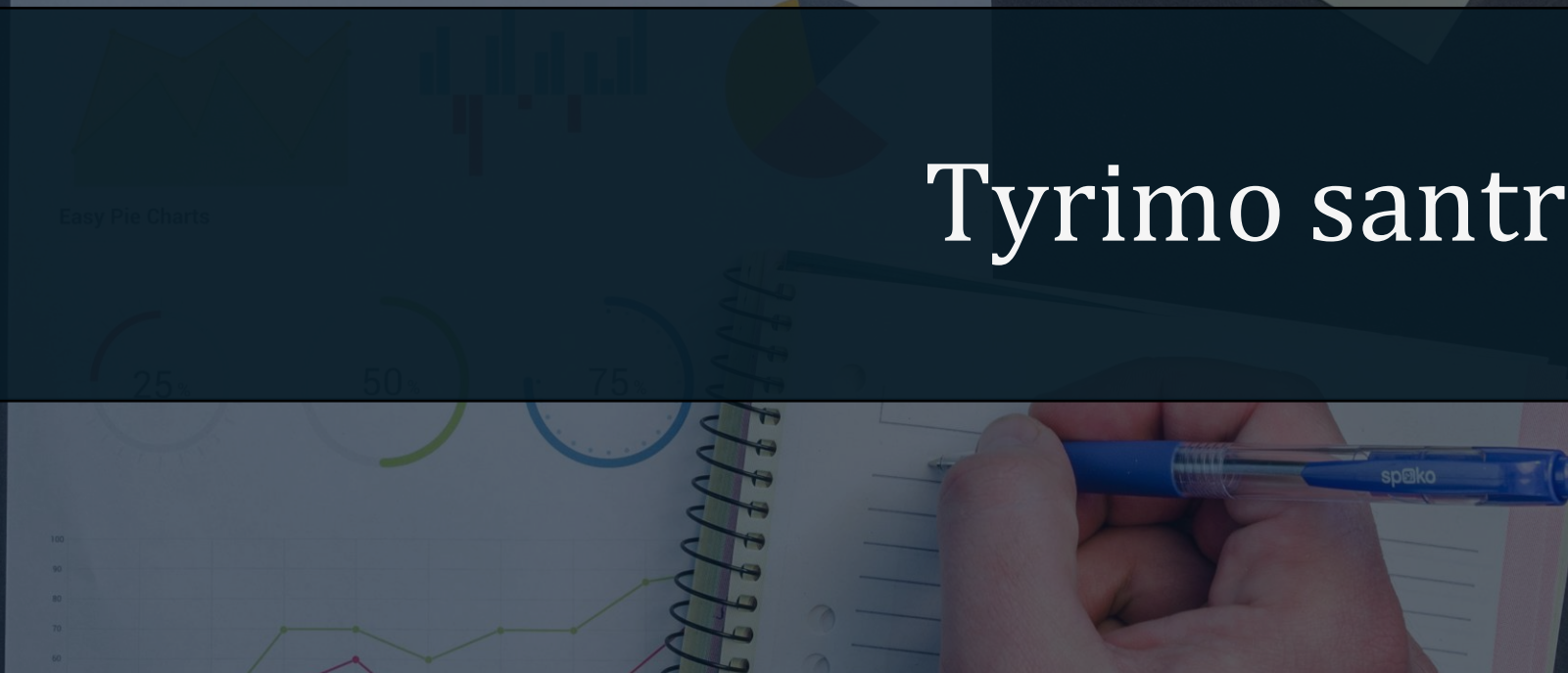
Rezultatų paklaida neviršija 2,2% (jei atranka būtų tikimybinė)

Paiškinimai

Pjūviai pagal soc-demografinius rodiklius pateikti atskirame dokumente Excel formatu. Dėl apvalinimo kai kurių atsakymų suma gali būti +/- 100% arba 1% gali skirtis skaičiai Excel pjūvių lentelėse ir ataskaitoje.

Tyrimo santrauka

Tyrimo santrauka

- 2023 m. spalio mėn. 26 d. – 2023 m. gruodžio 11 d. rinkos tyrimų kompanija „RAIT“ Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos (toliau – URM) užsakymu atliko Lietuvos diasporos apklausą, siekiant išsiaiškinti Lietuvos diasporos atstovų santykį su Lietuva bei jų lūkesčius ryšiui su Lietuva stiprinti. Apklausos tikslas – geriau suprasti, kaip Lietuvos diaspora vertina galimybes puoselėti tautinę tapatybę, įskaitant galimybes mokytis lietuvių kalbos; sužinoti Lietuvos diasporos požiūrį į Lietuvos pilietybės išlaikymo ar įgijimo klausimus, norą ir galimybes dalyvauti Lietuvos viešajame gyvenime bei prisidėti prie gerovės Lietuvoje kūrimo, grįžimo į Lietuvą planus ir lūkesčius. Lietuvos diasporos nuomonė ir įžvalgos svarbūs siekiant sustiprinti ir išplėsti valstybės ir diasporos ryšį, dialogą ir partnerystę bei tobulinti Lietuvos diasporos politiką ir jos įgyvendinimą.
- Apklausa buvo tikslinė. Kvietimas dalyvauti apklausoje buvo platinamas pasitelkiant Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos bei Lietuvos diasporą vienijančias organizacijas, juo dalinamasi URM administruojamose „Facebook“ paskyrose. Apklausoje iš viso dalyvavo 2549 Lietuvos diasporos atstovai (18 metų ir vyresni, gyvenę užsienyje ne trumpiau 6 mėn.), gyvenantys 69 šalyse. Klausimynai buvo parengti trimis kalbomis: lietuvių (N=2364), anglų (N=124), ispanų (N=61).

Apklaustųjų struktūra

- Dauguma dalyvavusiųjų Lietuvos diasporos apklausoje: moterys (69%); 30–65 m. amžiaus asmenys (82%), turintys aukštąjį išsilavinimą (79%); gimusieji Lietuvoje (89%); gyvenantieji užsienyje virš 3 m. (84%, iš jų virš 10 m. – 58%). 47% apklaustųjų gyvena Šiaurės Europoje, tuo tarpu gyvenančiųjų Europos Sąjungos šalyse respondentų dalis sudaro 42% visų apklaustųjų. Pagal gyvenamąją vietą 16% respondentų gyvena Jungtinėje Karalystėje, 11% – JAV, po 10% Danijoje ir Norvegijoje, 8% – Vokietijoje. 8 iš 10 diasporos atstovų turi Lietuvos pilietybę (81%), 8% turi ir kitos šalies pilietybę, o 11% – Lietuvos pilietybės nebeturi / niekada neturėjo.

Tapatybė

- Kaip ir ankstesniais metais 9 iš 10 Lietuvos diasporos atstovų teigė, kad jiems yra svarbi tautinė tapatybė (91%). Statistiškai reikšmingai dažniau tautinis identitetas yra svarbus moterims; vyresnio nei 66 m. amžiaus respondentams; turintiems pilnamečių vaikų; užsienyje nuo gimimo gyvenantiems respondentams bei tiems, kurie neatmeta galimybės kada nors ateityje grįžti į Lietuvą arba planuoja tai padaryti per artimiausius penkerius metus ar vėliau.
- Svarbiausiu tautinės tapatybės (lietuviybės) elementu apklausos respondentai, kaip ir anksčiau, įvardijo lietuvių kalbos mokėjimą – 84% (2022 m. – 83%), tuo tarpu Lietuvos Respublikos pilietybės turėjimas 2023 m. buvo minimas dažniau – 72% (2022 m. – 57%). Lietuviškų tradicijų puoselėjimas išlieka svarbus panašiai daliai respondentų kaip ir anksčiau – 69% (2022 m. – 67%).
- St. reikšmingai dažniau lietuvių kalbos mokėjimas yra svarbus moterims; turintiems (iki)mokyklinio amžiaus vaikų; turintiems Lietuvos pilietybę; Lietuvoje gimusiems asmenims. Tuo tarpu Lietuvos pilietybės turėjimas savo tapatybės suvokimui dažniau aktualus vidutinio ir vyresnio amžiaus žmonėms nuo 30 iki 65 m.; gyvenantiems užsienyje virš 10 metų; gyvenantiems JAV ir Kanadoje bei neatmetantiems galimybės ateityje grįžti į Lietuvą.
- Remiantis tyrimo rezultatais, 42% apklausos dalyvių teigia dalyvaujantys lietuviškos organizacijos užsienyje veikloje (2022 m. – 45%). Ketvirtadalis priklauso krašto lietuvių bendruomenei – 26% (2022 m. – 34%) o 13% – lituanistinio švietimo įstaigų bendruomenėms (2022 m. – 12%).
- Į krašto lietuvių veiklą st. reikšmingai dažniau yra įsitraukę 66 m. ir vyresni asmenys; mokslų daktarai (-ės); turintys pilnamečių vaikų; užsienyje nuo gimimo gyvenantys respondentai. Tuo tarpu lituanistinėms švietimo įstaigų bendruomenėms dažniau priklauso moterys; 30-65 m. amžiaus respondentai; turintys magistro laipsnį; auginantys (iki)mokyklinio amžiaus vaikų; užsienyje gyvenantys virš 10 metų bei JAV ir Kanados gyventojai.
- 23% diasporos atstovų teigia nedalyvaujantys jokiose lietuviškų organizacijų užsienyje veiklose ar renginiuose. St. reikšmingai dažniau taip atsakė vyrai; jaunimas nuo 18 iki 29 m.; neturintys vaikų; užsienyje gyvenantys mažiau nei 10 metų asmenys bei respondentai, kurie mano, kad niekada negrįš gyventi į Lietuvą.
- Nedalyvaujantys lietuviškų organizacijų veikloje dažniausiai nurodė, kad jų gyvenamoje vietovėje nėra lietuviškų organizacijų – 34% (2022 m. – 28%) arba jie neturi tam laiko – 27% (2022 m. – 31%).

Vaikai ir lituanistinis švietimas

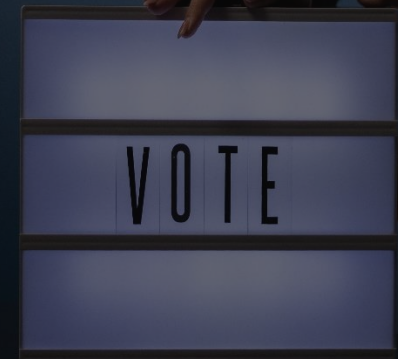
- 41% apklausos dalyvių turi (iki)mokyklinio amžiaus vaikų (2022 m. – 38%). 39% (ir vyresnių) vaikų turinčių apklaustųjų teigė, kad jų vaikas (-ai) lanko / lankė lituanistinio švietimo įstaigas (2022 m. – 34%). 3 iš 10 Lietuvos diasporos atstovų nurodė, kad jų vaikai lietuviškų mokymo įstaigų nelankė, tačiau jie namuose su vaikais kalba lietuviškai – 31% (2022 m. – 36%). Beveik kas penktas respondentas savo vaikus lietuvių kalbos, istorijos, tradicijų moko namuose – 18% (2022 m. – 21%).
- Ketvirtadalis respondentų svarsto vaikų studijų Lietuvoje galimybę – 25% (2022 m. – 24%), tuo tarpu kiek daugiau nei pusė apklaustųjų vaikų studijų Lietuvoje galimybės dar neplanavo, tačiau jos neatmeta – 51% (2022 m. – 34%). 22% apklaustųjų tokios galimybės nesvarsto visai (2022 m. – 34%). St. reikšmingai dažniau apie vaikų studijas Lietuvoje svarsto planuojantys čia grįžti tautiečiai.

Pilietybė

- Didesnė dalis 2023 m. apklausoje sudalyvavusių respondentų, nei 2022 m., nurodė turintys tik Lietuvos pilietybę – 81% (2022 m. – 67%). Tyrimo duomenys rodo, kad turėdami galimybę išsaugoti Lietuvos pilietybę, dauguma apklausos respondentų norėtų įgyti ir kitos šalies pilietybę – 76% (2022 m. – 73%). Absoliuti dauguma netekusių Lietuvos pilietybės norėtų ją atkurti – 88% (2022 m. – 94%).
- Dauguma (iki)mokyklinio amžiaus vaikų turinčių respondentų žino apie daugybinės pilietybės galimybę, kai vaikams leidžiama turėti ne tik Lietuvos pilietybę – 66% (2022 m. – 62%). Iš jų daugiau nei pusė apklaustųjų teigė, kad tokia galimybė jiems yra aktuali, kadangi norėtų, kad jų vaikas (-ai) turėtų dvi pilietybes – 53% (2022 m. – 47%). 27% diasporos atstovų apie daugybinę pilietybę nežinojo, bet jiems ši galimybė taip pat aktuali (2022 m. – 28%).

Balsavimas referendumuose / rinkimuose

- Didžioji dauguma apklausos dalyvių dalyvavo 2019 m. referendume dėl pilietybės išsaugojimo – 65%. St. reikšmingai dažniau tai buvo 30–65 m. respondentai; įgiję magistro išsilavinimą; turintys (iki)mokyklinio amžiaus vaikų; gimę Lietuvoje; gyvenantys užsienyje virš 10 metų; gyvenantys JAV ir Kanadoje; respondentai, neatmetantys galimybės grįžti į Lietuvą ateityje.
- Nedalyvavę 2019 m. referendume teigė, kad nežinojo, kad jis vyko – 35%, arba neturėjo pakankamai informacijos, kur ir kada turėtų balsuoti – 30%. Penktadalis apklaustųjų teigė, kad pilietybės išsaugojimo klausimas jiems visai neaktualus – 20%. St. reikšmingai dažniau taip atsakė 18–29 m. jaunimas; neturintys vaikų; turintys Lietuvos ir kitos šalies pilietybę; nuo gimimo arba iki 3 metų užsienyje gyvenantys respondentai.
- Paklausti apie savo ketinimą dalyvauti 2024 m. gegužės 12 d. referendume pilietybės išsaugojimo klausimu, kuris vyks kartu su LR Prezidento rinkimais, didžioji dauguma tyrimo dalyvių atsakė planuojantys išreikšti savo nuomonę – 84%, 12% – dar neapsisprendė, o 4% referendume tikrai nedalyvaus. St. reikšmingai dažniau tai yra vyrai; turintys (nebaigtą) vidurinį išsilavinimą; asmenys, neplanuojantys grįžti į Lietuvą.
- Dažniausiai nurodytos nedalyvavimo ateinančiame 2024 m. referendume priežastys: dalis respondentų niekada nedalyvauja jokiuose referendumuose – 27%, o kai kurie apklaustieji mano, kad asmuo gali būti lojalus tik vienai šaliai ir atitinkamai turėti tik vienos šalies pilietybę – 19%. 16% apklaustųjų netiki, kad referendumas bus sėkmingas, tuo tarpu 15% respondentų galvoja, kad jų balsas nieko nepakeis arba šis klausimas jiems yra neaktualus, nes asmuo nesieja savo ateities su Lietuva, tad pilietybė nereikalinga.
- Dėl dalyvavimo 2024 m. referendume neapsisprendusių respondentų dalis nurodė, kad sprendimą dėl dalyvavimo jiems priimti padėtų paaiškinimas, kodėl šis referendumas yra reikalingas – 47% bei pačios referendumo formuluotės paaiškinimas – 38%. Ketvirtadalis neapsisprendusių respondentų referendume dalyvauti galėtų taip pat paskatinti įvairios laidos, debatai ar straipsniai viešojoje erdvėje – 25%.
- 7 iš 10 Lietuvos diasporos atstovų teigė ketinantys dalyvauti 2024 m. spalio 13 d. vykšančiuose Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose (71%). St. reikšmingai dažniau tai yra magistro laipsnį įgiję respondentai; užsienyje mažiau nei 10 metų gyvenantys asmenys bei tie, kurie planuoja kažkada ateityje grįžti į Lietuvą. 54% apklaustųjų teigė, kad jų apsisprendimui dalyvauti šiuose rinkimuose turėjo įtakos galimybė užsienyje gyvenantiems LR piliečiams rinkti atstovą į LR Seimą Pasaulio lietuvių apygardoje. St. reikšmingai dažniau tai įtakos turėjo JAV ir Kanados gyventojams.

Ukraina

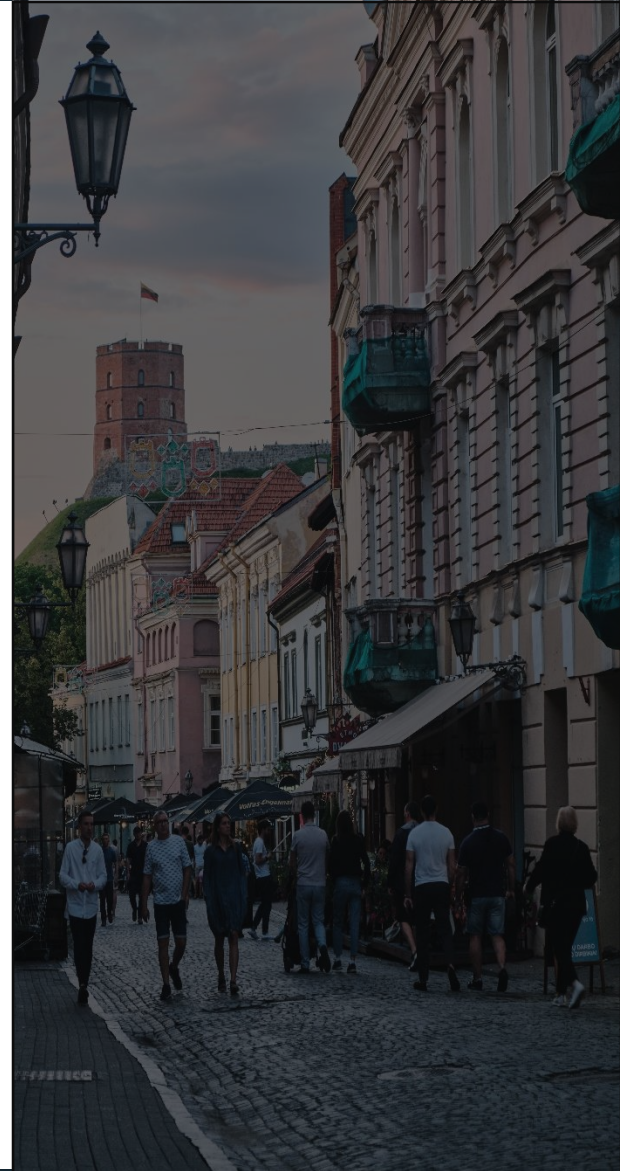
- Beveik 2 iš 5 tyrimo dalyvių nurodė, kad informaciją apie Rusijos karą prieš Ukrainą seka kasdien – 38% (2022 m. – 51%), 28% – dažnai (2022 m. – 25%), 16% – vis rečiau (2022 m. – 12%), 13% tai daro neaktyviai / retai (2022 m. – 9%), o 5% apklaustųjų teigė išvis nesidomintis šia tema (2022 m. – 3%).
- Kasdien informaciją apie karą Ukrainoje st. reikšmingai dažniau seka vyrai; vyresni nei 66 m. amžiaus respondentai; niekada Lietuvos pilietybės neturėję asmenys; užsienyje gimę respondentai; planuojantys į Lietuvą grįžti šiais / kitais metais arba ne anksčiau nei po penkerių metų; JAV ir Kanados gyventojai.
- Dažnai tokio pobūdžio informaciją seka 18–29 m. jaunimas; neturintys vaikų.
- Situacija Ukrainoje st. reikšmingai dažniau nesidomi (nebaigtą) vidurinį išsilavinimą įgiję asmenys; užsienyje nuo 3 iki 10 metų gyvenantys respondentai; neplanuojantys ateityje grįžti į Lietuvą bei tie, kam nėra svarbus Lietuvos tautinis identitetas.
- Remiantis apklausos duomenimis, Lietuvos diasporos atstovai vis mažiau prisideda ir prie paramos Ukrainai, vis dėlto tą daro beveik pusė visų tyrimo dalyvių – 48% (2022 m. – 66%): 40% – aukoja lėšas (2022 m. – 66%), 15% – dalyvauja lietuvių bendruomenių paramos Ukrainai iniciatyvose (2022 m. – 22%), 9% – savanoriauja (2022 m. – 15%). Beveik trečdalis apklausos respondentų teigia prie paramos Ukrainai prisidėję anksčiau, bet šiuo metu to nebedarantys – 32%. Tuo tarpu prie paramos prisidėti ketina 7% apklaustųjų (2022 m. – 10%), o 13% – neprisidėjo ir neketina prisidėti (2022 m. – 9%).

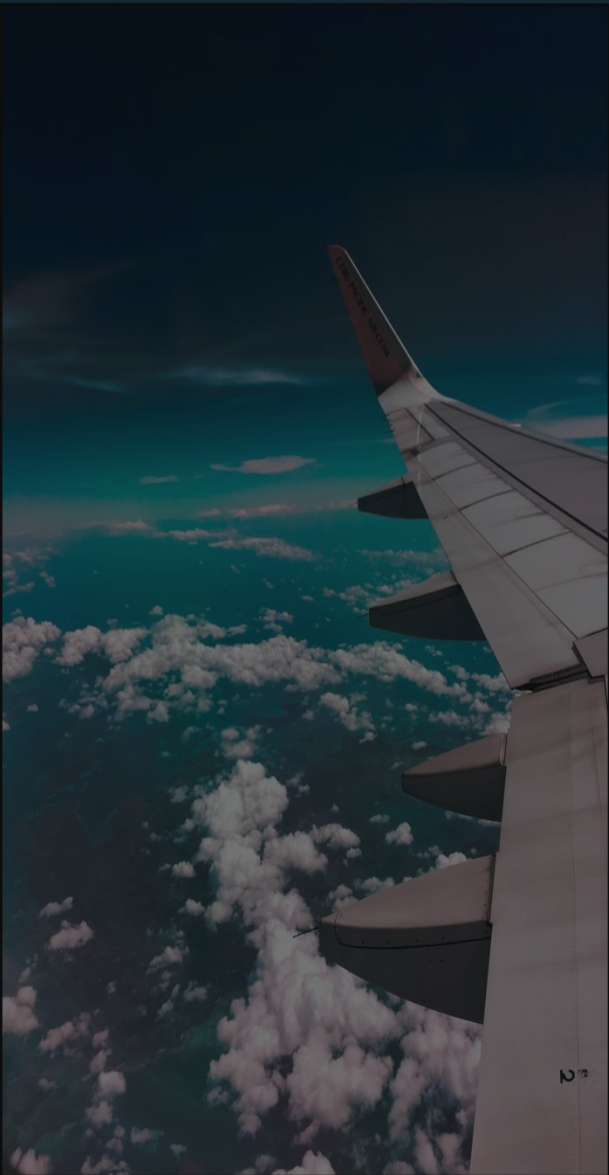
Dezinformacija Lietuvos atžvilgiu

- Lietuvos diasporos atstovai teigia, kad pastebėję dezinformaciją Lietuvos atžvilgiu įprastai atkreipia į tai savo artimųjų, draugų ir kolegų dėmesį (53%) arba rašo komentarus po tendencinga informacija (17%). 19% apklausos dalyvių nežino, kaip reaguoti į tokią informaciją, o 13% – apskritai nereaguoja į melagingą informaciją, nes mano, kad tai ne jų reikalas.

Įsitraukimas į Lietuvos gyvenimą / gerovės kūrimą

- Ženkliai didesnė Lietuvos diasporos atstovų dalis nei pernai teigė, kad gyvenant užsienyje yra sąlygų puoselėti lietuviybę – 83% (2022 m. – 60%). Kas dešimtas respondentas taip pat sutiko su šiuo teiginiu, bet mano, kad lietuviybės puoselėjimui trūksta tam tikrų galimybių – 12% (2022 m. – 34%), pvz.: stiprinti bendruomenių veiklą, padarant jas šiuolaikiškesnėmis, atviresnėmis ir labiau prieinamomis arba rengti ir skleisti daugiau informacijos apie renginius, susijusius su lietuviška kultūra. 4% apklaustųjų teigė, kad lietuviybės puoselėjimui užsienyje yra labai daug kliūčių (2022 m. – 5%).
- Kaip ir ankstesniais metais, didžioji diasporos atstovų dalis vienaip ar kitaip yra įsitraukę į Lietuvos pristatymo užsienyje veiklas, Lietuvos žinomumo didinimą – 73% (2022 m. – 72%). 65% respondentų aktyviai pasakoja apie Lietuvą aplinkiniams ir ragina čia apsilankyti (2022 m. – 59%), 18% – dalinasi pozityvia informacija apie Lietuvą socialiniuose tinkluose (2022 m. – 24%), 13% – organizuoja renginius ir pristatymus apie Lietuvą (2022 m. – 19%).
- St. reikšmingai dažniau aktyviai apie Lietuvą aplinkiniams pasakoja magistro ar daktaro laipsnį turintys respondentai; ne anksčiau nei po penkerių metų į Lietuvą planuojantys grįžti asmenys bei Vakarų Europos, JAV ir Kanados gyventojai.
- 7 iš 10 respondentų nurodo viena ar kita forma prisidedantys prie gerovės Lietuvoje kūrimo – 70% (2022 m. – 68%). Iš jų, 38% nurodė skatinantys turizmą į Lietuvą (2022 m. – 32%), 33% finansiškai remia Lietuvoje gyvenančius artimuosius (2022 m. – 30%), 13% tarpininkauja užmezgant kontaktus tarp Lietuvos ir užsienio šalių (2022 m. – 11%), 12% dalyvavo labdaros ir paramos programos veiklose Lietuvoje per pastaruosius 12 mėnesių (2022 m. – 16%), 9% konsultuoja Lietuvos įmones, organizacijas ar asmenis (2022 m. – 7%), 8% yra investavę Lietuvoje ar čia įkūrę savo verslą (2022 m. – 9%) panaši dalis (8%) dalyvauja bendroje su Lietuva mokslinėje veikloje (2022 m. – 7%). 20% apklausoje dalyvavusių respondentų nurodė, kad jie dar nėra prisidėję, tačiau ketina prisidėti prie gerovės Lietuvoje kūrimo (2022 m. – 21%), likusieji 10% – teigė tokių ketinimų neturintys (2022 m. – 11%).
- Kiek didesnė dalis apklausos dalyvių nei 2022 m. teigia, kad ir negyvenant Lietuvoje galima dalyvauti įvairių sričių Lietuvos gyvenime – 58% (2022 m. – 50%), tuo tarpu iš dalies šiam teiginiui pritaria maždaug dvigubai mažiau respondentų nei 2022 m. (2023 m. – 11%, 2022 m. – 27%), apie 8% – nepritaria (2022 m. – 13%).

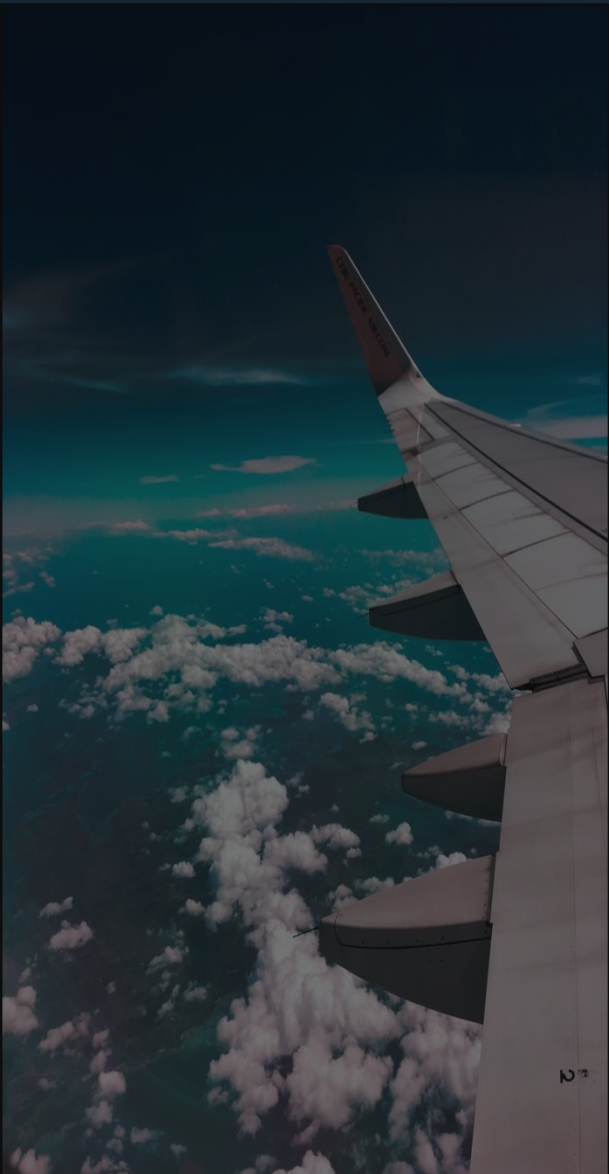

Grįžimas / persikėlimas gyventi į Lietuvą

- Išvykusieji iš Lietuvos dažniausiai nurodo 4 išvykimo priežastis: per mažas pajamas Lietuvoje – 21% (2022 m. – 19%), geresnes karjeros užsienyje galimybes – 17% (2022 m. – 19%), studijas užsienyje – 17% (2022 m. – 17%) bei norą išbandyti laimę kitur – 12%.
- St. reikšmingai dažniau į užsienį dėl per mažų pajamų Lietuvoje rinkosi išvažiuoti vyrai; aukštesnįjį ar žemesnį išsilavinimą turintys asmenys; respondentai, turintys pilnamečių vaikų; šiuo metu gyvenantys Šiaurės Europoje respondentai. Dėl geresnių karjeros galimybių užsienį dažniau rinkosi vyrai; magistro laipsnį įgiję asmenys; užsienyje gyvenantys nuo 3 iki 10 metų; gyvenantys Vakarų Europoje. Studijuoti svetur dažniau vyko jaunimas iki 29 metų; magistro arba daktaro laipsnį įgiję asmenys; neturintys vaikų; Vakarų ir Pietų Europoje gyvenantys apklausos dalyviai. Tuo tarpu tarp norinčių išbandyti laimę kitur dažniau buvo (nebaigtą) vidurinį išsilavinimą įgiję respondentai bei turintys (iki)mokyklinio amžiaus vaikų.
- Tyrimo rezultatai rodo, kad vis didesnė lietuvių dalis planuoja grįžti į Lietuvą. 20% apklausos dalyvių nurodė numatę apytiksles grįžimo į Lietuvą datas (2022 m. – 16%), dar 59% neatmeta grįžimo į Lietuvą galimybės (2022 m. – 56%). 21% apklaustųjų grįžti neplanuoja (2022 m. – 28%).
- Šiais arba kitais metais į Lietuvą grįžti st. reikšmingai dažniau planuoja vyrai; 18–29 m. jaunimas; užsienyje gyvenantys iki 3 metų asmenys. Per artimiausius penkerius metus grįžti norėtų 18–29 m. jaunuoliai; vaikų neturintys asmenys; užsienyje gyvenantys iki 3 metų respondentai. Daugiau nei po penkerių metų į Lietuvą atsikraustyti dažniau planuoja vyrai; jaunimas iki 29 m.; vaikų neturintys respondentai; respondentai užsienyje gyvenantys nuo 3 iki 10 metų. Grįžimo į Lietuvą galimybės st. reikšmingai dažniau neatmeta 30–65 m. respondentai; turintys (iki)mokyklinio amžiaus vaikų; užsienyje gyvenantys virš 10 metų bei Pietų Europoje gyvenantys respondentai. Tarp neplanuojančių grįžti į Lietuvą diasporos atstovų dažniau yra vyresnio nei 66 m. amžiaus respondentai; turintys pilnamečių vaikų; niekada neturėję arba netekę Lietuvos pilietybės asmenys; nuo gimimo užsienyje gyvenantys apklaustieji.
- Beveik pusė visų neatmetančių galimybės grįžti į Lietuvą respondentų planuoja grįžti / persikelti į Vilnių ar Vilniaus rajoną – 49% (2022 m. – 57%), Kauną / Kauno rajoną – 20% (2022 m. – 17%), Klaipėdą / Klaipėdos rajoną – 12% (2022 m. – 10%). Tuo tarpu 12% apklaustųjų grįžtų ar persikeltų gyventi į kitas vietas Lietuvoje (2022 m. – 16%).

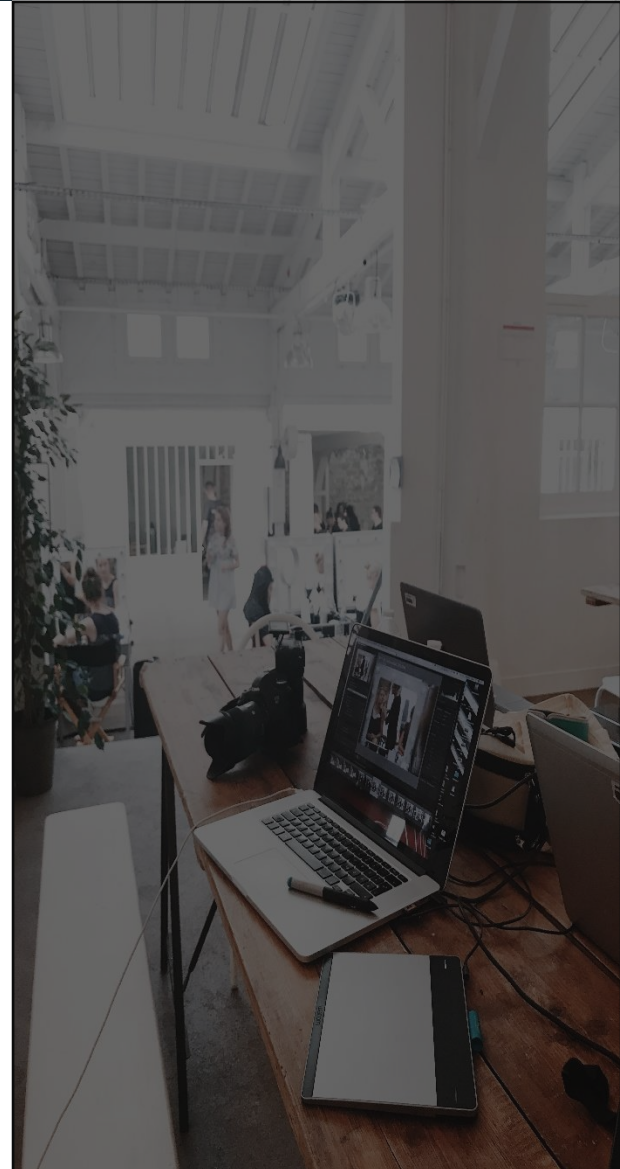
- St. reikšmingai dažniau į Vilnių / Vilniaus rajoną ketina kraustytis 18–29 m. jaunimas; aukštąjį magistro laipsnį įgiję respondentai; vaikų neturintys asmenys; užsienyje gyvenantys ne ilgiau nei 10 metų respondentai; Vakarų ir Rytų, o taip pat kitose šalyse (ne Europos, JAV ir Kanados) gyvenantys lietuviai. Kauną / Kauno rajoną gyvenimui dažniau rinkęsi vyresnio amžiaus žmonės virš 66 m.; įgiję aukštesnįjį arba mokslų daktaro išsilavinimą; užsienyje gyvenantys daugiau nei 10 metų; JAV ir Kanadoje gyvenantys respondentai. Klaipėdą ir jos apylinkes dažniau yra linkę svarstyti (iki) mokyklinio amžiaus vaikų turintys respondentai.
- Dažniausiai nurodomos priežastys, dėl ko neplanuojama grįžti į Lietuvą: jau užsienyje susikurtas gyvenimas – 69% (2022 m. – 65%), per maži atlyginimai Lietuvoje – 36% (2022 m. – 29%), ksenofobija – 34% (2022 m. – 38%), geresnės galimybės vaikams užsienyje – 32% (2022 m. – 26%), noras būti su savo šeima kitoje šalyje – 30% (2022 m. – 29%).
- Į Lietuvą ketinantys / neatmetantys galimybės grįžti respondentai teigia, kad juos grįžti daugiausiai motyvuoja ten gyvenantys šeima ir draugai – 68% (2022 m. – 63%), dalis niekur kitur nesijaučia taip gerai, kaip Lietuvoje – 27% (2022 m. – 28%), nori dirbti ir kurti Lietuvai – 20% (2022 m. – 21%) arba pastebi teigiamus šalyje vykstančius politinius, socialinius ir kultūrinius pokyčius – 20% (2022 m. – 15%).
- Paklausti apie priemones, kurios sustiprintų diasporos atstovų norą grįžti / persikelti į Lietuvą, respondentai dažniausiai nurodė poreikį gauti kuo aiškesnę informaciją juos dominančiais klausimais apie mokestinę ir socialinių garantijų kaupimo sistemą dirbant užsienio įmonėse nuotoliniu būdu – 65% (2022 m. – 65%), taip pat aiškesnę komunikaciją apie įdarbinimo, mokslo ir studijų galimybes, socialines garantijas Lietuvoje – 60% (2022 m. – 52%) bei aiškią informaciją ir pagalbą užsieniečiams šeimos nariams atvykti ir integruotis – 60%.
- Dažniausiai minimos kliūtys, rizikos, planuojant grįžimą / persikėlimą į Lietuvą išlieka tokios pačios kaip ir anksčiau: nerimas dėl mažų atlyginimų – 49% (2022 m. 49%), netikrumo ir nežinomybės, ar viskas pavyks jausmas – 32% (2022 m. – 29%), ksenofobija – 31% (2022 m. – 26%) bei nerimas dėl kitų šeimos narių integracijos šalyje – 28% (2022 m. – 24%). Mažesnę dalis apklaustųjų nei pernai metais nuogąstauja dėl to, kad grįžę gali nerasti darbo pagal išsilavinimą – 13% (2022 m. 22%).

- 7% apklausos dalyvių nurodė, kad informacijos apie grįžimą į Lietuvą visiškai pakanka (2022 m. – 8%), 29% – informacijos pakanka, tik jos reikia paieškoti (2022 m. – 30%), 24% respondentų mano, jog informacijos yra, bet ji neišsami (2022 m. – 17%). 34% neatmetančių galimybės grįžti į Lietuvą apklausos respondentų nežino, ar pakanka informacijos grįžimo / persikėlimo / (re)integracijos Lietuvoje klausimais, nes tuo klausimu nesidomėjo (2022 m. – 38%). Planuojantys grįžti ar persikelti gyventi į Lietuvą respondentai taip pat nurodė, kad labiausiai jiems trūksta susistemintos informacijos apie pirmuosius žingsnius norintiems grįžti – 61% (2022 m. – 62%). Taip pat buvo minimas ir kitos informacijos poreikis: apie mokesčius – 55% , apie sveikatos apsaugą – 52% (2022 m. – 42%), darbą ir verslą – 51% (2022 m. – 49%). 2023 m. didesnė dalis apklaustųjų nei anksčiau nurodė informacijos apie vaikų ugdymą trūkumą – 38% (2022 m. – 26%).
- 73% diasporos atstovų, kurie planuoja arba neatmeta galimybės kada nors grįžti į Lietuvą, teigė, kad vieno langelio principu veikiantis informacijos kanalas (nemokamos konsultacijos) grįžtantiems / persikeliantiems gyventi į Lietuvą yra labai reikalingas. St. reikšmingai dažniau taip atsakė (iki)mokyklinio amžiaus vaikų turintys respondentai; užsienyje daugiau nei 10 metų gyvenantys asmenys; į Lietuvą planuojantys grįžti per artimiausius penkerius metus; gyvenantys Pietų Europoje ir kitose šalyse (ne Europoje, JAV ar Kanadoje). 7% apklausos dalyvių teigė, kad reikiamą informaciją gali susirasti patys, o 19% – neturėjo nuomonės šiuo klausimu.
- Planuodami grįžimą / persikėlimą gyventi į Lietuvą, apklausos respondentai nurodo, kad darbo ieškotų darbo paieškų portaluose, žiniasklaidos skelbimuose ar socialiniuose tinkluose – 42% (2022 m. – 40%). Dažniausiai paminėti buvo: „LinkedIn“ – 57%, „Cvbankas.lt“ – 18%, „Cvonline.lt“ – 11% ir „Cv.lt“ – 10%. 41% respondentų taip pat darbo ieškotų per artimuosius, draugus – 41% (2022 m. – 39%), Užimtumo tarnyboje – 33% (2022 m. – 28%), „Work in Lithuania“ platformoje – 32% (2022 m. – 29%). Kas dešimtas diasporos atstovas darbo Lietuvoje ieškoti neplanuoja, kadangi nori įkurti savo verslą – 11% (2022 m. – 7%) arba dirbs nuotolinį darbą užsienyje – 10% (2022 m. – 10%).
- 73% diasporos atstovų teigia, kad palaiko ryšius su savo ar giminaičių gimtuoju miestu / kaimu / savivaldybe. Iš jų 46% domisi miesto / savivaldybės teikiama informacija diasporai interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, 19% – dalyvauja miesto / regiono šventėse ar kituose renginiuose. Tuo tarpu 27% visų respondentų neturi jokių ryšių / nesidomi savo ar artimųjų gimtuoju kraštu. Dažniausiai nurodomos to priežastys – mirę arba emigravę tėvai ir seneliai, su kuriais nepalaikomas ryšys ar neturėjimas tam laiko, prasmės nematymas.

Lietuvos žiniasklaida / socialiniai tinklai / komunikacija

- Pastaraisiais metais Lietuvos žiniasklaidoje tarp diasporos atstovų išaugo susidomėjimas ekonomine, socialine, darbo rinkos padėtimi Lietuvoje – 32% (2022 m. – 22%), o vidaus politikos aktualijos tapo kiek mažiau įdomios – 20% (2022 m. – 31%). 17% apklaustųjų, kaip ir anksčiau, Lietuvos žiniasklaidoje domisi kultūros ir meno temomis (2022 m. – 17%). Šios temos st. reikšmingai dažniau aktualios moterims; vyresnio amžiaus respondentams; niekada Lietuvos pilietybės neturėjusiems asmenims arba tiems, kurie turi dvi pilietybes; nuo gimimo užsienyje gyvenantiems respondentams.
- Apklausos respondentai nurodė, kad aktualijas apie Lietuvą dažniausiai sužino iš įvairių LRT informacijos kanalų – 27% (2022 m. – 39%) ir portalo „Delfi.lt“ – 15% (2022 m. – 30%). 9% respondentų skaito portalą „Lrytas.lt“ (2022 m. – 16%) ar „15min.lt“ – 6% (2022 m. – 15%) informaciją. 34% tyrimo dalyvių nesinaudoja jokia lietuviškos žiniasklaidos platforma arba į šį klausimą neatsakė.
- Diasporos atstovus „LRT.lt“ portale labiausiai domina naujienos – 60%, ir LRT TV, radijo tiesioginės ir netiesioginės programų transliacijos per „LRT.lt“, kita mediatekos ir audiotekos informacija – 35%. 27% apklaustųjų teigė, kad šiuo portalu niekada nesinaudoja. St. reikšmingai dažniau tai yra vyrai; aukštesnįjį ar žemesnį išsilavinimą turintys asmenys; manantys, kad niekada negrįš į Lietuvą respondentai; tie, kam nėra svarbus tautinis Lietuvos identitetas.
- Bendrai LRT informacijos kanalai st. reikšmingai dažniau yra populiarūs tarp 18–29 m. jaunimo; turinčių aukštąjį magistro išsilavinimą; neturinčių vaikų; užsienyje ne ilgiau 10 metų gyvenančių respondentų; planuojančių kažkada grįžti į Lietuvą; Europos Sąjungos gyventojų. Portalą „15min.lt“ dažniau skaito jaunimas iki 29 m.; vaikų neturintys asmenys; užsienyje nuo 3 iki 10 metų gyvenantys respondentai.
- Populiariausiais socialiniais tinklais tarp diasporos atstovų išlieka (nors bendras jų naudojimas mažėja) „Facebook“ – 87% (2022 m. – 91%), „Instagram“ – 53% (2022 m. – 58%) ir „LinkedIn“ – 36% (2022 m. – 48%). Trečdalis „Facebook“ vartotojų nurodė, kad seka URM administruojamą „Facebook“ paskyrą „Globali Lietuva“, kurioje skelbiama / dalijamasi informacija diasporai ir apie diasporą – 33% (2022 m. – 34%), 38% nurodė šios paskyros iki šiol nesekę, bet ši informacija juos sudomino (2022 m. – 31%), 29% respondentų paskyros neseka (2022 m. – 35%).

- St. reikšmingai dažniau „Globalios Lietuvos“ „Facebook“ paskyrą seka moterys; aukštąjį magistro laipsnį įgiję respondentai; dvi pilietybes turintys asmenys; daugiau nei 10 metų užsienyje gyvenantys; Pietų Europos arba JAV, Kanados gyventojai. Šia paskyra apklausos pildymo metu dažniau susidomėjo jaunimas ir vyresnio amžiaus žmonės; niekada Lietuvos pilietybės neturėję asmenys; užsienyje gyvenantys iki 3 metų arba nuo gimimo respondentai; gyvenantys kitur nei Europa, JAV ar Kanada. Ši paskyra mažiau aktuali yra vyrams; aukštesnįjį ar žemesnį išsilavinimą turintiems asmenims; tiems, kas neplanuoja grįžti į Lietuvą; gyvenantiems Šiaurės Europoje ar kitose ES šalyse.

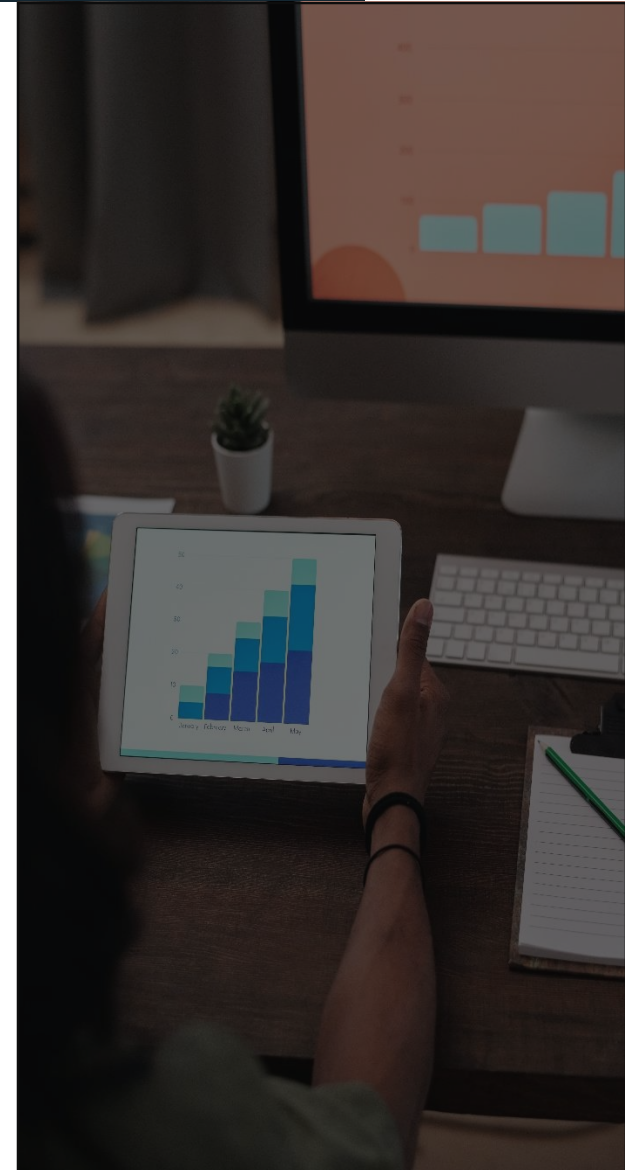
Lietuvos diasporos politika

- Teigiamai įvertino Vyriausybės įgyvendinamą Lietuvos diasporos politiką – 55%. Iš jų 48% – politiką vertino teigiamai (2022 m. – 40%), 7% – labiau teigiamai (2022 m. – 20%). Neigiamai Lietuvos diasporos politikos įgyvendinimą vertinančių buvo 6% (2022 m. – 9%). 39% neturėjo nuomonės šiuo klausimu arba nebuvo apie tai girdėję (2022 m. – 31%). St. reikšmingai dažniau teigiamai didėjančią dėmesį Lietuvos diasporai įvertino dvi pilietybes turintys respondentai; užsienyje gyvenantys daugiau nei 10 metų asmenys; neatmetantys galimybės ateityje grįžti į Lietuvą; Pietų Europos, JAV, Kanados ir kitų ne Europos valstybių gyventojai.
- Pakankamai teigiamai diasporos politiką vertinantys respondentai nurodė tokius jos trūkumus: aktyvumo ir bendradarbiavimo su visomis grupėmis / šalimis / regionais trūkumą, per menkus veiklos rezultatus, bendrai informacijos ir komunikacijos trūkumą bei neišspręstą dvigubos pilietybės klausimą, kuris kelia respondentams nerimą dėl pilietybės išsaugojimo.
- Teigiamai Lietuvos diasporos politiką įvertinę apklausos dalyviai didžiausią valdžios dėmesį jaučia tokiose srityse, kaip informavimas apie grįžimo į Lietuvą galimybes – 38% (2022 m. – 32%), lituanistinis švietimas – 37% (2022 m. – 34%), bendruomeniškumo skatinimas ir Lietuvos diasporos organizacijų stiprinimas – 35% (2022 m. – 32%). Tuo tarpu konsulinių paslaugų kokybės gerinimą pastebėjo didesnė dalis apklaustųjų nei anksčiau – 26% (2022 m. – 17%).

- 29% respondentų nurodė, kad valstybės komunikacija su diaspora iš esmės yra pakankama (2022 m. – 32%). 23% nurodė, kad valstybės komunikacijos nepakanka (2022 m. – 28%), o 48% apklausos dalyvių šiuo klausimu neturėjo nuomonės ar nežinojo, kaip tai įvertinti (2022 m. – 40%). Dažniausiai įvardijami valdžios komunikacijos trūkumai, tai – per menka komunikacija apskritai, informacijos ir grįžtamojo ryšio rūpimomis temomis trūkumas, komunikacijos orientacija tik į tam tikras šalis, regionus ir bendruomenes, neišnaudojami visi galimi informacijos sklaidos kanalai.

Dalyvavimas Lietuvos diasporos apklausose

- Didžioji dauguma (84%) apklausos dalyvių nurodė, kad apklausoje dalyvauja pirmą kartą (2022 m. – 83%), 16% šioje apklausoje buvo dalyvavę ir anksčiau.

Summary

Research Summary

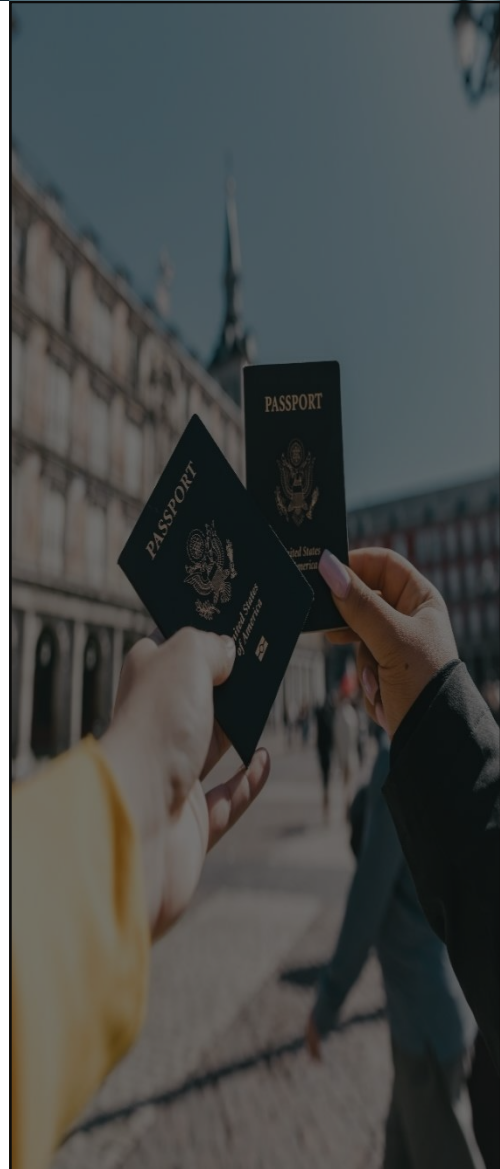
- During the period from the 26th of October to the 11th of December, 2023, a market research company “RAIT”, on behalf of the Lithuanian Ministry of Foreign Affairs, conducted a survey of the Lithuanian diaspora to find out the relationship of the representatives of Lithuanian diaspora with Lithuania and their expectations for strengthening the relations with Lithuania. The survey aims to better understand how the Lithuanian diaspora values opportunities to nurture national identity, including opportunities to learn the Lithuanian language; to find out the attitude to the issues of maintaining or acquiring Lithuanian citizenship, the desire and opportunities of the Lithuanian diaspora to participate in Lithuanian public life and engage in activities that benefit Lithuania; plans and expectations of returning to Lithuania. The opinion and insights of the Lithuanian diaspora are essential to strengthen and expand the relationship, dialogue, and partnership between the state and the diaspora, to improve the Lithuanian diaspora policy and its implementation.
- The invitation to participate in the survey was distributed with the help of Lithuanian diplomatic missions, communities, and organizations uniting Lithuanians abroad. It was also shared on Facebook accounts administered by the Ministry of Foreign Affairs. A total of 2,549 foreign Lithuanians (aged 18 and older, who have lived abroad for at least 6 months) residing in 69 countries participated in the survey. The questionnaires were prepared in three languages: Lithuanian (N=2364), English (N=124), and Spanish (N=61).

Structure of Respondents

- Most respondents were female (69%); 30-65 year-old (82%); with a university degree (79%); born in Lithuania (89%); living abroad for over 3 years (84%, including those living over 10 years - 58%). 47% of respondents live in Northern Europe, while 42% of all respondents live in EU countries. 16% of respondents live in the United Kingdom, 11% in the USA, 10% in Denmark and Norway, and 8% in Germany. 8 out of 10 respondents (81%) have Lithuanian citizenship, 8% have citizenship of Lithuania and another country, and 11% no longer have/never had Lithuanian citizenship.

National Identity

- As in previous years, 9 out of 10 members of the Lithuanian diaspora indicated that national identity is important to them (91%). National identity is statistically significantly more important for women; for respondents aged 66+ years; for those with adult children; for respondents who have lived abroad since birth; and for those who are still thinking of returning to Lithuania in the future, or plan to return here in the next five years or later.
- According to respondents, the knowledge of the Lithuanian language is the most important thing (84%) of national identity, as it was last year (83% in 2022), while in 2023 Lithuanian citizenship was mentioned more often (72%) compared to last year (57% in 2022). The upholding of Lithuanian traditions remains important for a similar proportion of respondents (69%) as it was last year (67% in 2022).
- St. significantly more often knowledge of the Lithuanian language is important for women; those who have (pre)school-age children; those who have Lithuanian citizenship; who were born in Lithuania. Meanwhile, the possession of Lithuanian citizenship is more important for the perception of one's identity for middle-aged and elderly people aged between 30 and 65; those who have been living abroad for more than 10 years; those who live in the USA and Canada; and those who are still thinking of returning to Lithuania in the future.
- According to the research results, 42% of respondents say they participate in the activities of Lithuanian organizations abroad (45% in 2022). A quarter of respondents (26%) belong to the Lithuanian community (34% in 2022) and 13% belong to formal/informal Lithuanian school communities (12% in 2022).
- 66+ year-old respondents; with a PhD degree; those who have adult children; living abroad since birth participate in activities of Lithuanian organizations statistically significantly more often. Meanwhile, female; 30-65 year-old respondents; Master's degree holders; those who have (pre)school-age children; living abroad for over 10 years; residents of the USA and Canada more often belong to formal/informal Lithuanian school communities.
- 23% of the diaspora representatives claim they do not participate in any activities or events of Lithuanian organizations abroad. Statistically significantly more often respondents who answered this way were men; young people aged 18-29 years; childless respondents; living abroad for less than 10 years; respondents who think they will never return to Lithuania.
- Those who do not participate in activities of Lithuanian organizations most often indicated that there are no Lithuanian organizations in the area where they reside - 34% (28% in 2022) or they do not have the time for it - 27% (31% in 2022).

Children and Lithuanian Education

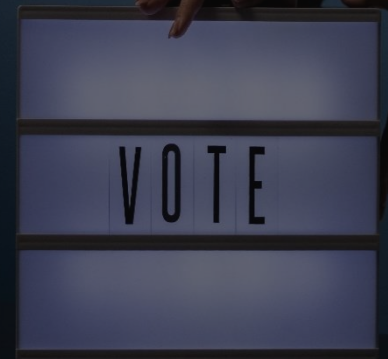
- 41% of the respondents have preschool and/or school-age children (38% in 2022). 39% of the respondents with children (including children older than 18 y. o.) indicated that their child/children attend/attended Lithuanian educational institutions (34% in 2022). 3 out of 10 respondents (31%) indicated that their children did not attend Lithuanian educational institutions, but they speak Lithuanian with their children at home (36% in 2022). Almost every fifth respondent (18%) teaches their children Lithuanian language, history and traditions at home (21% in 2022).
- A quarter of respondents (25%) are considering the possibility for their children to study in Lithuania (24% in 2022), while slightly more than half of the respondents (51%) have not yet planned, but do not rule out such a possibility (34% in 2022). 22% of respondents are not considering this option at all (34% in 2022). Emigrants planning to return to Lithuania consider the possibility for their children to study in Lithuania statistically significantly more often.

Citizenship

- A larger proportion of respondents (81%) who participated in this year's survey indicated having only Lithuanian citizenship (67% in 2022). The research data show that, given the opportunity to preserve Lithuanian citizenship, the majority of respondents (76%) would also like to acquire citizenship of another country (73% in 2022). The absolute majority (88%) of those who have lost their Lithuanian citizenship would like to restore it (94% in 2022).
- The majority of respondents (66%) who have preschool and/or school-age children are aware of the possibility of multiple citizenship, where children are allowed to have more than one - Lithuanian - citizenship (62% in 2022). More than half of the respondents (53%) said that this option is relevant to them as they would like their child/children to have two citizenships (47% in 2022). 27% of the respondents were not aware of multiple citizenship but this option is also relevant to them (28% in 2022).

Voting in Referendums / Elections

- The vast majority of respondents (65%) participated in the referendum on dual citizenship held in 2019. Respondents aged 30-65 years old; with a Master's degree; who have preschool and/or school-age children; born in Lithuania; living abroad for over 10 years; living in the USA and Canada; and who do not rule out the possibility of returning to Lithuania in the future participated in this referendum statistically significantly more often.
- Those who did not participate in the referendum in 2019 said they did not know it was held (35%) or did not have enough information about where and when to vote (30%). A fifth of respondents (20%) said that the issue of preserving citizenship was irrelevant to them. Respondents aged 18-29 years; childless respondents; those who have citizenship of Lithuania and another country; living abroad since birth or for up to 3 years were statistically significantly more likely to respond in this way.
- When asked about their intention to participate in the referendum on multiple citizenship on 12 May 2024, which will be held together with the presidential elections, the vast majority (84%) of the respondents said that they plan to express their opinion, 12% have not yet decided, and 4% will definitely not participate in the referendum. St. significantly more often those are men; respondents with incomplete/secondary education; those who are not planning to return to Lithuania.
- The most common reasons given for not participating in the upcoming referendum are the following: some respondents (27%) have never participated in any referendum while others (19%) believe that a person can only be loyal to one country and therefore only have citizenship of one country. 16% do not believe that the referendum will be successful, while 15% of respondents think that their vote will make no difference or that this issue is irrelevant to them because the person does not associate his/her future with Lithuania, therefore its citizenship is unnecessary.
- 47% of respondents who were undecided about the participation in the referendum indicated that an explanation of why this referendum is necessary would help them make their decision and 38% would want to hear an explanation of the wording of the referendum. A quarter of undecided respondents (25%) could also be encouraged to participate in the referendum thanks to various broadcasts, debates, or articles on public space.

- 7 out of 10 respondents (71%) stated that they intend to participate in the elections to the Seimas of the Republic of Lithuania to be held on 13 October 2024. Respondents with a Master's degree; living abroad for less than 10 years and planning to return to Lithuania in the future said this statistically significantly more often. 54% of respondents said that their decision to participate in these elections was influenced by the possibility for citizens of the Republic of Lithuania living abroad to elect their representative to the Seimas of the Republic of Lithuania in a single-member constituency. It had an impact on residents of the USA and Canada statistically significantly more often.

Ukraine

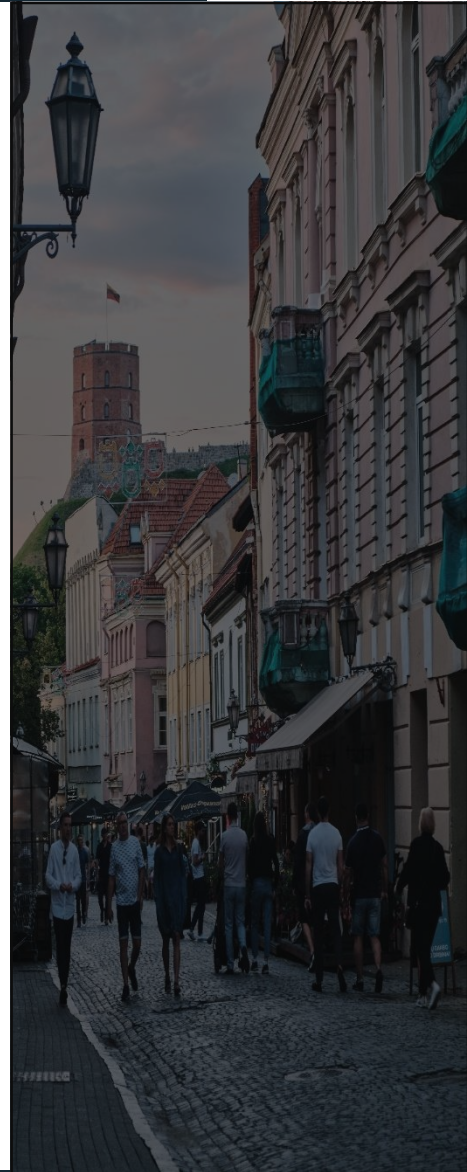
- Almost 2 out of 5 respondents (38%) indicated that they follow information about Russia's war against Ukraine daily (51% in 2022), 28% frequently (25% in 2022), 16% less frequently (12% in 2022), 13% not so actively/rarely (9% in 2022), and 5% of the respondents said they are not interested at all (3% in 2022).
- Daily information about the war in Ukraine is statistically significantly more likely to be followed by men; respondents aged 66+ years; those who have never had Lithuanian citizenship; were born abroad; plan to return to Lithuania this year/next year or at least in five years; residents of the USA and Canada.
- 18-29 year-old youth; childless respondents often follow this type of information.
- Respondents with incomplete/secondary education; those who are living abroad for 3 to 10 years; who do not plan to return to Lithuania in the future; the ones who do not care about the national identity of Lithuania are uninterested in the situation in Ukraine statistically significantly more often.
- According to the survey data, the respondents are also contributing less and less to the support of Ukraine, however, almost half of all respondents (48%) contribute (66% in 2022): 40% donate funds (66% in 2022), 15% participate in Lithuanian communities' initiatives to support Ukraine (22% in 2022), 9% volunteer (15% in 2022). Almost a third of the respondents (32%) say that they have contributed to the support of Ukraine in the past, but no longer do so. Meanwhile, 7% of respondents intend to contribute (10% in 2022) and 13% have not and will not contribute (9% in 2022).

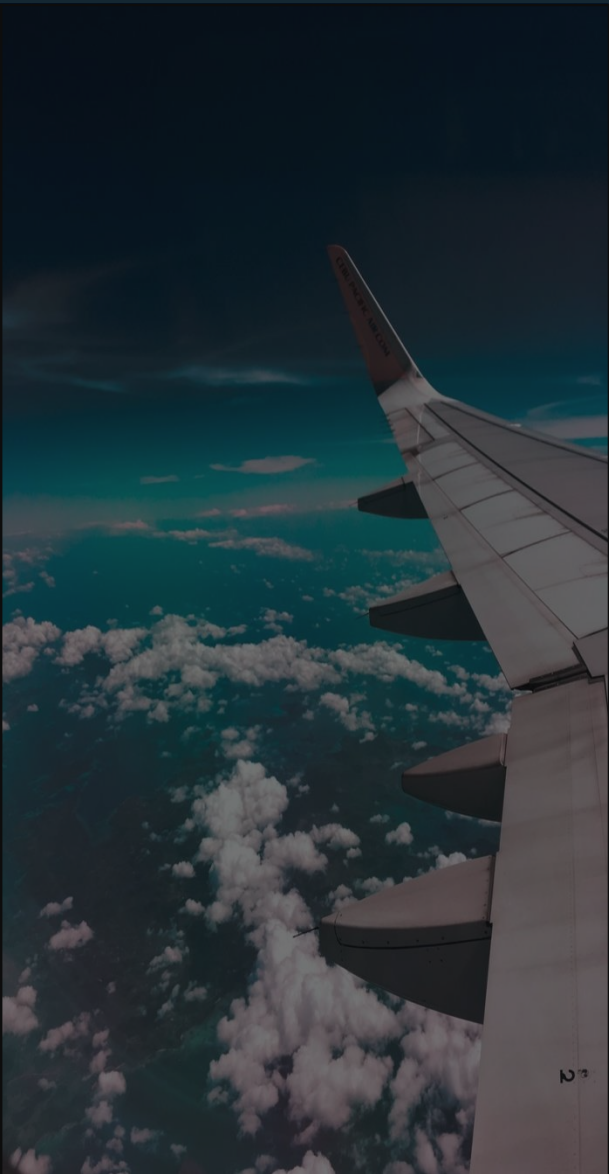
Disinformation against Lithuania

- Respondents say that if they notice disinformation against Lithuania, they usually bring it to the attention of their relatives, friends, and colleagues (53%) or comment under such information (17%). 19% of the respondents do not know how to react to such information, and 13% do not react to false information at all because they consider it to be none of their business.

Engagement in Lithuania's Life / Activities that benefit Lithuania

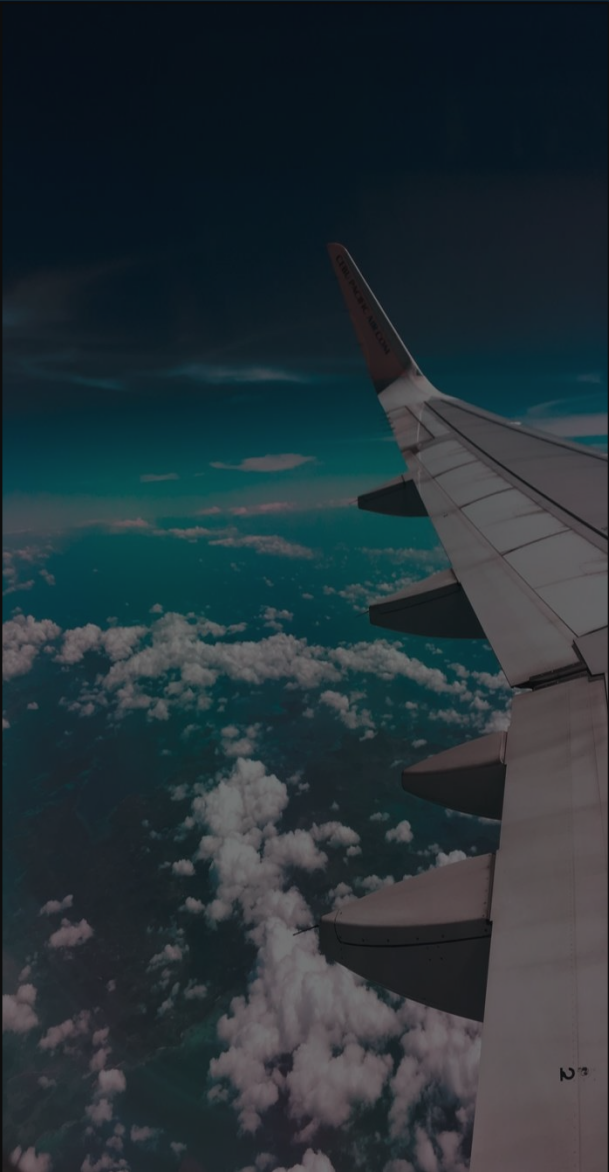
- A significantly larger proportion (83%) of the respondents compared to 2022 said that there are conditions for nurturing Lithuanian identity while living abroad (60% in 2022). One out of ten respondents (12%) also agreed with this statement, but believe that there are lack of certain opportunities for nurturing Lithuanian identity (34% in 2022), such as: strengthening the activities of communities by making them more modern, open and accessible, or organizing and providing more information on events related to Lithuanian culture. 4% of the respondents said that there are a lot of barriers regarding the nurture of Lithuanian culture abroad (5% in 2022).
- As in previous years, the majority of the respondents (73%) are in one way or another involved in activities presenting Lithuania abroad, raising awareness of Lithuania (72% in 2022). 65% of respondents are actively telling others about Lithuania and urging them to visit the country (59% in 2022), 18% are sharing positive information about Lithuania on social networks (24% in 2022), and 13% are organizing events and presentations about Lithuania (19% in 2022).
- Respondents with a Master's or PhD degree; people who are planning to return to Lithuania at least in five years; residents of Western Europe, the USA, and Canada statistically significantly more often are actively telling others about Lithuania.
- 7 out of 10 respondents (70%) indicate that they are in one form or another engaged in activities that benefit Lithuania (68% in 2022). 38% of them state that they promote tourism to Lithuania (32% in 2022), 33% financially support relatives living in Lithuania (30% in 2022), 13% act as mediators in establishing contacts between Lithuania and foreign countries (11% in 2022), 12% participated in charity and support activities in Lithuania in the last 12 months (16% in 2022), 9% provide consultations to Lithuanian companies/organizations or natural persons (7% in 2022). 8% have invested in Lithuania or established their business here (9% in 2022), a similar part of respondents (8%) is engaged in joint research activities with Lithuania (7% in 2022). 20% of the respondents indicated that they have not yet contributed but intend to contribute to the activities that benefit Lithuania (21% in 2022), while the rest (10%) stated that they had no such intentions (11% in 2022).
- A slightly larger proportion of respondents (58%) compared to last year say that it is possible to participate in various activities of Lithuanian life even without living in Lithuania (50% in 2022), while around twice less respondents (11%) partially agree with this statement compared to 2022 (27% in 2022), while about 8% disagree (13% in 2022).

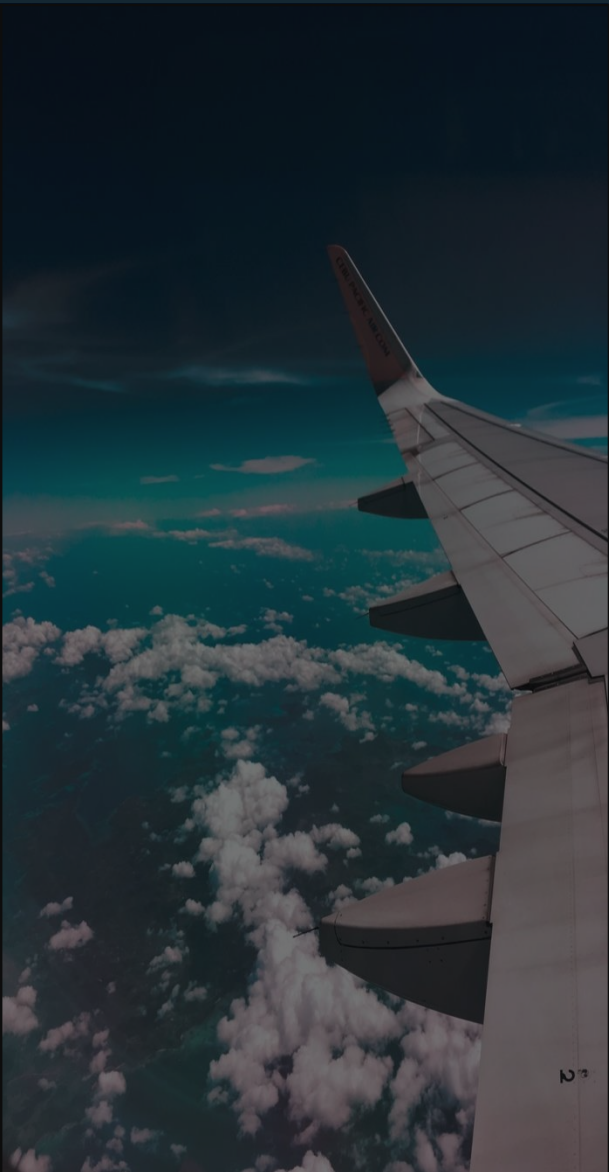

Return / Relocation to Lithuania

- Those who left Lithuania usually state 4 reasons for leaving: too low income - 21% (19% in 2022), greater career opportunities abroad - 17% (19% in 2022), studies abroad - 17% (17% in 2022), and the desire to try their luck elsewhere (12%).
- Men; those with higher or lower education; who have adult children; currently living in Northern Europe chose to go abroad due to too low income statistically significantly more often. Male; Master's degree holders; living abroad for 3 to 10 years; residents of Western Europe chose to go abroad for greater career opportunities more often. Youth under 29 year-old; respondents with a Master's or PhD degree; childless persons; residents of Western and South Europe went to study abroad more often. Meanwhile, respondents with incomplete/secondary education and preschool and/or school-age children were more often among those who wanted to try their luck elsewhere.
- The results of the research show that more and more Lithuanians plan to return. 20% of the respondents indicated that they have planned dates for their return to Lithuania (16% in 2022), another 59% do not rule out the possibility of returning to Lithuania (56% in 2022). 21% do not plan to return to Lithuania (28% in 2022).
- Men; 18-29 year-old youth; living abroad for up to 3 years plan to return to Lithuania this year or next year statistically significantly more often. 18-29 year-old youth; childless persons; living abroad for up to 3 years would like to return in the next five years. Male; youth under 29 year-old; childless respondents; living abroad for 3 to 10 years more often plan to move to Lithuania after more than five years. 30-65 year-old respondents; with preschool and/or school-age children; living abroad for over 10 years; residents of South Europe do not rule out the possibility of returning to Lithuania statistically significantly more often. 66+ year-old respondents; with adult children; respondents who have never had or lost their Lithuanian citizenship; living abroad since birth are more often among those who do not plan to return to Lithuania.
- Almost half of all respondents (49%) who do not rule out the possibility of returning to Lithuania plan to return/relocate to Vilnius/Vilnius district (57% in 2022), another 20% to Kaunas/Kaunas district (17% in 2022), 12% to Klaipeda/Klaipeda district (10% in 2022). Meanwhile, 12% of respondents would return or relocate to other locations (16% in 2022).

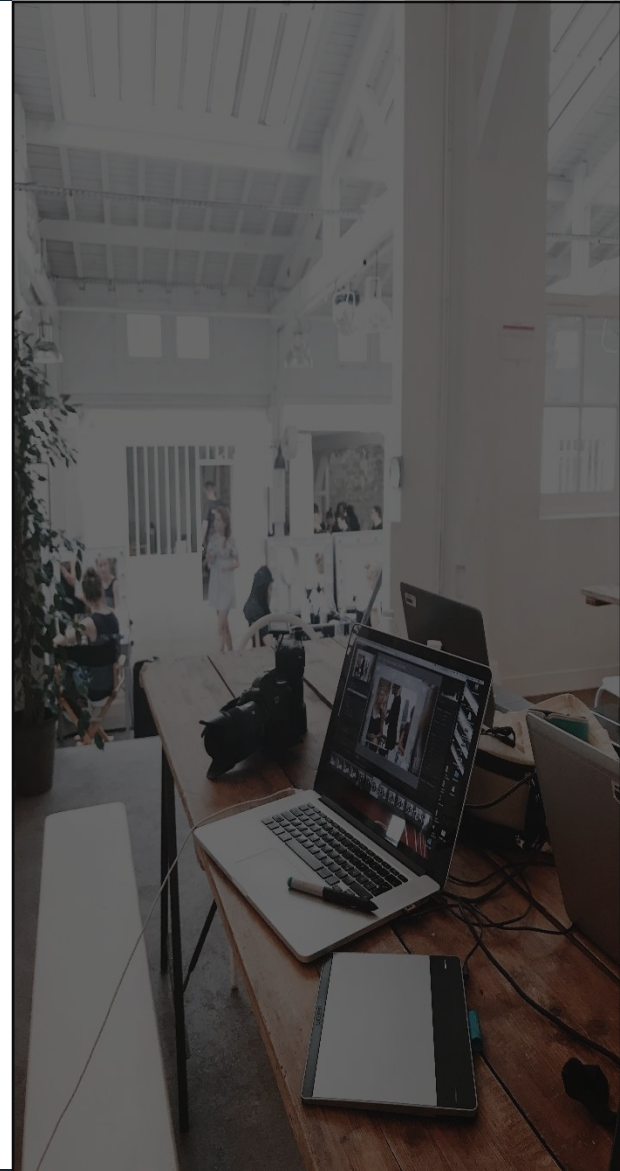
- 18-29 year-old youth; research participants with a Master's degree; childless respondents; living abroad for less than 10 years; residents of Western and the Eastern, as well as of other countries (excluding Europe, the USA and Canada) are planning to relocate to Vilnius/Vilnius district statistically significantly more often. 66+ year-old respondents; with a higher education or a PhD degree; living abroad for over 10 years; residents of the USA and Canada would choose to relocate to Kaunas/Kaunas district statistically significantly more often. Respondents with preschool and/or school-age children more often would consider relocating to Klaipėda and its surroundings.
- Those who do not plan to return usually state the following reasons for that: they have already established their life abroad - 69% (65% in 2022), in Lithuania salaries are too low - 36% (29% in 2022), xenophobia - 34% (38% in 2022), greater opportunities for their children abroad - 32% (26% in 2022), the desire to be with the whole family abroad - 30% (29% in 2022).
- Respondents who intend to return to Lithuania/do not rule out the possibility of returning to Lithuania in the future say that they are mainly encouraged to do so by their family and friends who live there - 68% (63% in 2022), they do not feel as good as they do in Lithuania anywhere else - 27% (28% in 2022), they want to work and create for Lithuania - 20% (21% in 2022), or they notice that there are positive political, social, and cultural changes in Lithuania - 20% (15% in 2022).
- When asked about the measures that would strengthen the respondents' willingness to return/relocate to Lithuania, respondents most often mentioned the need to receive clearer information on relevant issues, such as the tax and social security contributions for working remotely in a foreign company - 65% (65% in 2022), as well as clearer communication about employment, education and study opportunities, social guarantees in Lithuania - 60% (52% in 2022), and clearer information and support for foreign family members to come and integrate - 60% (52% in 2022).
- The main concerns, risks about returning/relocating to Lithuania remain the same as before: too low salaries - 49% (49% in 2022), uncertainty about whether they will be able to re-integrate - 32% (29% in 2022), xenophobia - 31% (26% in 2022), concern about the integration of other family members in Lithuania - 28% (24% in 2022). A smaller proportion (13%) of respondents compared to last year are concerned about not being able to find a job in line with their education (22% in 2022).

- 7% of the respondents indicated that there is enough information about returning to Lithuania (8% in 2022), 29% - there is enough information, but you just have to look for it (30% in 2022), 24% of the respondents think that there is enough information, but it is incomplete (17% in 2022). 34% of the respondents who do not rule out the possibility of returning to Lithuania do not know whether there is enough information about returning / relocation / reintegration in Lithuania as they were not interested in this topic (38% in 2022). Respondents planning to return or relocate to Lithuania also indicated that they mostly need structured information on the first steps they should take if they want to return - 61% (62% in 2022). The need for other types of information was also mentioned: about taxes - 55%, about health care - 52% (42% in 2022), about work and business - 51% (49% in 2022). This year, a higher proportion of respondents (38%) compared to last year indicated that they lack information about education for children (26% in 2022).
- 73% of the respondents who plan or do not rule out the possibility of returning to Lithuania at some point in the future said that an information channel of a one-stop shop information channel (free consultations) is very necessary for those who are returning / relocating to Lithuania. Respondents with preschool and/or school-age children; living abroad for over 10 years; planning to return to Lithuania in the next five years; residents of South Europe and other countries (excluding Europe, the USA, or Canada) said that statistically significantly more often. 7% of respondents said they could find the information they needed on their own and 19% had no opinion.
- When planning their return/relocation to Lithuania, the respondents indicated that they would look for a job on job search portals, media advertisements, or social networks - 42% (40% in 2022). The most often mentioned portals were the following: *LinkedIn* - 57%, *Cvbankas.lt* - 18%, *Cvonline.lt* - 11%, *Cv.lt* - 10%. 41% of respondents would also look for a job with the help of relatives and friends - 41% (39% in 2022), in the Employment Service database - 33% (28% in 2022), on the Work in Lithuania platform - 32% (29% in 2022). One out of ten respondents (11%) do not plan to look for a job in Lithuania because they want to start their own business (7% in 2022) or they will be working remotely abroad - 10% (10% in 2022).
- 73% of respondents say they maintain contact with their or their relatives' hometown/village/municipality. 46% are interested in the information provided by the city/municipality on their website and social networks, 19% participate in city/region festivals or other events. Meanwhile, 27% do not maintain any contact with/are not interested in their or their relatives' hometown. The most often indicated reasons for that are dead or emigrated parents and grandparents with whom they do not keep in touch, or respondents do not have the time, do not see the point of doing so.

Lithuanian Media / Social Networks / Communication

- This year, the interest in the economic, social, and labour market situation in Lithuania has increased among the Lithuanian diaspora - 32% (22% in 2022), while the interest in domestic political issues has slightly decreased - 20% (31% in 2022). 17% of the respondents are still interested in culture and art topics (17% in 2022). These topics are statistically significantly more often relevant to female; older respondents; those who have never had Lithuanian citizenship or who have two citizenships; living abroad since birth.
- Respondents indicated that they mostly learn about current issues in Lithuania by watching *LRT* channels - 27% (39% in 2022) and using *Delfi.lt* portal - 15% (30% in 2022). 9% of respondents follow the information on other portals: *Lrytas.lt* (16% in 2022), *15min.lt* - 6% (15% in 2022). 34% do not use any Lithuanian media platform or did not answer this question.
- The respondents are mostly interested in news on the *LRT.lt* portal - 60%, *LRT TV*, radio live and pre-recorded radio broadcasts on *LRT.lt*, other media and audio library information - 35%. 27% of the respondents stated that they never used this portal. Male; those with higher or lower education; respondents who think they will never return to Lithuania; those who do not care about the national identity of Lithuania said that statistically significantly more often.
- In general, *LRT* channels are statistically significantly more often popular among 18-29 year-old youth; those who have a Master's degree; childless respondents; respondents living abroad for no longer than 10 years; those who plan to return to Lithuania at some point in the future; residents of the EU. Website *15min.lt* is more often followed by youth under 29 year-old; childless respondents; living abroad for 3 to 10 years.
- The most popular social networks among the Lithuanian diaspora remain (although their overall use is decreasing) *Facebook* - 87% (91% in 2022), *Instagram* - 53% (58% in 2022), *LinkedIn* - 36% (48% in 2022). A third (33%) of *Facebook* users indicated that they follow *Globali Lietuva Facebook* account managed by the Ministry of Foreign Affairs which publishes/shares information for and about the Lithuanian diaspora (34% in 2022), 38% indicated that they have not followed this account but this information was interesting (31% in 2022), 29% of respondents do not follow the account (35% in 2022).

- Female participants; respondents with a Master's degree; those who have two citizenships; living abroad for over 10 years; residents of South Europe or the USA, Canada follow *Globali Lietuva Facebook* account statistically significantly more often. Youth and older people; those who have never had Lithuanian citizenship; living abroad for less than 3 years or since birth; living outside Europe, in the USA or Canada more often were interested in this account when taking the survey. Male participants; respondents with higher or lower education; those who do not plan to return to Lithuania; living in Northern Europe or other EU countries consider this account less relevant.

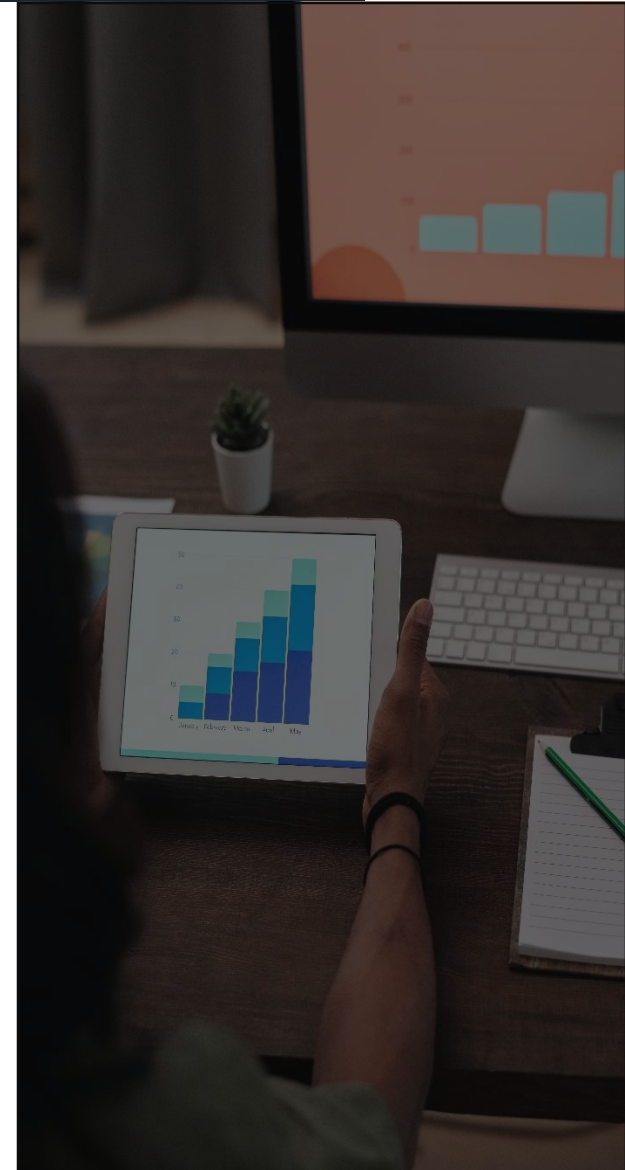
Lithuanian Diaspora Policy

- Favourable opinion of the diaspora policy implemented by the Lithuanian Government - 55%. 48% evaluated the diaspora policy positively (40% in 2022) and 7% evaluated it slightly positively (20% in 2022). 6% had a negative opinion of the diaspora policy implemented by the Lithuanian Government (9% in 2022). 39% had no opinion on the matter or had not heard about it (31% in 2022). Respondents who have two citizenships; living abroad for over 10 years; respondents who do not rule out the possibility of returning to Lithuania in the future; residents of South Europe, the USA, Canada, and other non-European countries positively evaluated the increasing attention to the Lithuanian diaspora statistically significantly more often.
- Respondents who slightly positively evaluated the diaspora policy indicated the following drawbacks: lack of engagement and cooperation with all groups/countries/regions, underperformance, general lack of information and communication, and the unresolved issue of dual citizenship, which concerns the respondents regarding the preservation of their citizenship.
- The respondents who positively evaluated the Lithuanian diaspora policy think that Lithuanian authorities give their most attention to: informing about the return to Lithuania - 38% (32% in 2022), Lithuanian education - 37% (34% in 2022), promotion of community spirit, strengthening of diaspora organizations - 35% (32% in 2022). Meanwhile, a larger proportion (26%) of the respondents compared to last year noticed an improvement in the quality of consular services (17% in 2022).

- 29% of diaspora indicated that the state's communication with the diaspora is generally sufficient (32% in 2022), 23% indicated it as insufficient (28% in 2022), and 48% of the respondents had no opinion on the issue or did not know how to evaluate it (40% in 2022). The most often identified drawbacks of authorities communication are: too little communication in general, lack of information and feedback on concerning issues, orientation of communication only towards certain countries, regions, and communities, failure to use all possible channels of information dissemination.

Participation in Lithuanian Diaspora Surveys

- The vast majority (84%) of respondents participated in the survey for the first time (83% in 2022), while 16% had participated in the survey before.

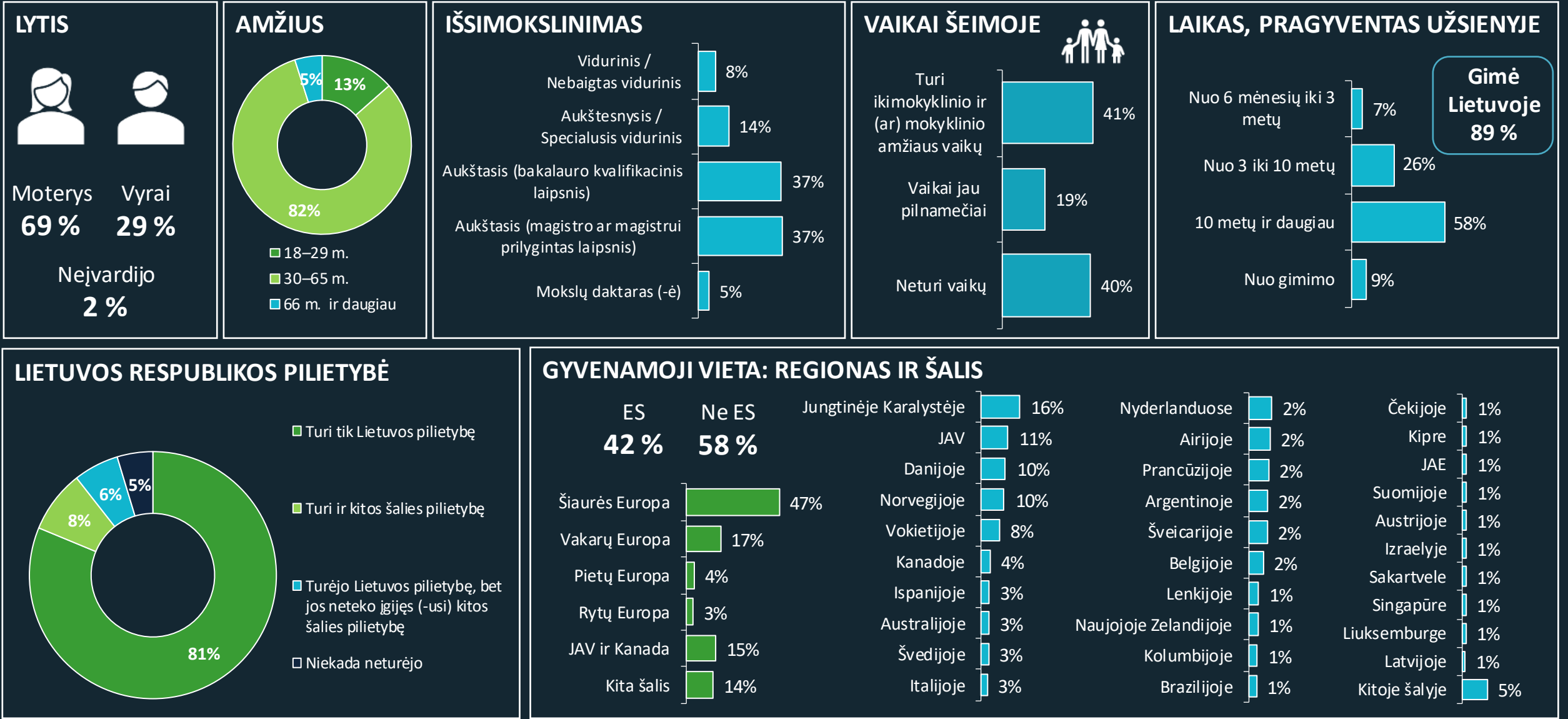

Socialinės – demografinės respondentų charakteristikos

Respondentų profilis

Visi respondentai, n=2549

A photograph of a lightbulb lying on a dark chalkboard. The lightbulb is positioned diagonally, with its base towards the bottom right. On the chalkboard, there is a chalk drawing of a lightbulb, which is slightly larger than the actual lightbulb. The background is dark and textured, with some faint chalk marks visible. The overall tone is dark and moody.

Tyrimo rezultatai

A close-up, slightly angled view of a computer keyboard. The keys are dark with light-colored characters. A white fingerprint is overlaid on the central key, which is the 'Enter' or 'Return' key. The background is a dark, semi-transparent blue gradient.

Tapatybė

Tautinis identitetas (lietuviybė) gyvenant užsienyje yra svarbi 9 iš 10 diasporos atstovų

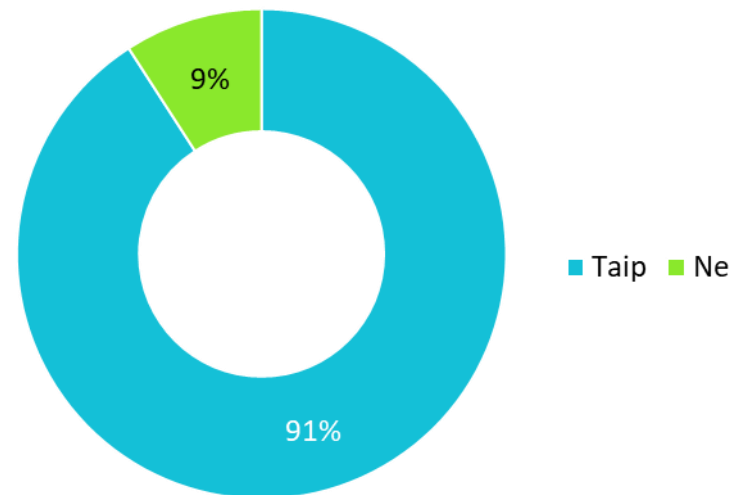

GLOBALI LIETUVA

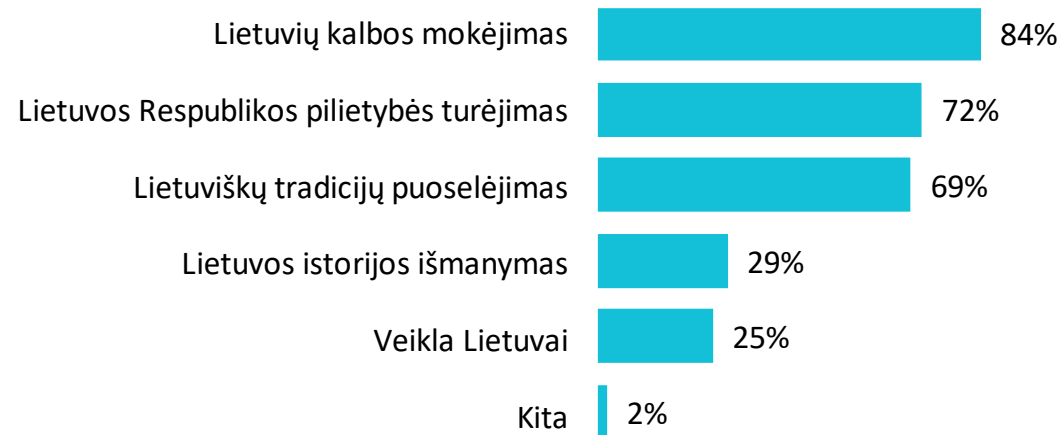
LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar Jums yra svarbus tautinis identitetas (lietuviybė) gyvenant užsienyje?

Lietuvybė yra siejama su lietuvių kalbos mokėjimu, LR pilietybės turėjimu ir tradicijų puoselėjimu

Kurie tautinio identiteto (lietuvybės) elementai, Jūsų nuomone, yra svarbiausi?

**Galima buvo pasirinkti ne daugiau 3 atsakymo variantų.*

42% respondentų dalyvauja lietuviškos organizacijos užsienyje veikloje

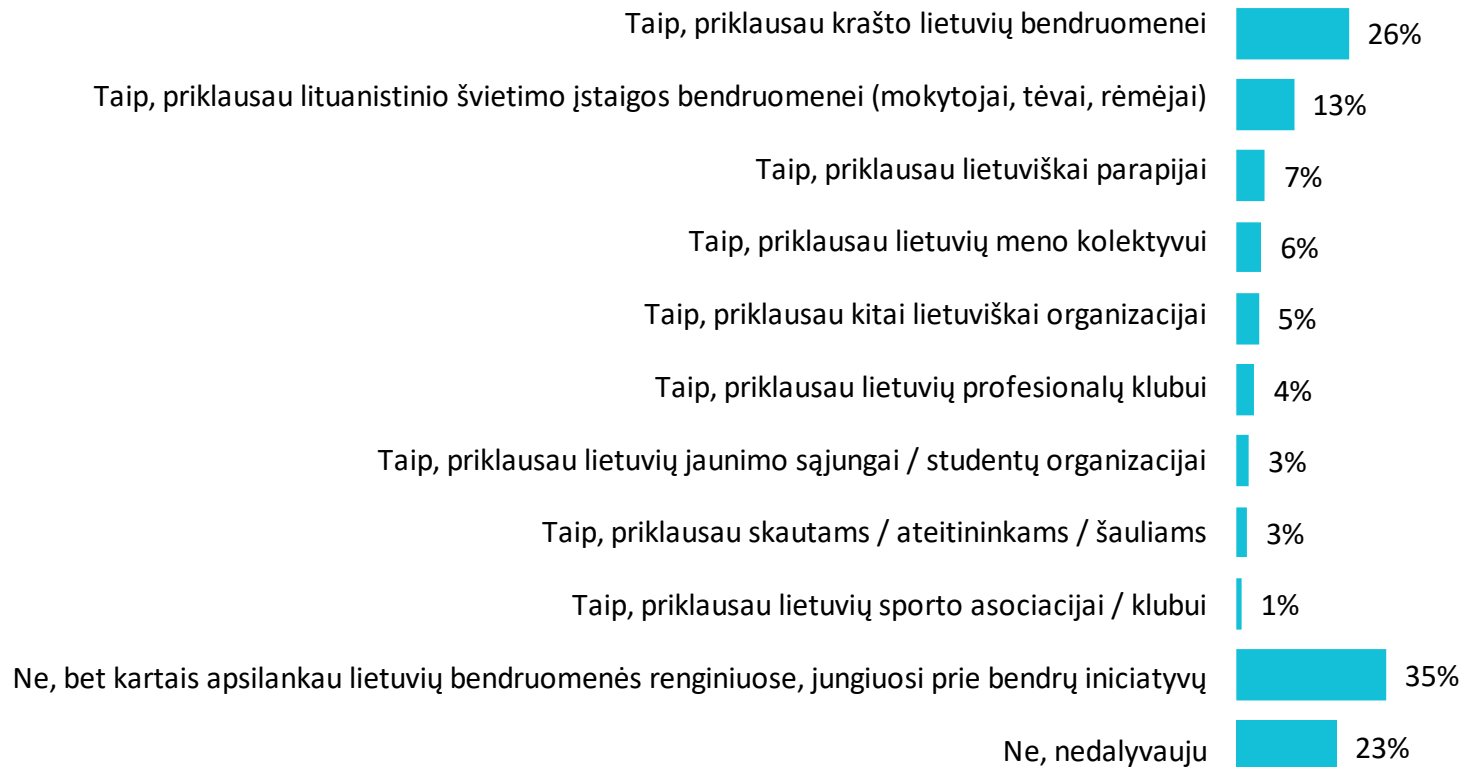

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar dalyvaujate lietuviškos organizacijos užsienyje veikloje?

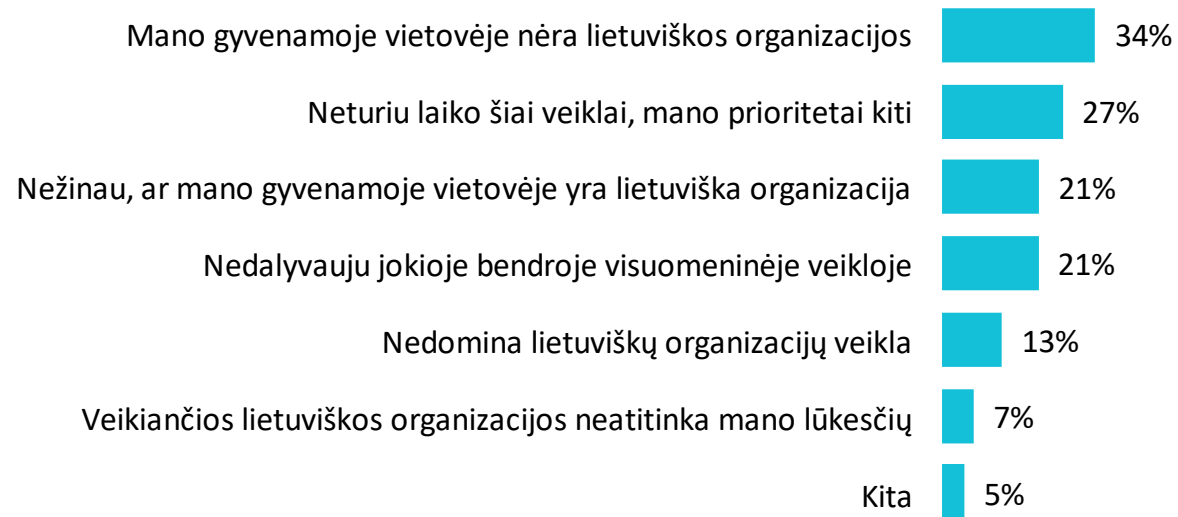
42% – **dalyvauja** lietuviškos organizacijos užsienyje veikloje

58% – **nedalyvauja** lietuviškos organizacijos užsienyje veikloje

**Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.*

Dažniausiai lietuviškos organizacijos užsienyje veikloje nedalyvaujama, nes gyvenamojoje vietovėje tokios nėra arba stokoja tam laiko

Kodėl nedalyvaujate lietuviškos organizacijos užsienyje veikloje?

**Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.*

Vaikai ir lituanistinis švietimas

2 iš 5 tyrimo dalyvių turi (iki)mokyklinio amžiaus, o kas penktas – pilnamečių vaikų

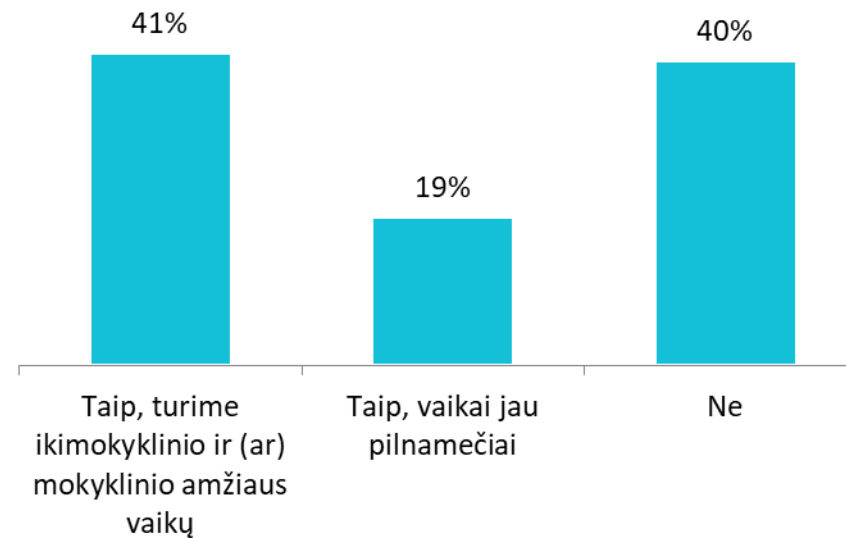

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar Jūsų šeimoje yra vaikų?

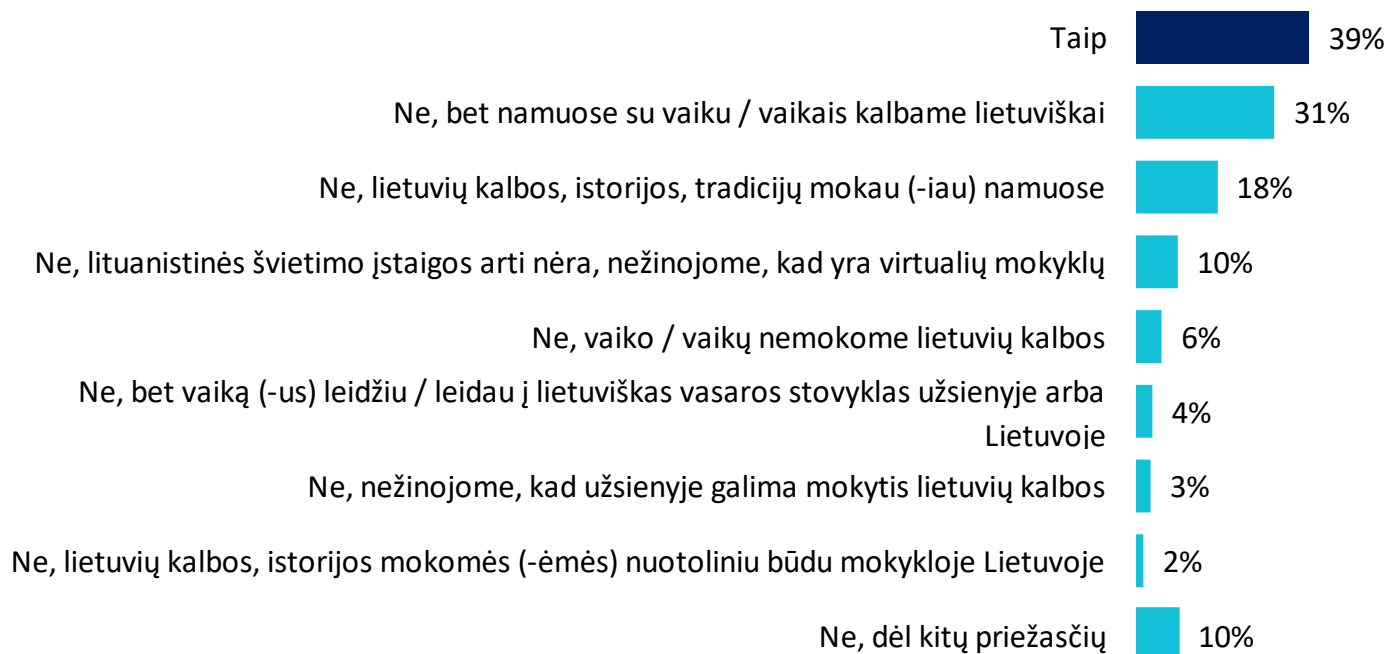

60% – turi vaikų

40% – neturi vaikų

39% diasporos atstovų vaikų yra lankę lituanistinio švietimo įstaigą užsienyje. Beveik trečdalis tokių įstaigų nelankė, bet namuose kalba lietuviškai

Ar Jūsų vaikas (-ai) lanko / lankė lituanistinio švietimo įstaigą (darželį, mokyklą) (įskaitant virtualią) užsienyje?

39% – vaikai lanko / lankė lituanistinio švietimo įstaigą

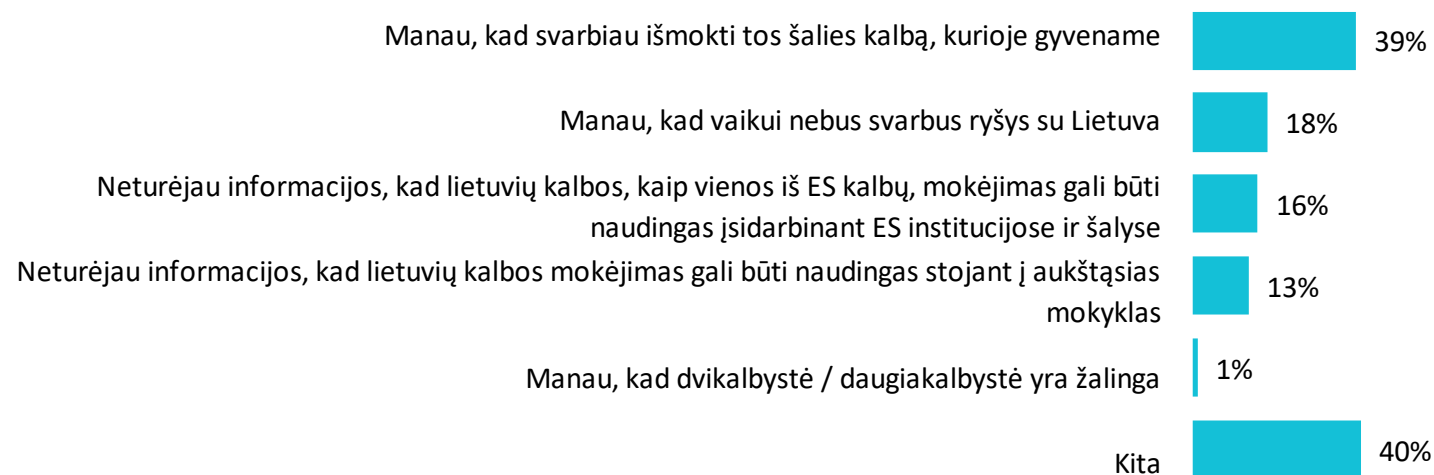
61% – vaikai nelanko / nelankė lituanistinio švietimo įstaigą

*Galima buvo pasirinkti atsakymą „taip“ arba kelis atsakymo variantus „ne“

**Ne, dėl kitų priežasčių: vaikai yra / buvo jau suaugę / per maži (5%); vaikai mokosi / mokėsi Lietuvoje (3%); virtualus mokymasis yra nepriimtinas, nedomina (0,8%). Kiti atsakymai paminėti dar rečiau.

Vaikų lietuvių kalbos nemokantys respondentai dažniausiai teigė, kad svarbiau yra mokėti tos šalies kalbą, kurioje gyvenama

Nusprendėte vaiko / vaikų nemokyti lietuvių kalbos, nes...

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

****Kita**: vaikai nenori, nesuinteresuoti mokytis lietuvių kalbos (10%); vaikai jau mokosi kitas kalbas (9%); sutuoktinis yra kitatautis, nenori, nemato poreikio vaikus mokyti lietuvių kalbos (8%); Kiti atsakymai paminėti rečiau.

Kas ketvirtas vaikų turintis apklaustasis svarsto jų studijų galimybę Lietuvoje

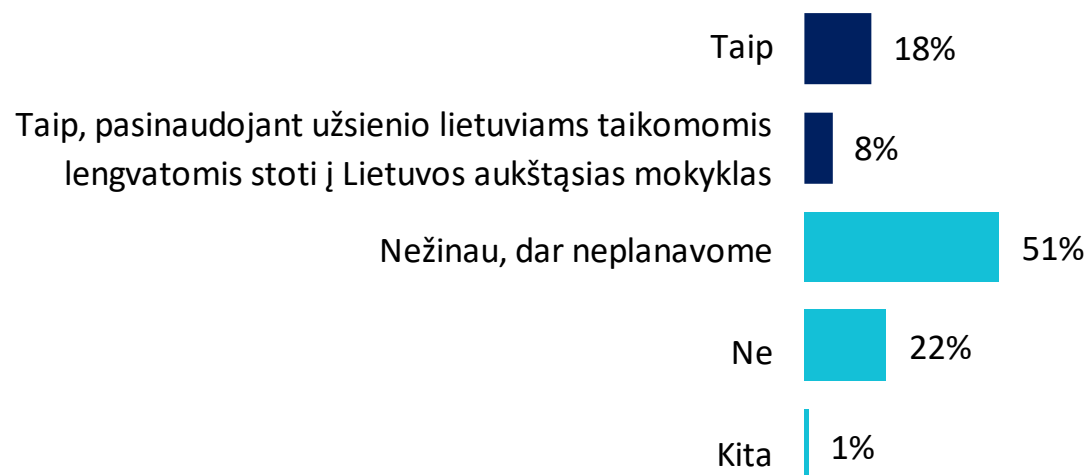

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar svarstote vaiko / vaikų studijų Lietuvoje galimybę?

36% – **svarsto** vaikų studijų Lietuvoje galimybę

51% – **dar neplanavo** vaikų studijų Lietuvoje galimybę

22% – **nesvarsto** vaikų studijų Lietuvoje galimybės

Passeport

PASSEPORT

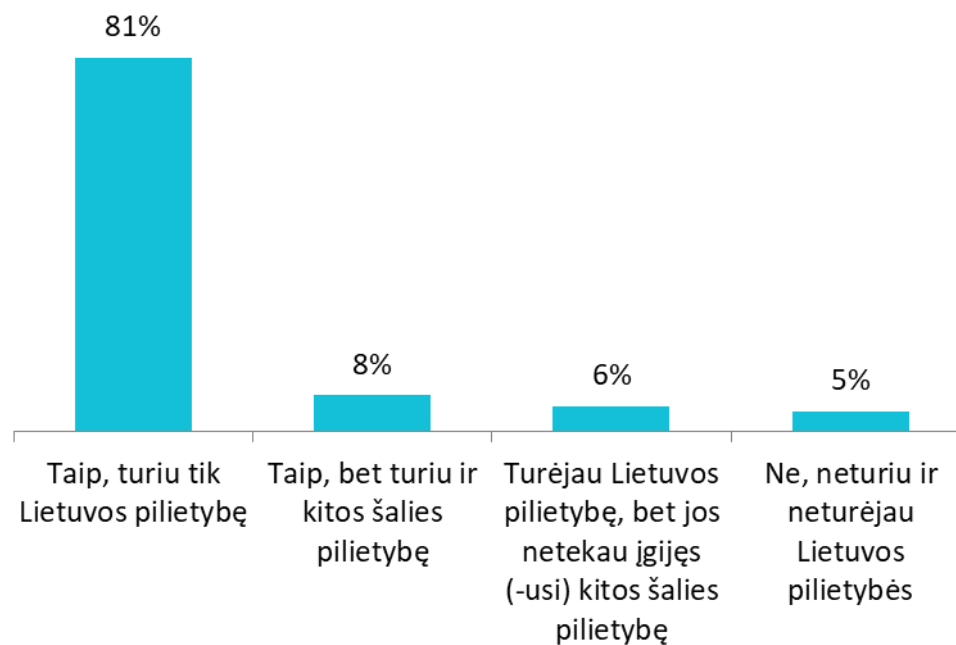

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar esate Lietuvos Respublikos pilietis (-ė)?

89% – **turi** Lietuvos pilietybę

11% – **neturi** Lietuvos pilietybės

Absoliuti dauguma diasporos atstovų norėtų įgyti ir kitos šalies pilietybę, jei neprarastų turimos Lietuvos pilietybės

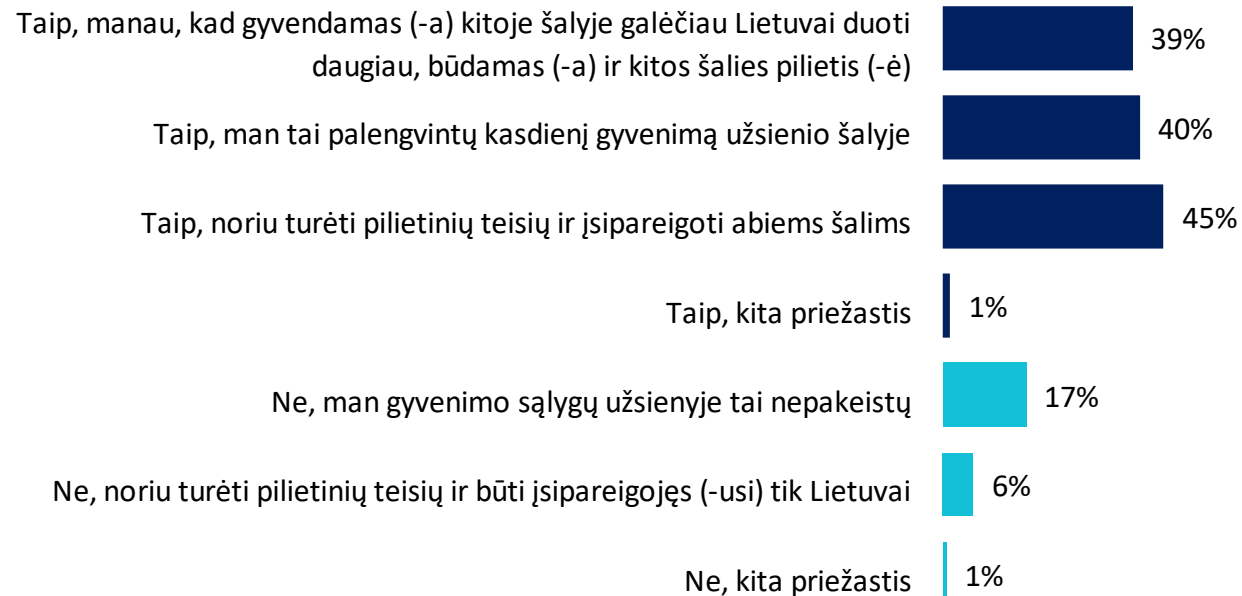

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar norėtumėte įgyti kitos šalies pilietybę, jei galėtumėte išsaugoti Lietuvos Respublikos pilietybę?

76% – **norėtų** įgyti kitos šalies pilietybę, jei galėtų išsaugoti Lietuvos pilietybę

24% – **nenorėtų** įgyti kitos šalies pilietybės, jei galėtų išsaugoti Lietuvos pilietybę

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus „taip“ arba kelis atsakymo variantus „ne“

88% Lietuvos pilietybę praradusių asmenų norėtų ją atkurti

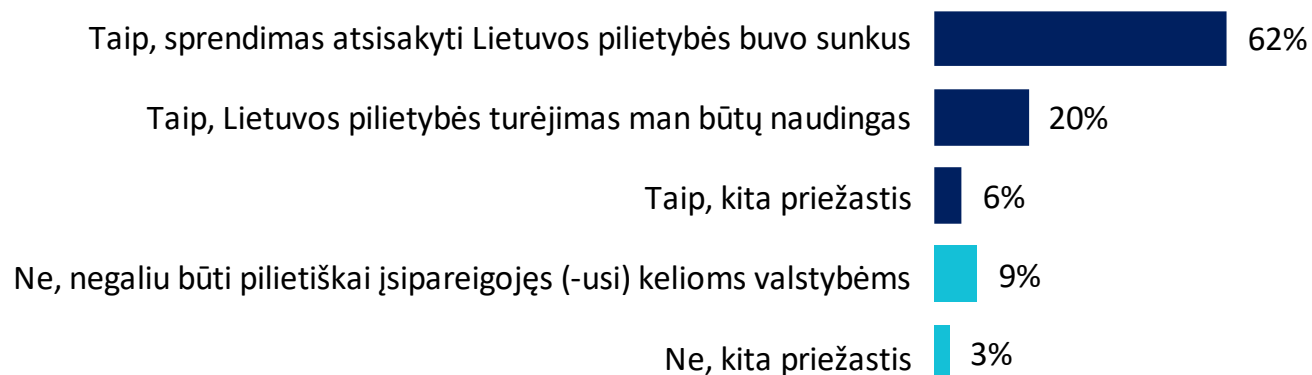

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar norėtumėte atkurti Lietuvos pilietybę?

88% – norėtų atkurti Lietuvos pilietybę

12% – nenorėtų atkurti Lietuvos pilietybės

**Taip, kita priežastis: Taip, LR pilietybė man buvo panaikinta, nebeturiu LR pilietybės ne savo valia (3%). Kiti atsakymai buvo minimi dar rečiau.*

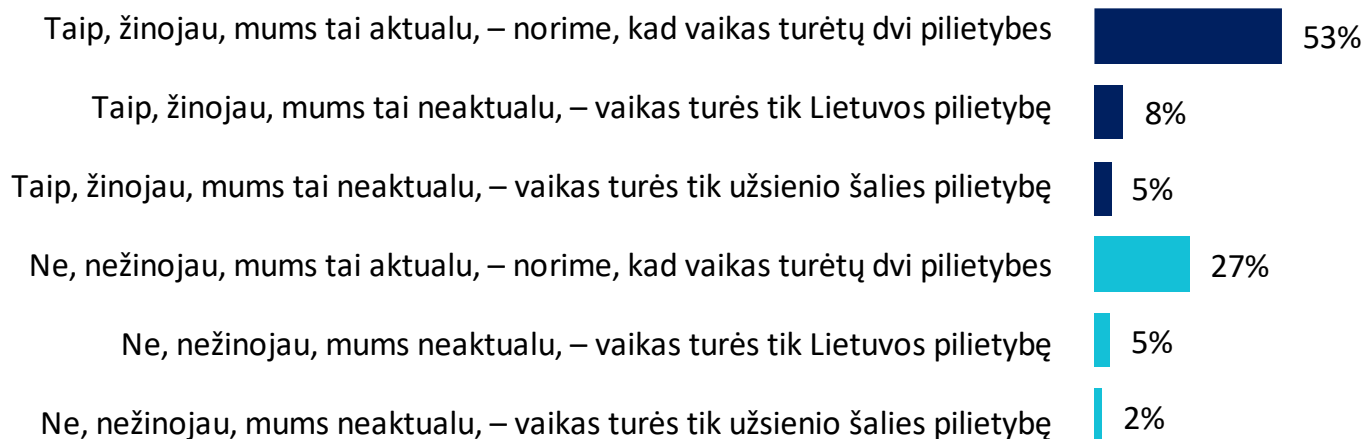

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar žinojote, kad Lietuvos ir užsienio šalies pilietybę įgijus gimstant, taip pat jei Lietuvos pilietybę Jūsų vaikas įgijo gimdamas, o užsienio – iki 18 metų, jis ar ji galės turėti daugybinę pilietybę (nereikės rinktis)?

66% – **žino** apie daugybinės pilietybės vaikams galimybę

34% – **nežino** apie daugybinės pilietybės vaikams galimybę

Balsavimas referendumuose / rinkimuose

Didžioji dalis Lietuvos pilietybę turinčių asmenų dalyvavo 2019 m. referendume dėl pilietybės išsaugojimo

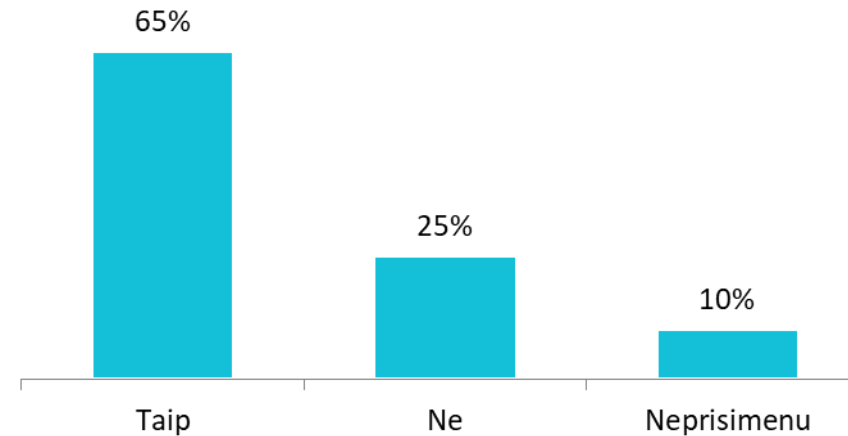

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar dalyvavote 2019 m. referendume dėl pilietybės išsaugojimo?

Dažniausios nedalyvavimo 2019 m. referendume priežastys yra susijusios su informacijos trūkumu diasporos atstovams

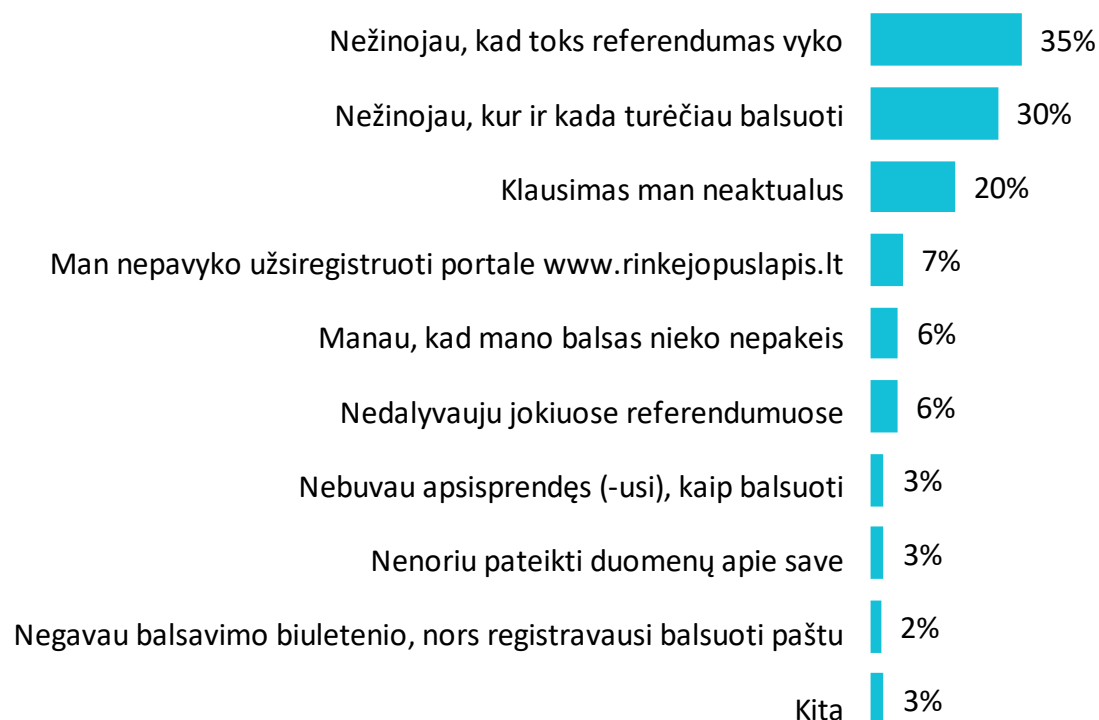

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Kodėl nedalyvavote 2019 m. referendume dėl pilietybės išsaugojimo?

**Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.*

***Kita: fiziškai negalėjo dalyvauti – dėl ligos, kelionės ir pan. (1,4%). Kiti atsakymai buvo minimi dar rečiau.*

Dauguma tyrimo dalyvių planuoja dalyvauti 2024 m. referendume dėl daugybinės pilietybės klausimo

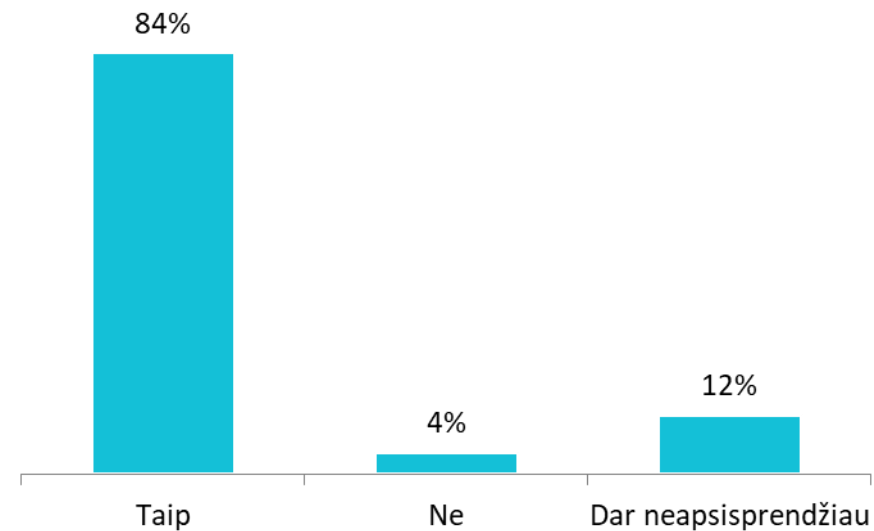

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

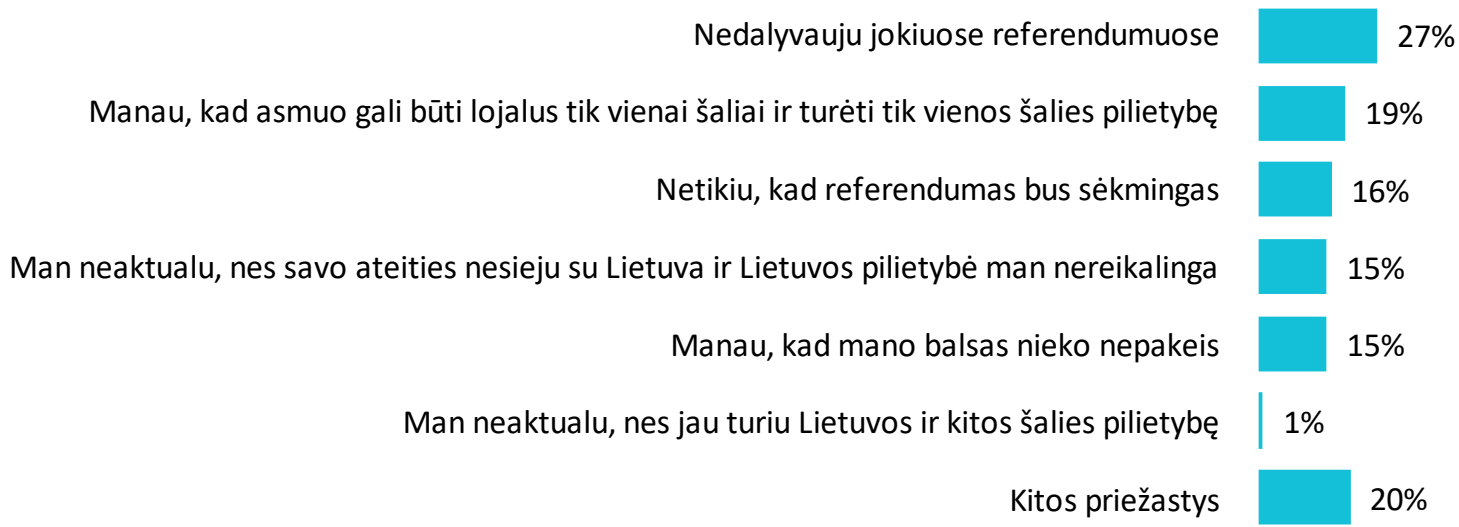
Ar ketinate dalyvauti 2024 m. gegužės 12 d. kartu su LR Prezidento rinkimais vykstančiame referendume dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 str. pakeitimo (pilietybės išsaugojimo klausimo sprendimas)?

27%, neketinančių 2024 m. referendume dalyvauti respondentų, teigia niekada nedalyvaujantys referendumuose, o kas penktas mano, kad asmuo gali būti lojalus ir turėti tik vienos šalies pilietybę

Kodėl neketinate dalyvauti referendume 2024 m.?

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

****Kitos priežastys:** nėra galimybės dalyvauti rinkimuose (nepatikslinta) (7%). Kiti atsakymai buvo minimi daug rečiau.

Dalyvauti 2024 m. referendume diasporą paskatintų sąvokos ir jo naudos paaiškinimas, informacija viešojoje erdvėje

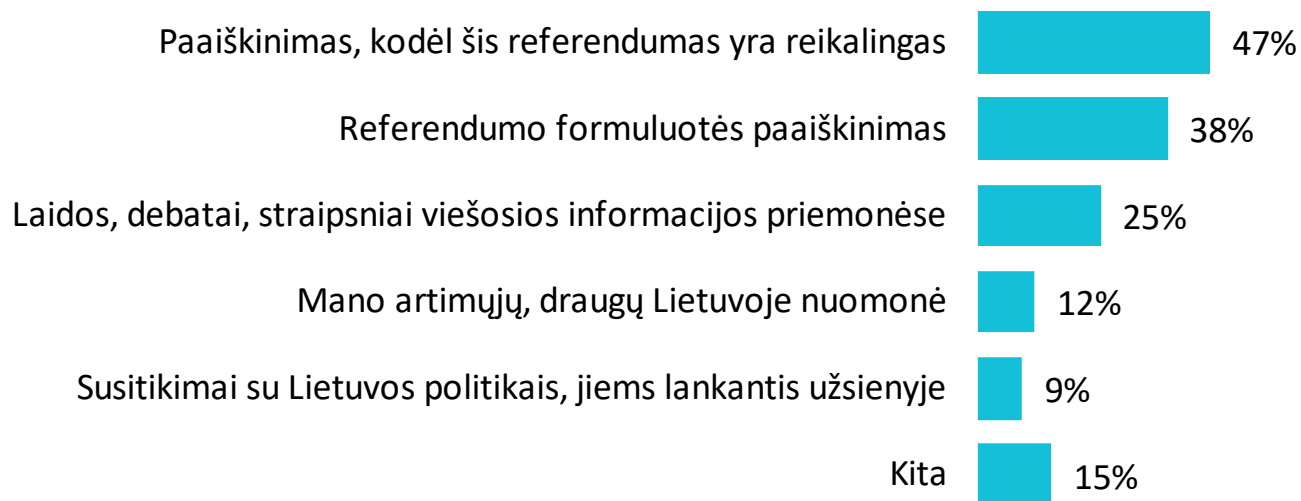

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Kas padėtų Jums apsispręsti dalyvauti referendume 2024 m.?

**Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.*

***Kita: patogus balsavimas, balsavimas internetu (6%); informacija apie balsavimą - registracija, laikas, data, balsavimo būdai ir pan. (2%). Kiti atsakymai buvo minimi rečiau.*

7 iš 10 Lietuvos pilietybę turinčių asmenų ketina dalyvauti 2024 m. LR seimo rinkimuose, 17% – dar neapsisprendė

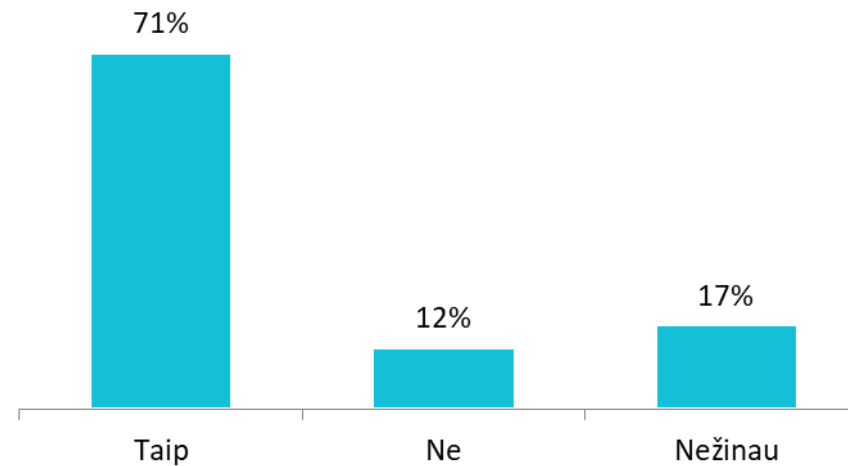

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar ketinate dalyvauti 2024 m. spalio 13 d. vyksiančiuose Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose?

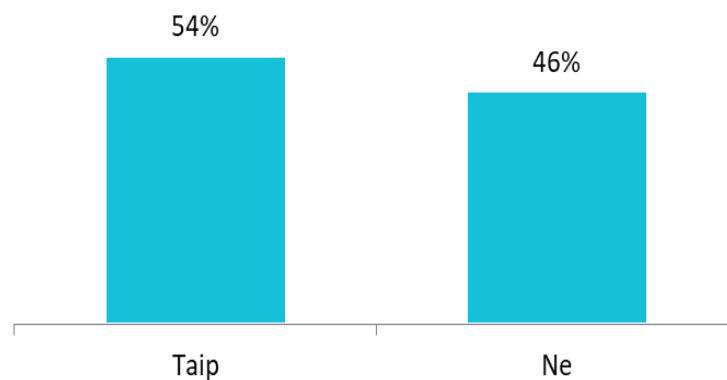

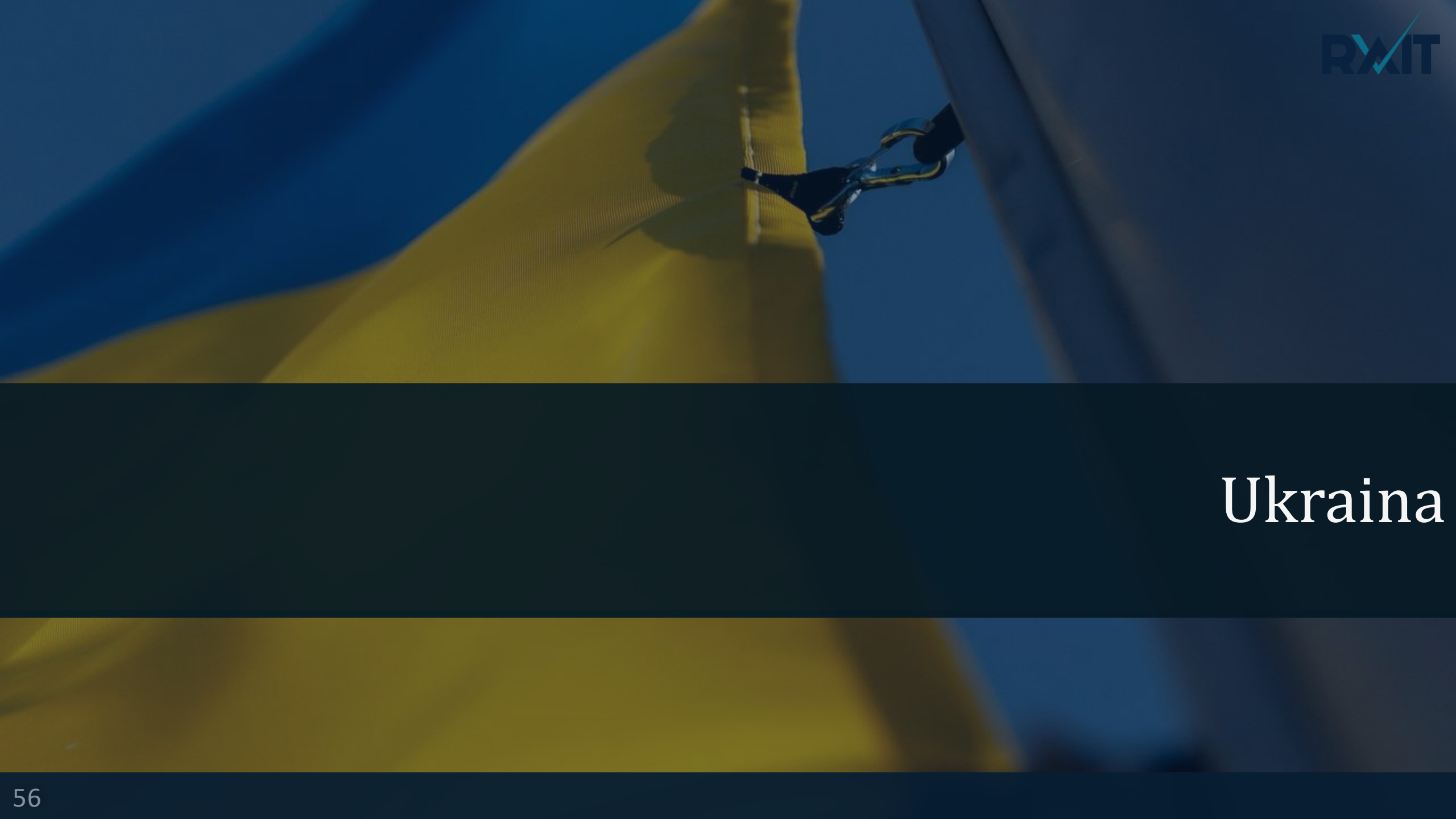
GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar galimybė užsienyje gyvenantiems LR piliečiams rinkti atstovą į LR Seimą Pasaulio lietuvių apygardoje daro įtaką Jūsų apsisprendimui dalyvauti Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose?

Ukraina

66% respondentų aktyviai seka informaciją apie karą Ukrainoje, 29% – tai daro vis rečiau, o 5% – nesidomi visai

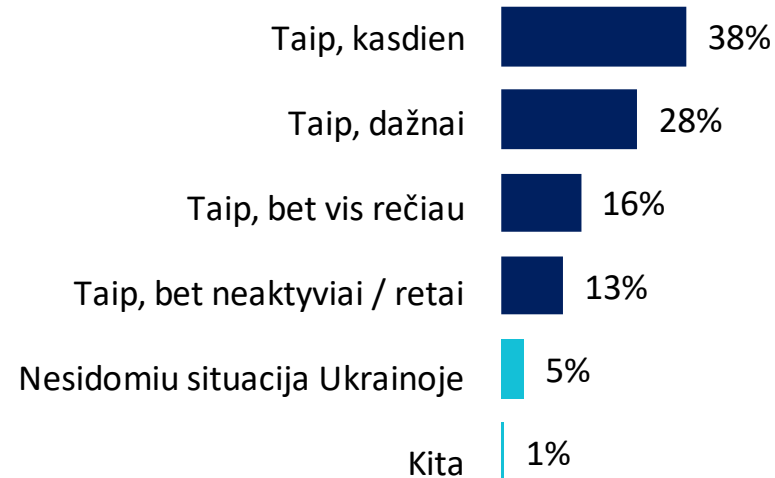

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar sekate informaciją apie Rusijos karą prieš Ukrainą?

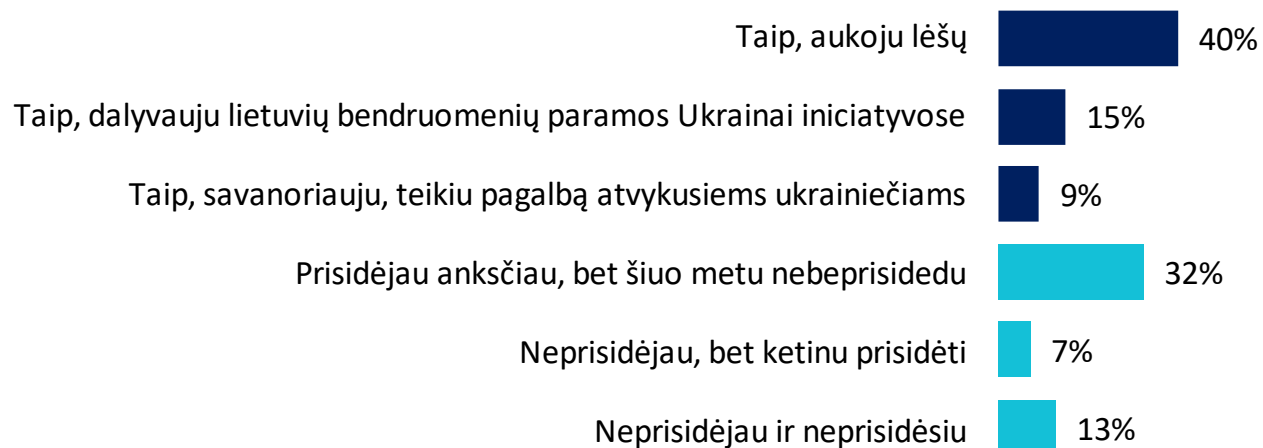

95% – **domisi** karu Ukrainoje

5% – **nesidomi** karo Ukrainoje

48% apklaustųjų prisideda prie paramos Ukrainai. Beveik trečdalis nustojo teikti paramą, o 1 iš 10 respondentų išvis neplanuoja remti Ukrainos

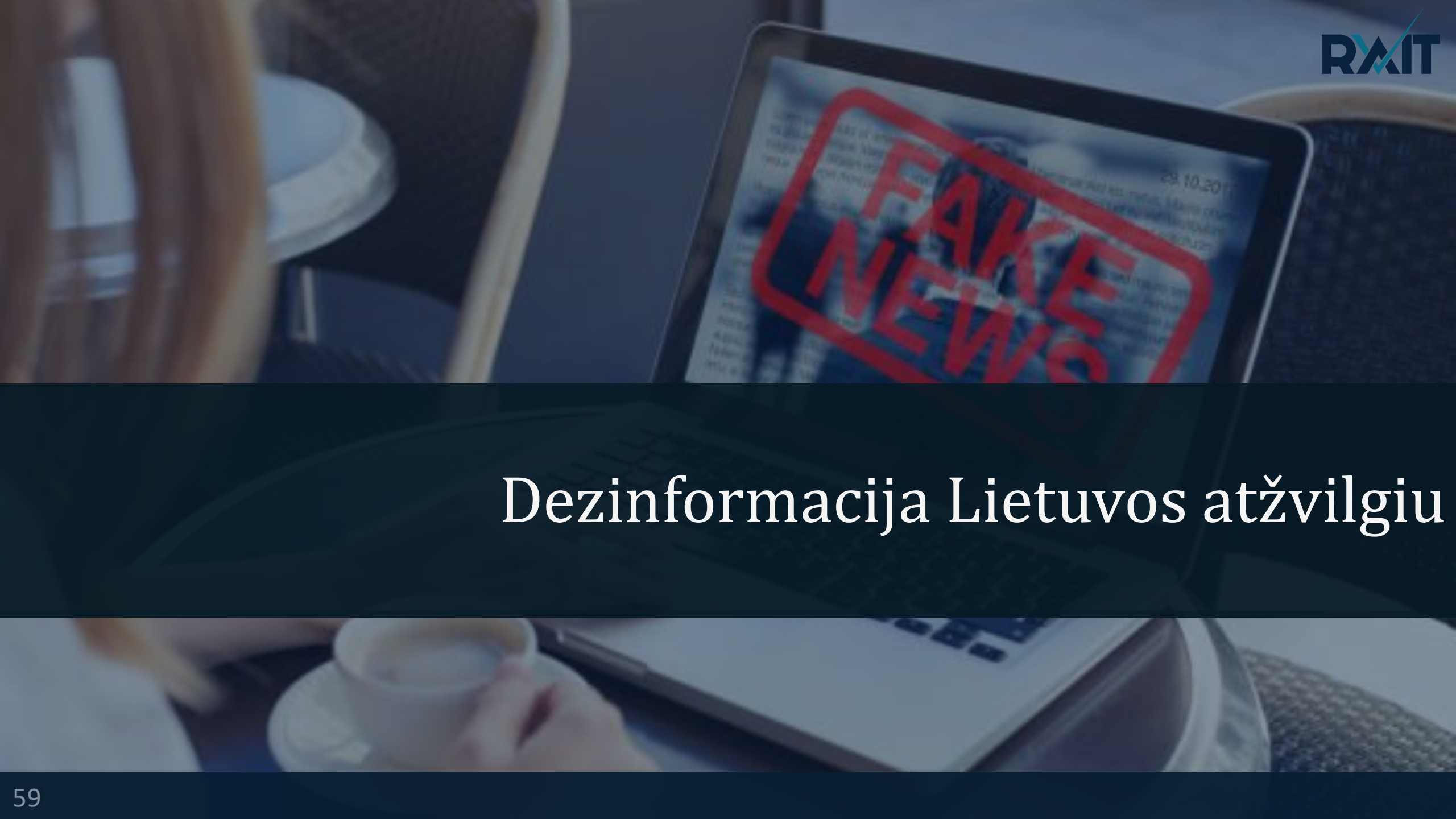
Ar prisidėjote / prisidedate prie paramos Ukrainai?

48% – prisideda prie paramos Ukrainai

52% – neprisideda prie paramos Ukrainai

**Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus „taip“.*

Dezinformacija Lietuvos atžvilgiu

Pastebėję dezinformaciją Lietuvos atžvilgiu, apklausos dalyviai yra linkę atkreipti savo artimųjų ir draugų dėmesį

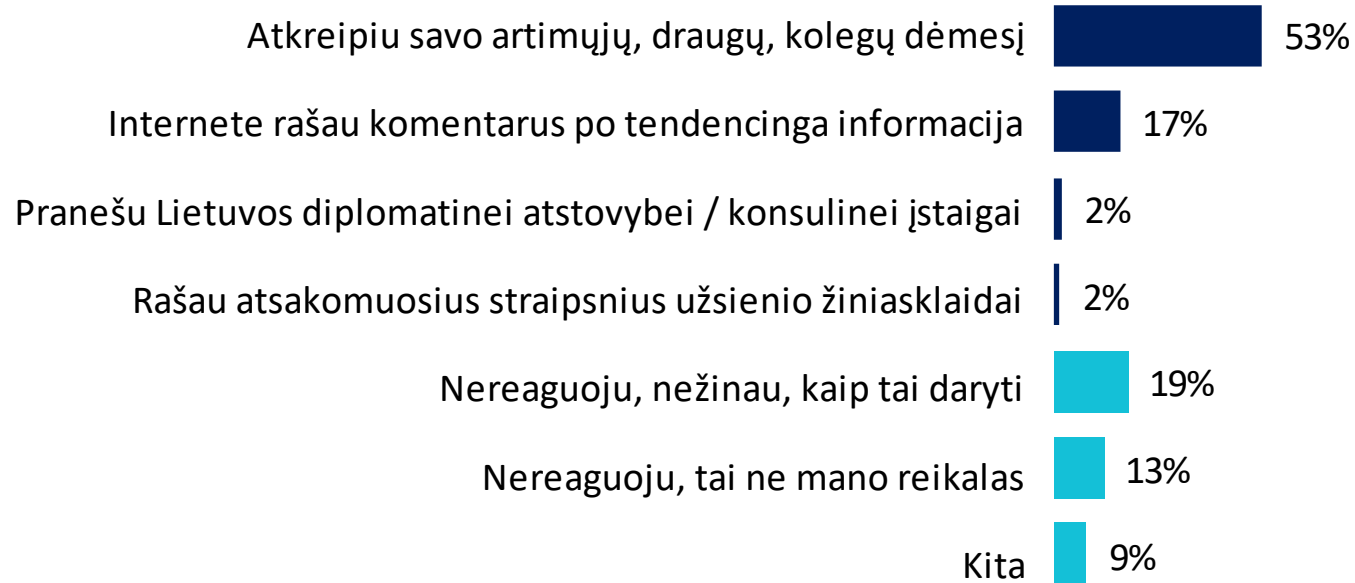

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Kaip reaguojate į pastebimą dezinformaciją Lietuvos atžvilgiu?

68% – **reaguoja** į pastebimą dezinformaciją Lietuvos atžvilgiu

32% – **nereaguoja** į pastebimą dezinformaciją Lietuvos atžvilgiu

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

****Kita**: dezinformacijos nepastebėjau, nesusidūriau (5%); pranešu apie dezinformaciją socialinių tinklų administratoriams (0,7%). Kiti atsakymai buvo minimi dar rečiau.

Įsitraukimas į Lietuvos gyvenimą / gerovės kūrimą

Dauguma apklausos dalyvių mano, kad gyvenant užsienyje yra sąlygų puoselėti lietuviybę

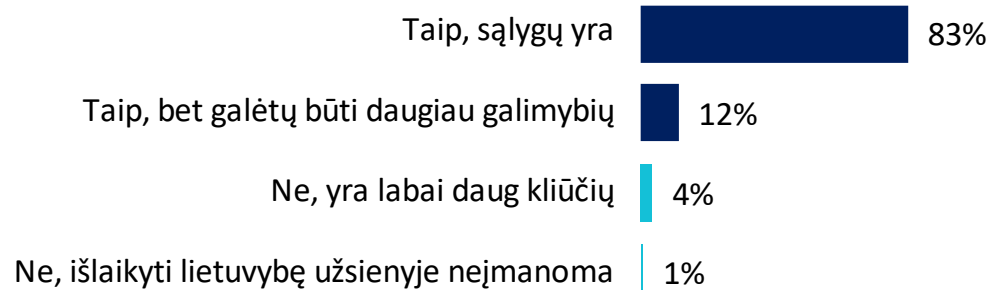

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar sutiktumėte su teiginiu, kad, gyvenant užsienyje, yra sąlygų puoselėti lietuviybę?

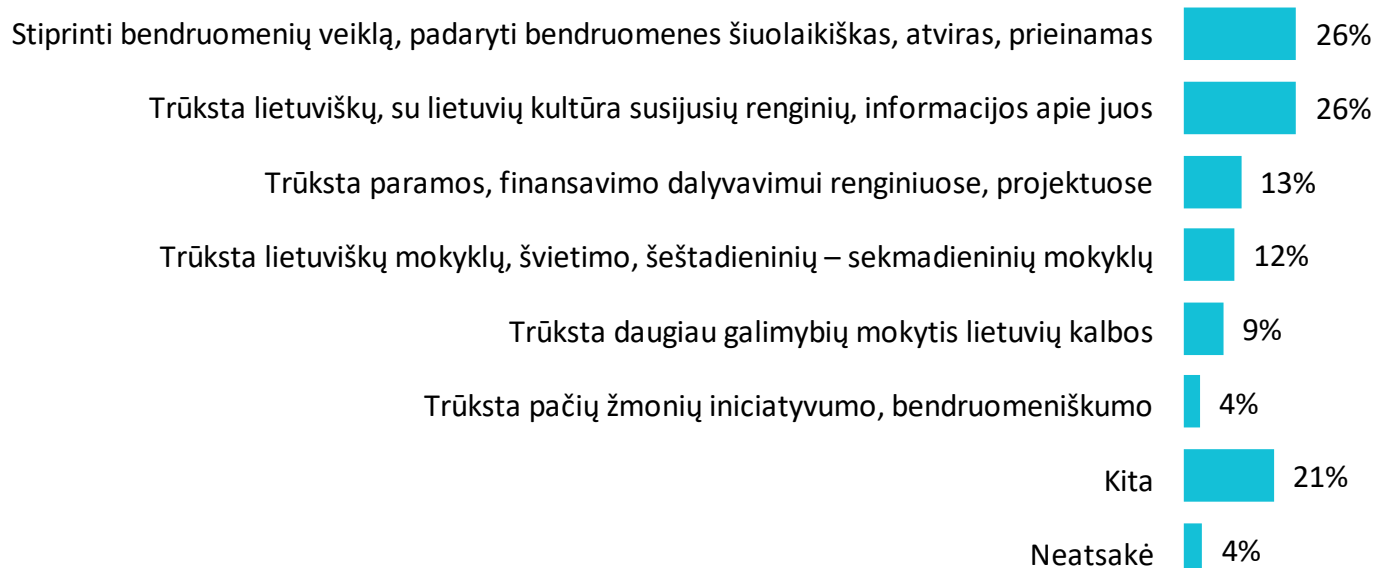
95% – sutinka su teiginiu, kad, gyvenant užsienyje, yra sąlygų puoselėti lietuviybę

5% – nesutinka su teiginiu, kad, gyvenant užsienyje, yra sąlygų puoselėti lietuviybę

Lengviau lietuviybę užsienyje puoselėti padėtų bendruomenių veiklos stiprinimas, jų prieinamumas; kultūriniai renginiai

Ar sutiktumėte su teiginiu, kad, gyvenant užsienyje, yra sąlygų puoselėti lietuviybę?

Respondentų siūlymai prie atsakymo „taip, bet galėtų būti daugiau galimybių“

**Kita: pavieniai atsakymai šioje ataskaitoje neatvaizduojami.*

Dažniau įvardijamos kliūtys puoselėti lietuvybei užsienyje: asmeninis abejingumas, iniciatyvos trūkumas ir sunkumai susiburti regionuose

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar sutiktumėte su teiginiu, kad, gyvenant užsienyje, yra sąlygų puoselėti lietuvybę?

Respondentų įvardytos kliūtys prie atsakymo „ne, yra labai daug kliūčių“

**Kita*: pavieniai atsakymai šioje ataskaitoje neatvaizduojami.

Prie Lietuvos žinomumo didinimo užsienyje prisideda 7 iš 10 diasporos atstovų

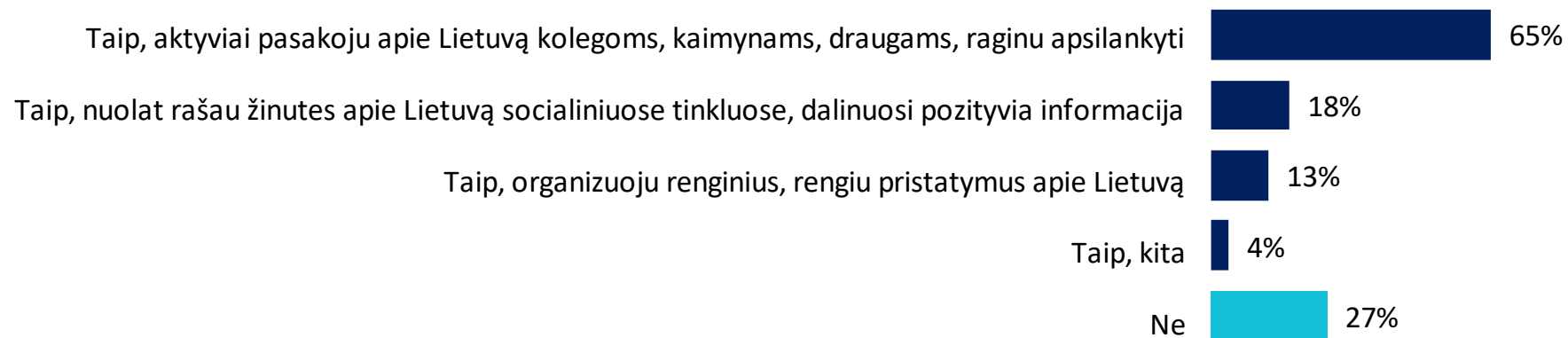

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar esate įsitraukęs (-usi) į Lietuvos pristatymo užsienyje veiklas, Lietuvos žinomumo didinimą?

73% – yra įsitraukę į Lietuvos žinomumo didinimą

27% – nėra įsitraukę į Lietuvos žinomumo didinimą

**Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus „taip“.*

Pagrindiniai būdai, kuriais diaspora prisideda prie gerovės Lietuvoje kūrimo, tai – turizmo į Lietuvą skatinimas ir finansinė parama artimiesiems

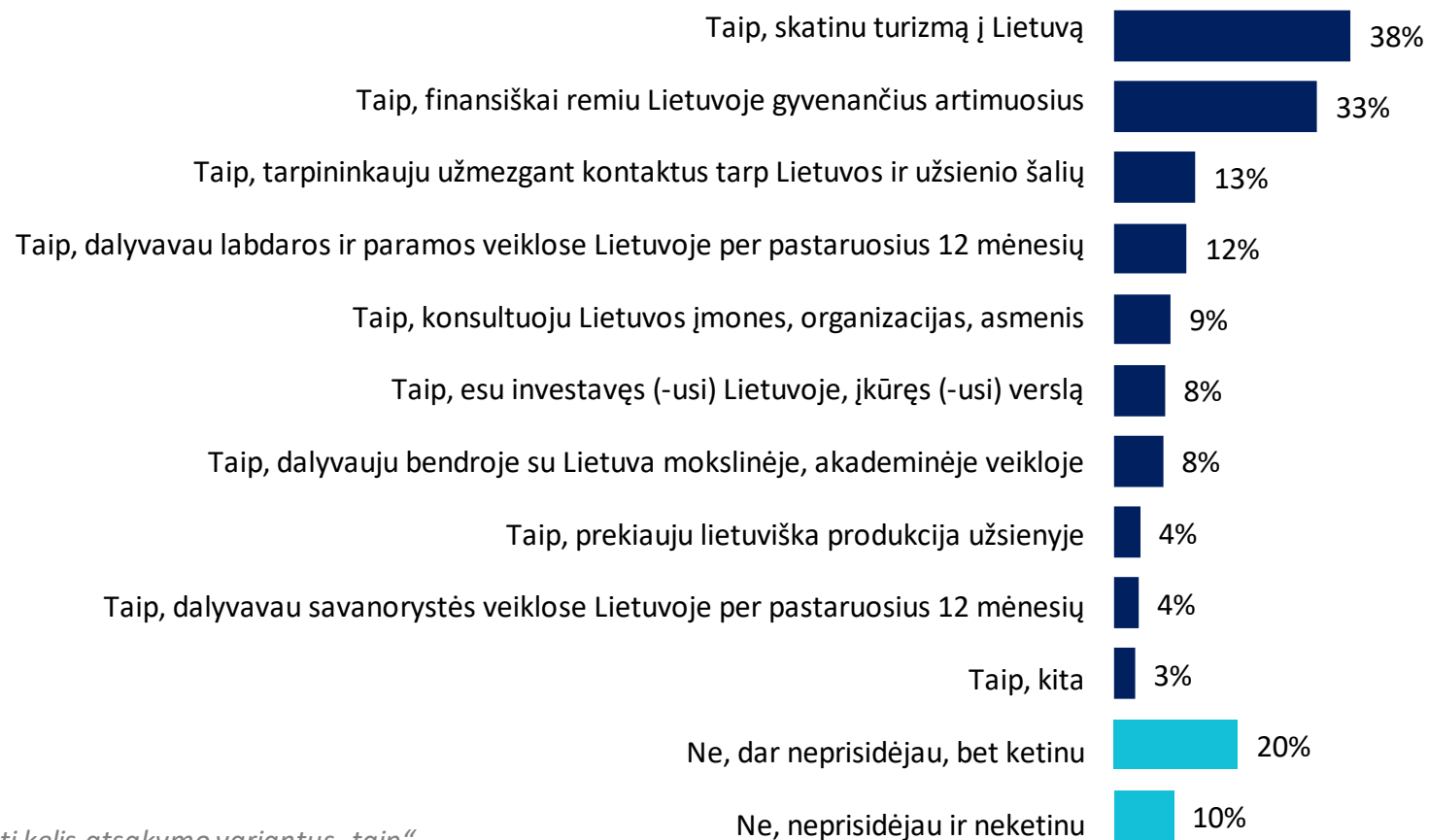

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar prisidedate prie gerovės Lietuvoje kūrimo?

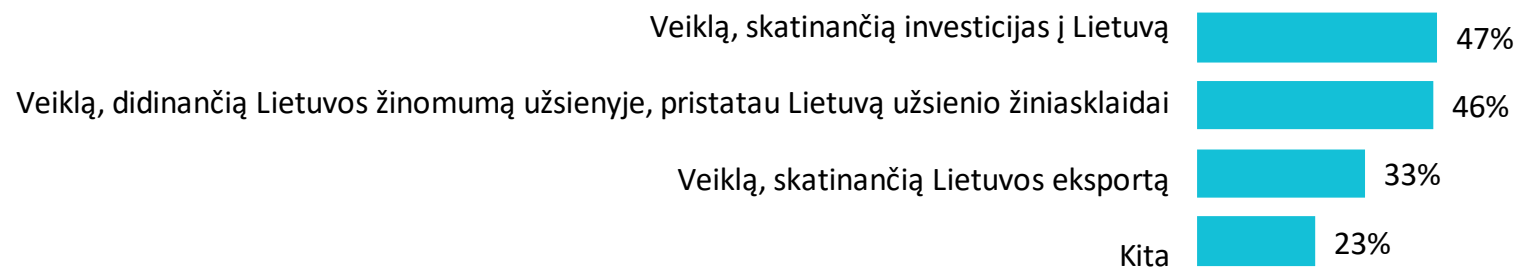
70% – **prisideda** prie gerovės Lietuvoje kūrimo

30% – **neprisideda** prie gerovės Lietuvoje kūrimo

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus „taip“

****Taip, kita:** dirbu Lietuvos įmonei, moku mokesčius (0,5%); perku lietuvišką produkciją (0,5%); užsiimu menine veikla, susijusia su lietuvybe (0,2%); dalyvauju Lietuvai svarbių organizacijų veiklose (0,2%). Kiti atsakymai buvo minimi dar rečiau.

Kokią veiklą vykdote Lietuvos diasporos profesionalų klube?

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

****Kita**: pavieniai atsakymai ataskaitoje neatvaizduojami.

3 iš 5 užsienyje gyvenančių respondentų teigia, kad esant norui, nėra kliūčių dalyvauti Lietuvos gyvenime

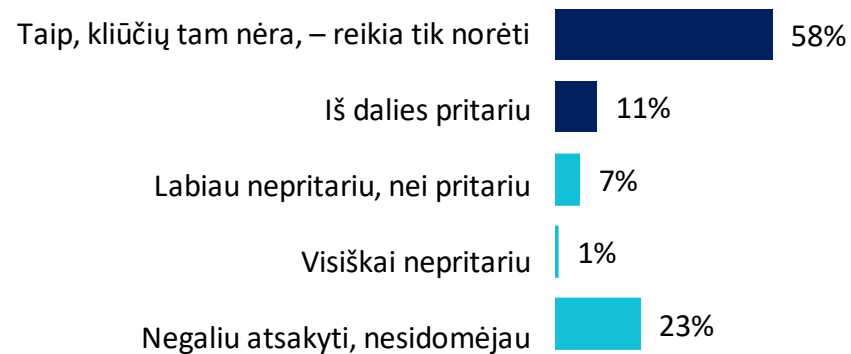

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar pritariate teiginiui, kad ir negyvenant Lietuvoje yra sudaryta galimybių dalyvauti įvairių sričių Lietuvos gyvenime?

69% – sutinka, kad ir negyvenant Lietuvoje yra sudaryta galimybių dalyvauti įvairių sričių Lietuvos gyvenime

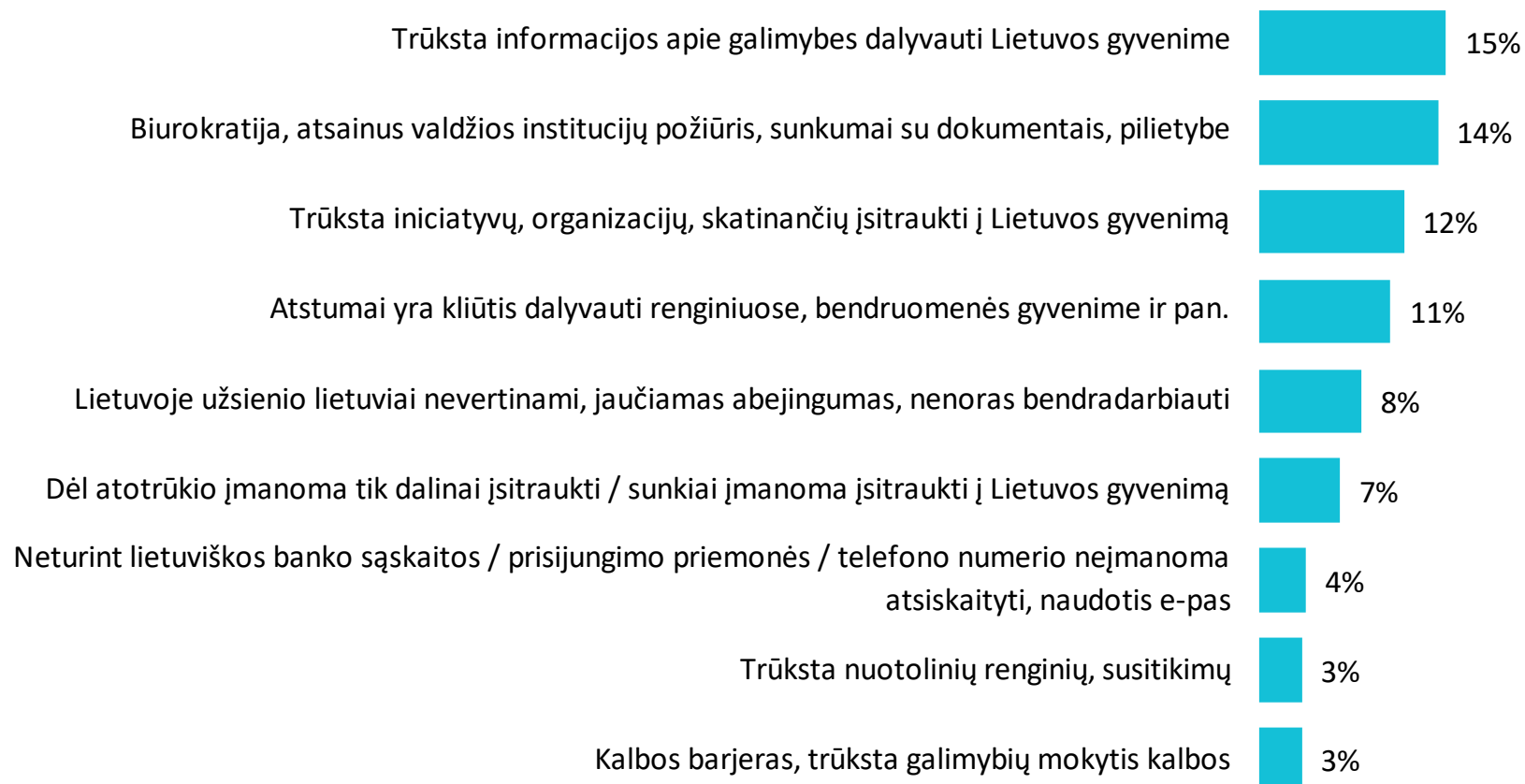
8% – nesutinka

23% – nesidomėjo, neturi nuomonės

Norint dalyvauti Lietuvos gyvenime, trūksta informacijos kaip tai daryti; trukdo biurokratija ir sunkumai su dokumentais, pilietybe; iniciatyvių organizacijų trūkumas

Ar pritariate teiginiui, kad ir negyvenant Lietuvoje yra sudaryta galimybių dalyvauti įvairių sričių Lietuvos gyvenime? (1 atsakymų dalis)

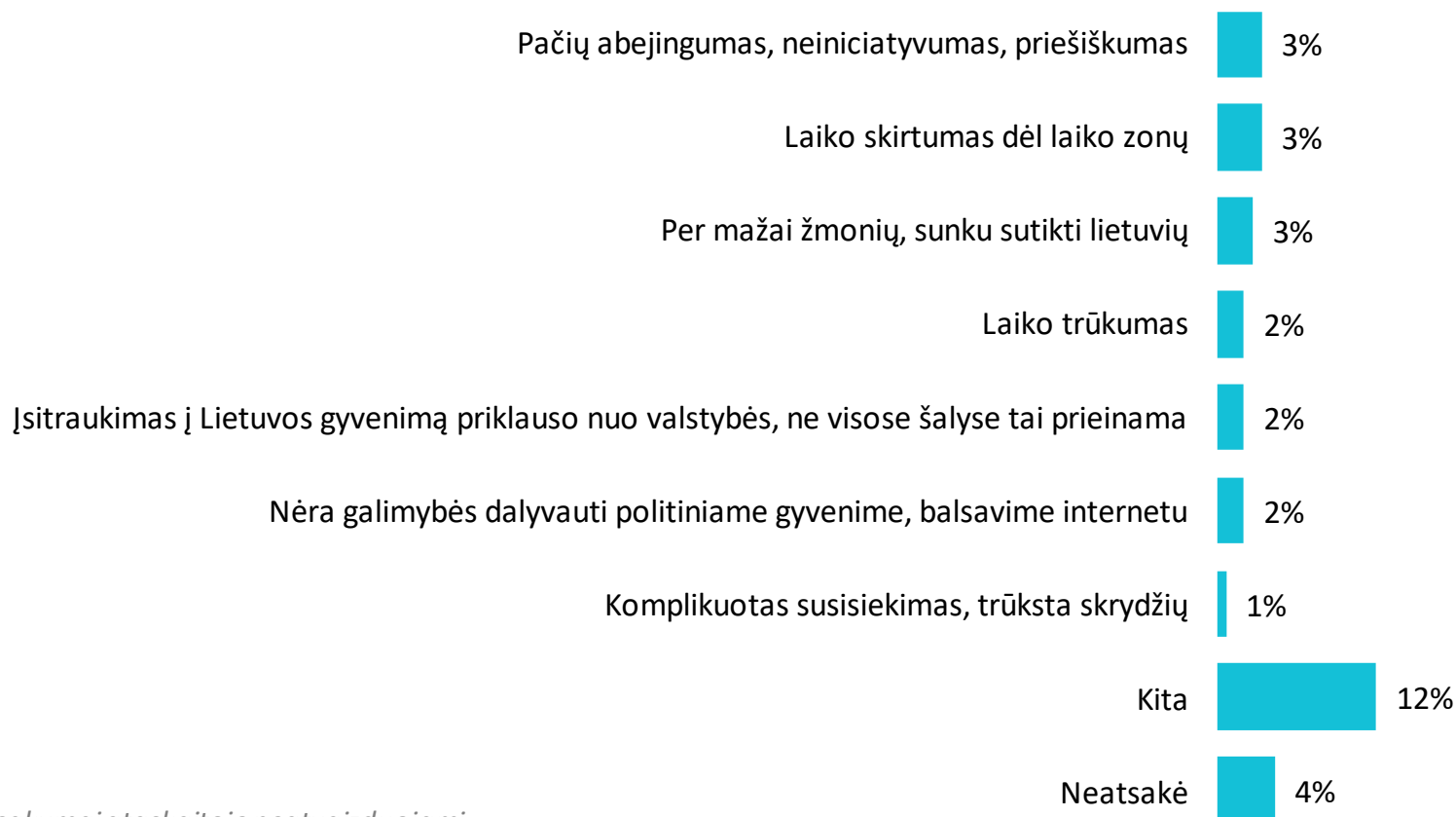
Respondentų nurodytos priežastys, kodėl jie tik iš dalies pritaria arba nepritaria nurodytam teiginiui

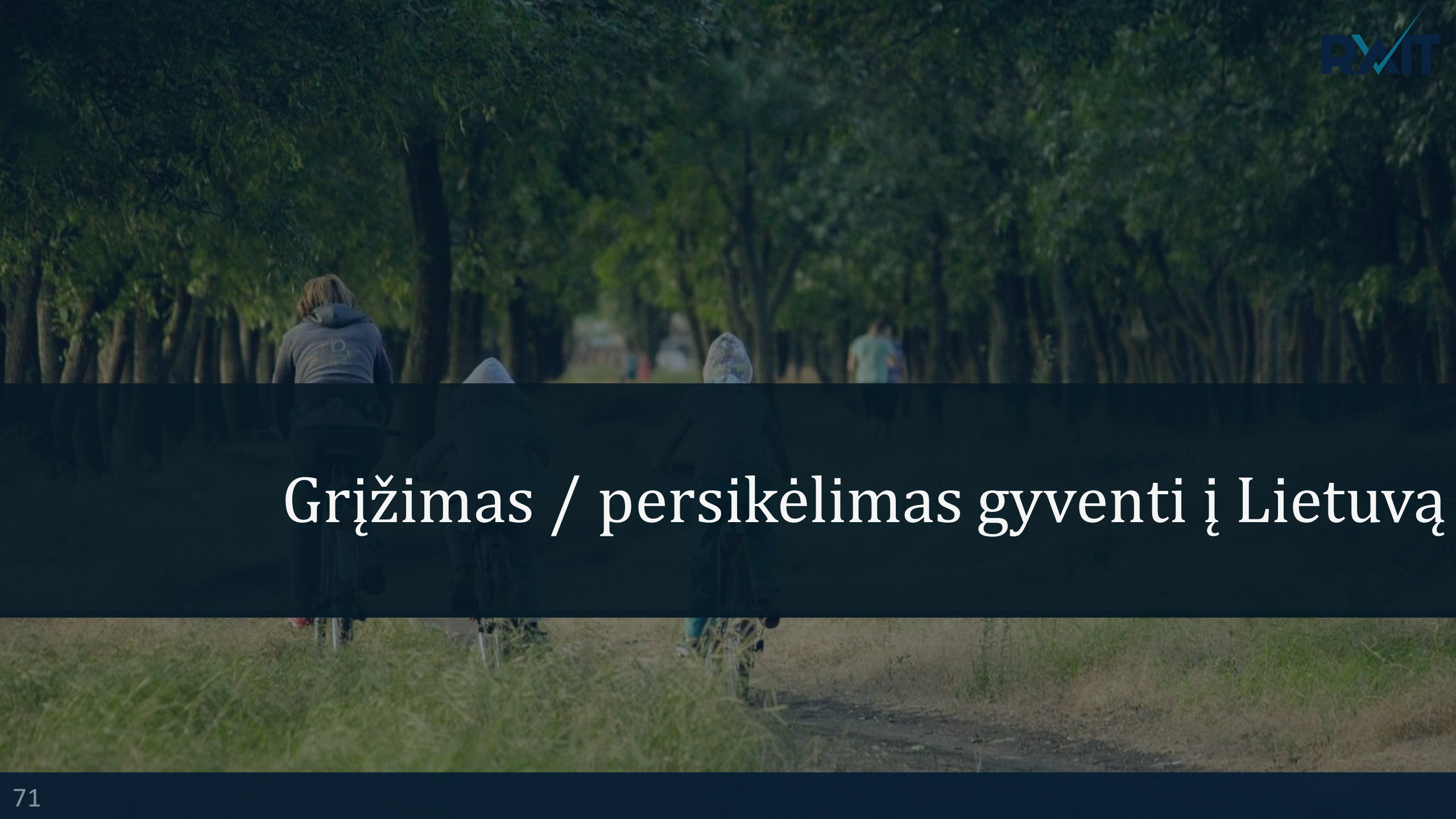
Lietuvos bendruomenės gyvenime dalyvauti taip pat trukdo atstumas, tautiečių abejingumas diasporos atstovams ir kt.

Ar pritariate teiginiui, kad ir negyvenant Lietuvoje yra sudaryta galimybių dalyvauti įvairių sričių Lietuvos gyvenime? (2 atsakymų dalis)

Respondentų nurodytos priežastys, kodėl jie tik iš dalies pritaria arba nepritaria nurodytam teiginiui

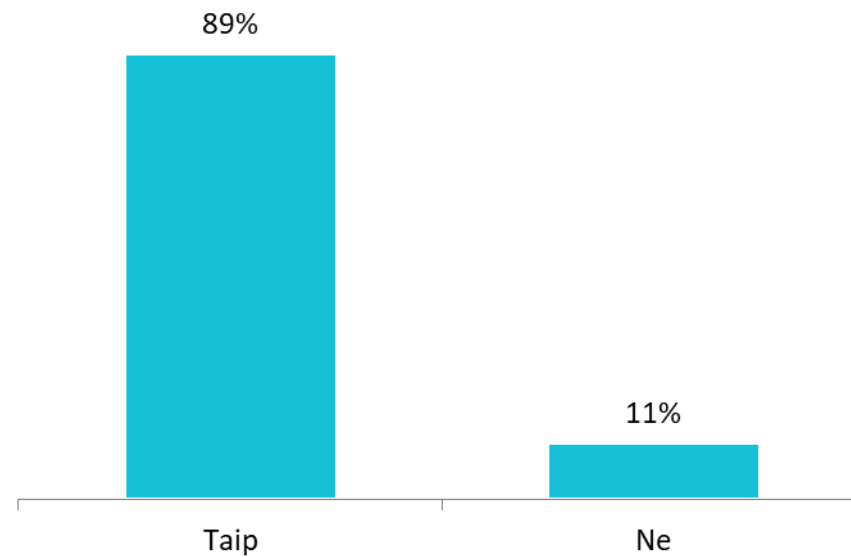

*Kita: pavieniai atsakymai ataskaitoje neatvaizduojami.

Grižimas / persikėlimas gyventi į Lietuvą

Ar Jūs gimėte Lietuvoje?

Pagrindinės lietuvių emigracijos priežastys: per mažos pajamos, studijų ir karjeros galimybės užsienyje

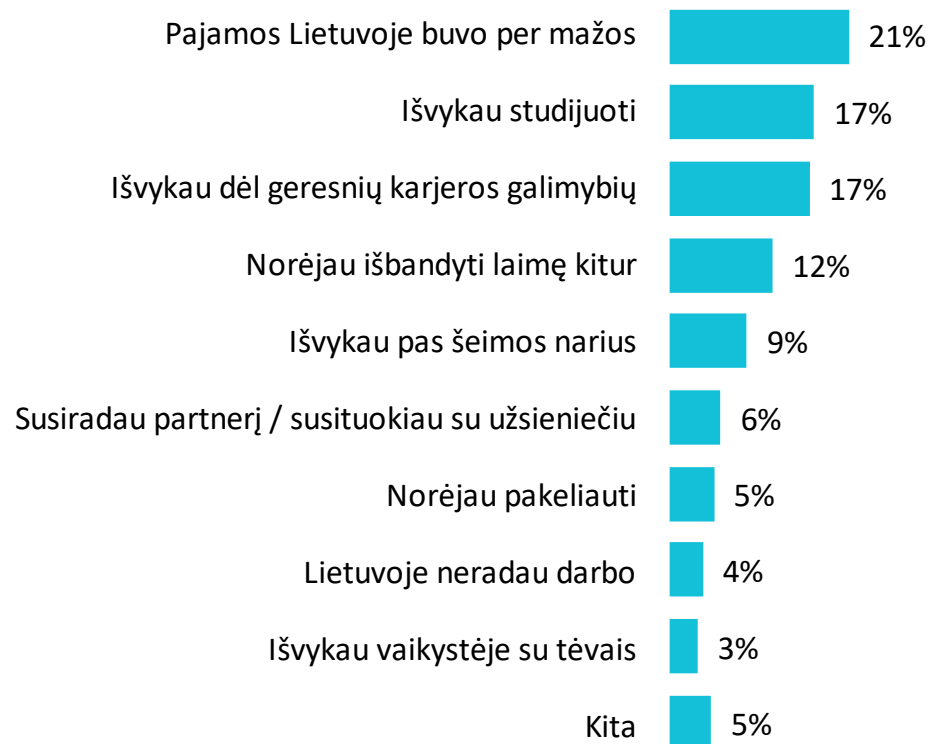

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Dėl kokios priežasties išvykote iš Lietuvos?

*Galima buvo pasirinkti vieną svarbiausią atsakymo variantą.

****Kita**: saugumo, pagarbos Lietuvoje trūkumas, žemas mentalitetas, netolerancija (1,4%); nepalanki politinė situacija Lietuvoje, nepasitikėjimas valdžia (1,2%). Kiti atsakymai buvo minimi dar rečiau.

Penktadalis apklaustųjų planuoja grįžti į Lietuvą, o 59% respondentų neatmeta tokios galimybės ateityje. 21% visai neplanuoja grįžti į Lietuvą

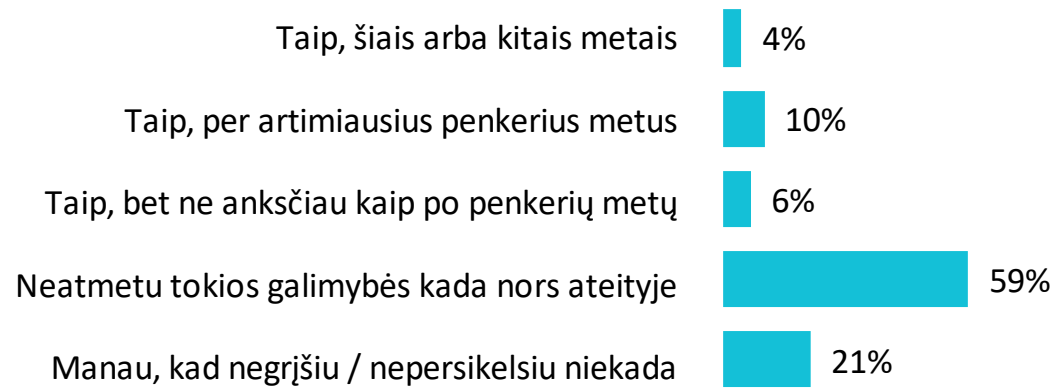

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar planuojate grįžti / persikelti gyventi į Lietuvą?

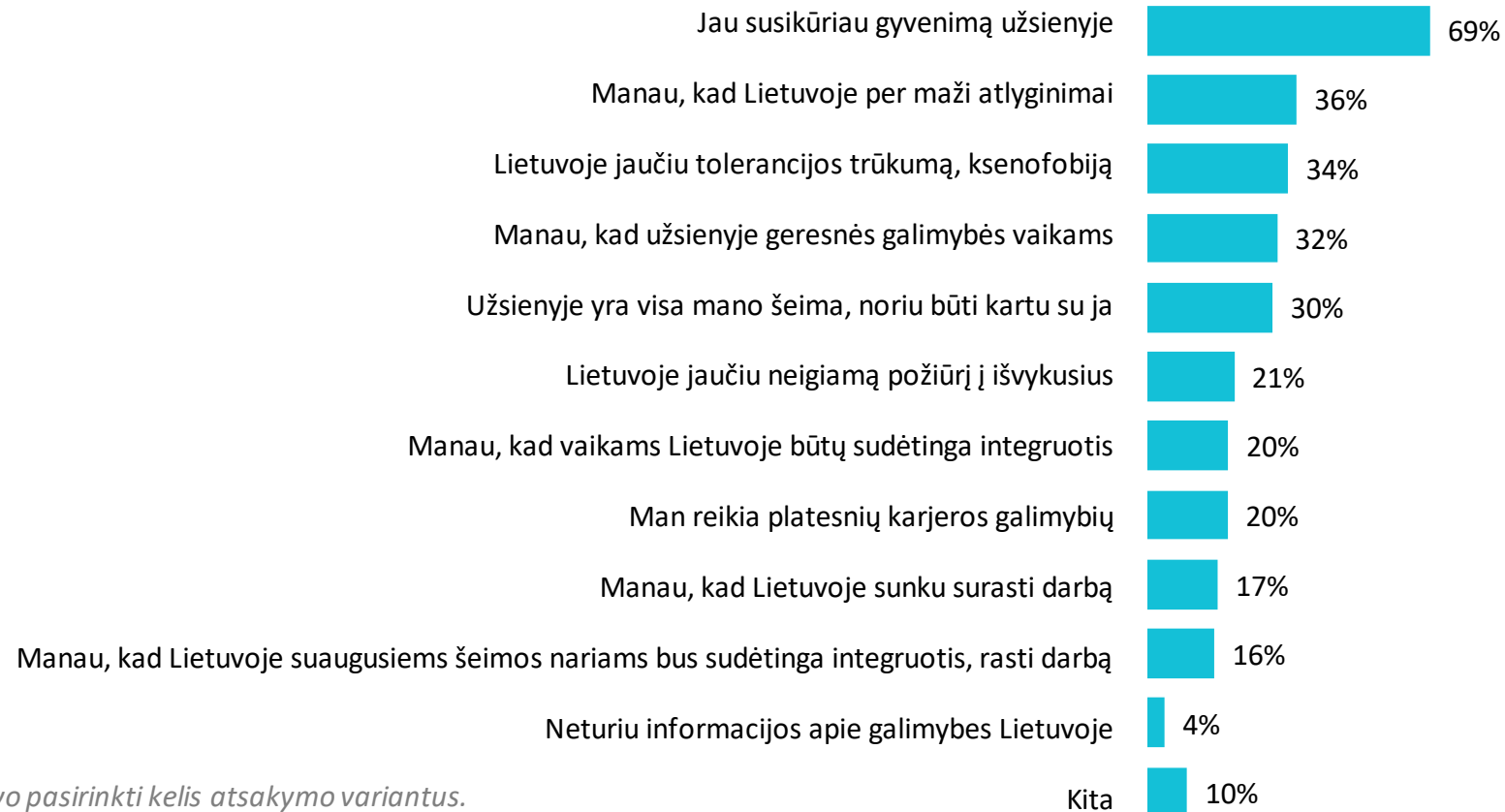
20% – planuoja grįžti / persikelti į Lietuvą

59% – neatmeta tokios galimybės

21% – neplanuoja grįžti / persikelti į Lietuvą

Dauguma neplanuojančių grįžti į Lietuvą teigia, kad jau susikūrė gyvenimą užsienyje

Į Lietuvą neplanuojate grįžti / persikelti, nes:

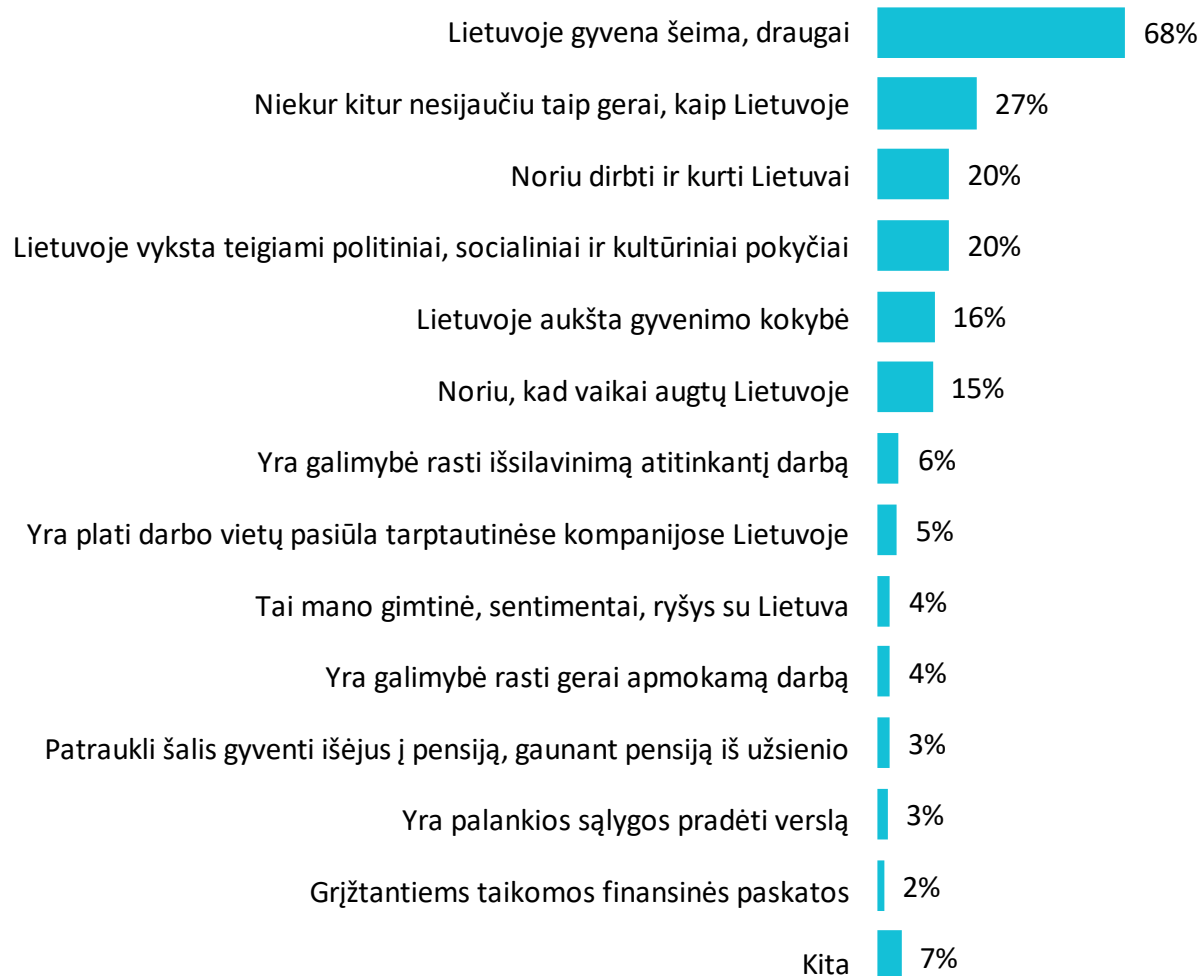

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

**Kita: nepalanki politinė situacija, nepasitikėjimas valdžia (5%); Lietuvos gyventojų mentalitetas, žema kultūra (2%); nepalankios gamtos, oro sąlygos Lietuvoje (1%); esu per sena (-s) (1%). Kiti atsakymai buvo minimi dar rečiau.

Į Lietuvą grįžti ar persikelti dažniausiai skatina ten gyvenanti šeima ir draugai

Į Lietuvą planuojate / ketinate / neatmetate galimybės grįžti, nes:

*Galima buvo pasirinkti ne daugiau 3 atsakymo variantų.

**Kita: priklausys nuo to, kaip klostysis asmeninės aplinkybės, situacija Lietuvoje ar valstybėje, kurioje gyvenu (2%); neatsakė (1%); Lietuvoje turiu nekilnojamojo turto (0,7%); graži šalis, Lietuvos gamta, palankus klimatas (0,6%). Kiti atsakymai buvo minimi dar rečiau.

Persikelti į Lietuvą skatintų aiškesnis informacijos suteikimas apie mokestinę šalies sistemą ir soc. garantijas, pagalba užsieniečiams integruojantis ir kt.

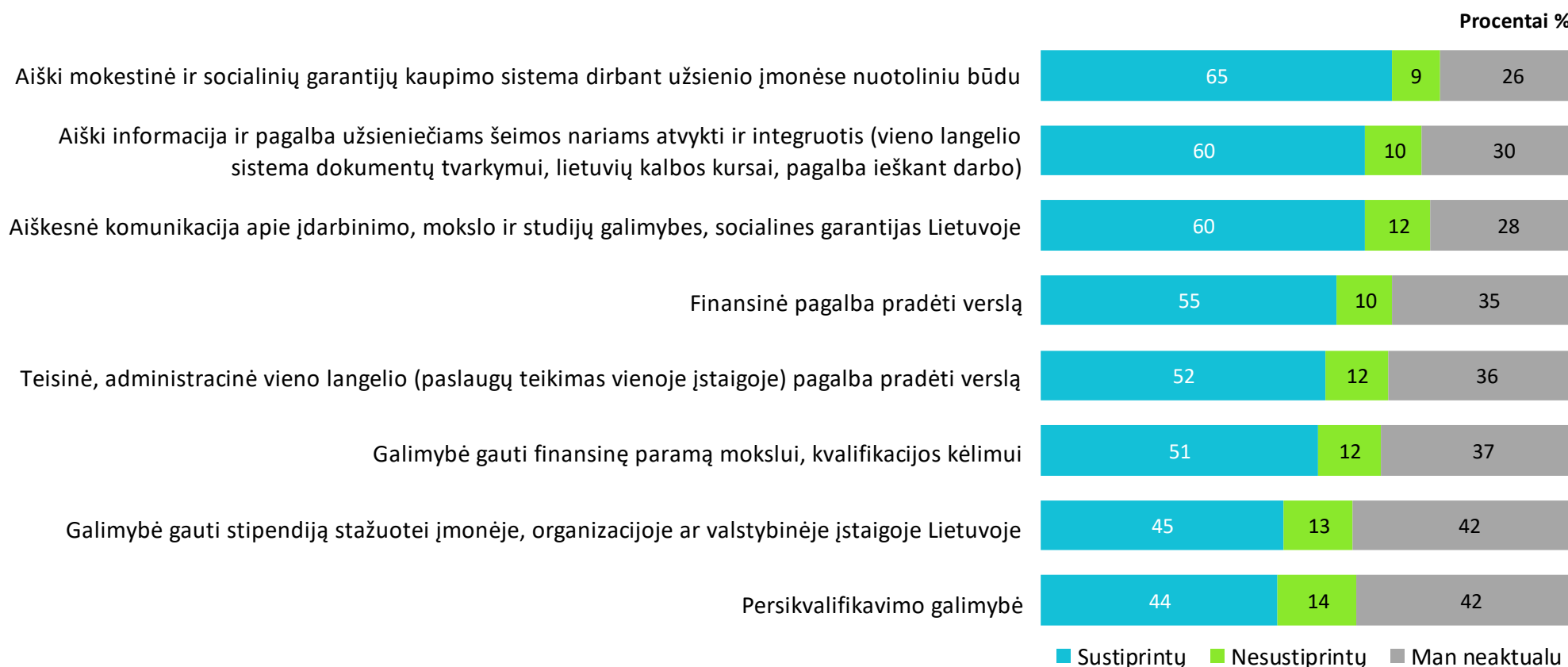

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Kokios priemonės (dar labiau) sustiprintų Jūsų motyvaciją grįžti / persikelti į Lietuvą?

Beveik pusė visų apklaustųjų kaip pagrindinę kliūtį grįžimui į Lietuvą įvardija mažus atlyginimus

Kokios pagrindinės kliūtys, rizikos, planuojant grįžimą / persikėlimą į Lietuvą?

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

****Kita:** kliūčių nėra (1%); nepatikslinko / kol kas neplanuoja grįžti (1%); geopolitinė situacija, karo grėsmė (1%); korupcija, nepasitikėjimas valdžia, valdžios institucijomis (1%); nepalankios klimato sąlygos (0,9%); žemas pragyvenimo lygis (0,9%). Kiti atsakymai buvo minimi rečiau.

Nuogąstavimą dėl savo profesinių perspektyvų Lietuvoje dažniau įvardijo akademinio mokslo ir inžinerijos srities atstovai, pedagogai

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

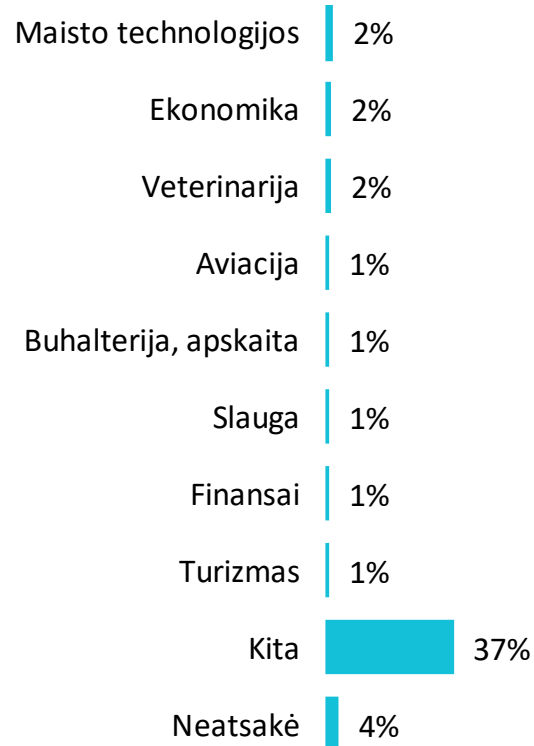
Kokios pagrindinės kliūtys, rizikos, planuojant grįžimą / persikėlimą į Lietuvą?

Respondentų įvardytos profesijos, dėl kurių darbo perspektyvų Lietuvoje yra nuogąstaujama (1 atsakymų dalis)

Nuogąstavimą dėl savo profesinių perspektyvų Lietuvoje dažniau įvardijo akademinio mokslo ir inžinerijos srities atstovai, pedagogai

Kokios pagrindinės kliūtys, rizikos, planuojant grįžimą / persikėlimą į Lietuvą?
Respondentų įvardytos profesijos, dėl kurių darbo perspektyvų Lietuvoje yra nuogąstaujama (2 atsakymų dalis)

**Kita: pavieniai atsakymo variantai ataskaitoje neatvaizduojami*

Apie pusę visų į Lietuvą galvojančių / planuojančių grįžti respondentų, rinktųsi apsigyventi Vilniuje ar sostinės rajone

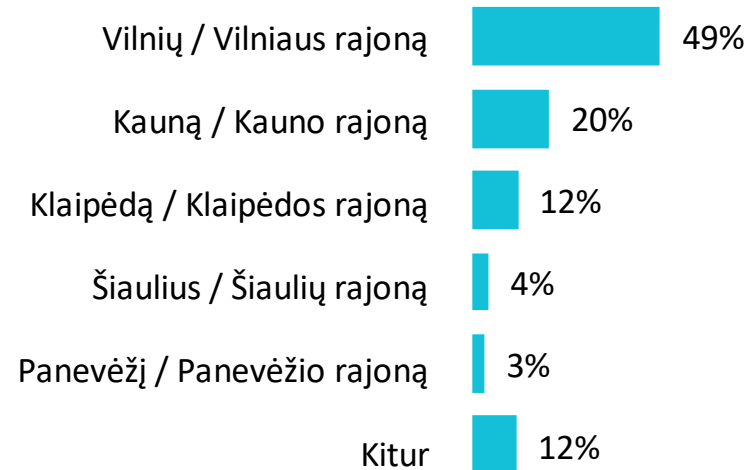

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Į kokį miestą / savivaldybę planuojate / ketintumėte grįžti / persikelti?

**Kitur: neatsakė (3%); Alytų / Alytaus rajoną (1%); Marijampolę / Marijampolės rajoną (1%); Uteną / Utenos rajoną (0,5%); Palangą / Palangos rajoną (0,5%); Druskininkus / Druskininkų rajoną (0,4%). Kitos vietovės buvo minimos dar rečiau.*

3 iš 10 apklaustųjų teigė, kad jiems trūksta informacijos persikėlimo ir (re)integracijos klausimais. Panaši dalis teigė, kad informacijos pakanka, bet jos reikia paieškoti

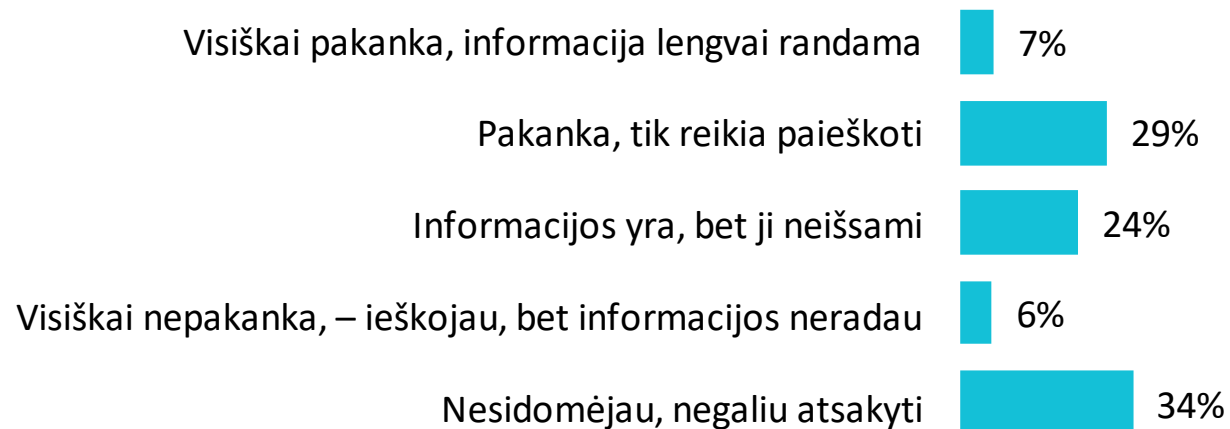

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Jūsų nuomone, ar pakanka informacijos grįžimo / persikėlimo ir (re)integracijos Lietuvoje klausimais?

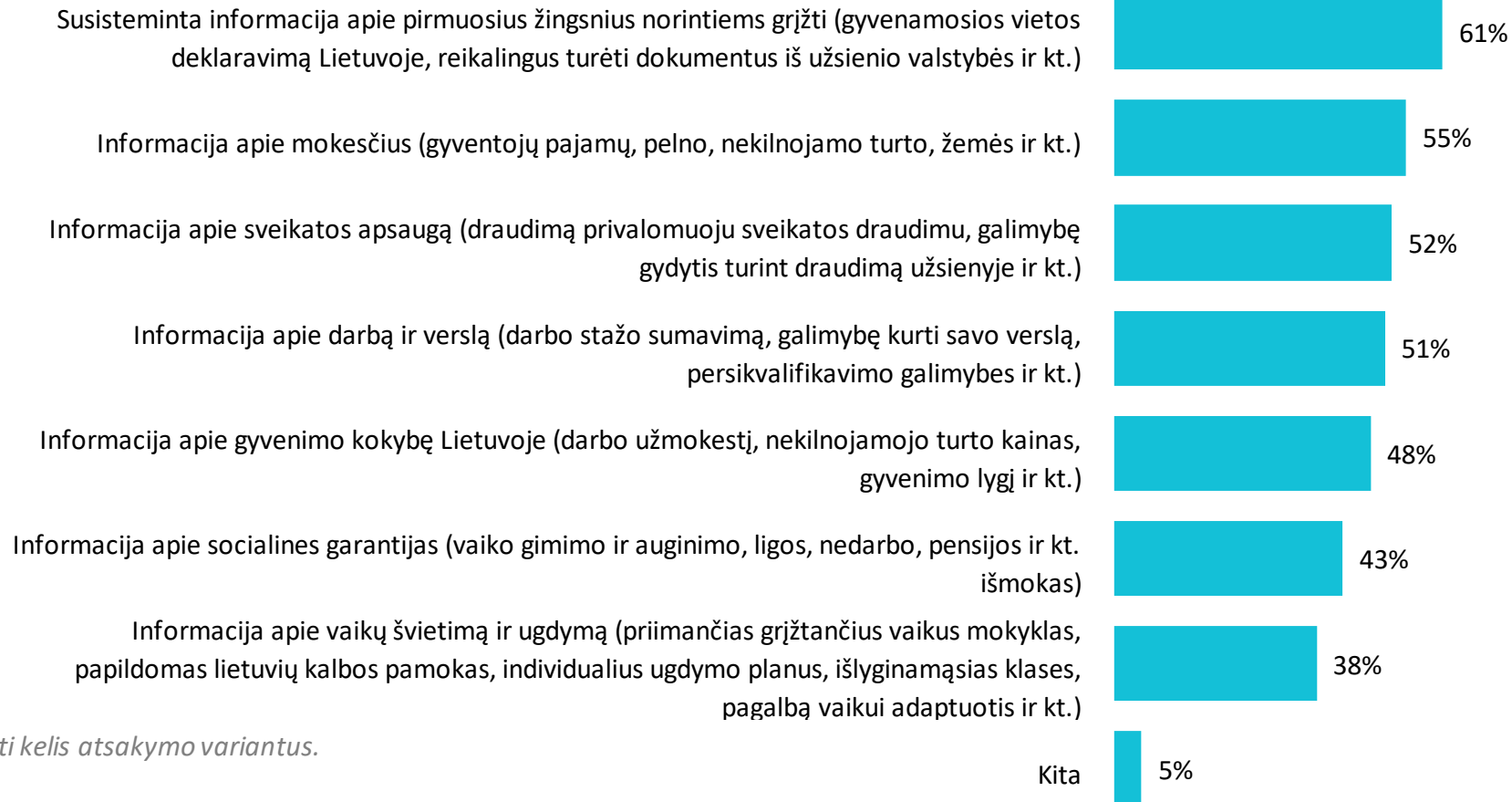
36% – **informacijos** grįžimo / persikėlimo ir (re)integracijos Lietuvoje klausimais **pakanka**

30% – informacija neišsami arba nepakankama

34% – neturi nuomonės

Galvojantiems apie persikėlimą į Lietuvą yra aktuali visokeriopa informacija, galinti palengvinti jų (re)integraciją

Kokia informacija Jums būtų aktualiausia, priimant sprendimą sugrįžti / persikelti gyventi į Lietuvą?

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

****Kita**: informacija apie persikėlimą ir adaptaciją mišrioms šeimoms, ne ES piliečiams (2%); neatsakė (2%). Kiti atsakymai buvo minimi rečiau.

73% respondentų atsakė, kad nemokamos konsultacijos persikeliantiems gyventi į Lietuvą yra reikalingos

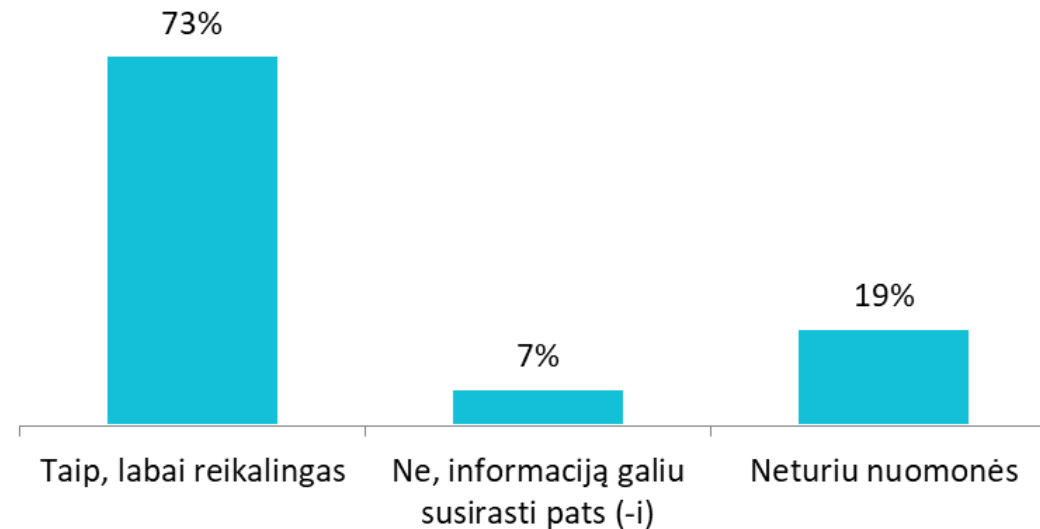

GLOBALI LIETUVA

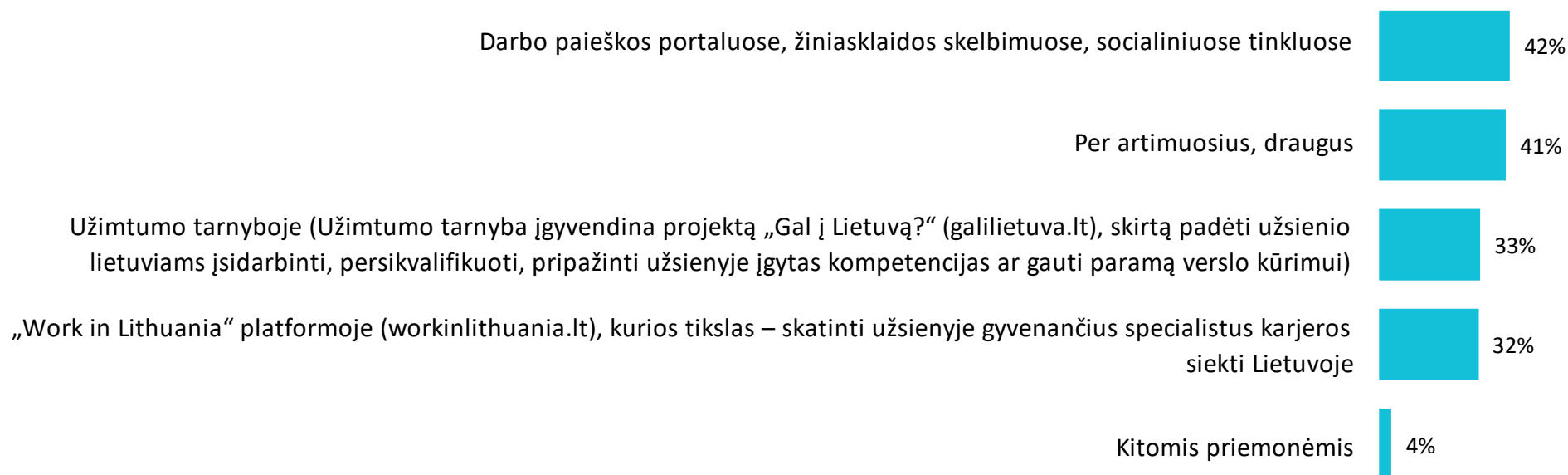
LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar reikalingas vieno langelio principu veikiantis informacijos kanalas (nemokamos konsultacijos) grįžtantiems / persikeliantiems gyventi į Lietuvą?

Darbo Lietuvoje diasporos atstovai būtų linkę ieškoti internetu, per artimuosius ar draugus, kai kuriais atvejais per Užimtumo tarnybą ar „Work in Lithuania“ platformą

Planuodami grįžimą / persikėlimą į Lietuvą, darbo ieškojote / ieškotumėte:
Darbo Lietuvoje planuojančių / ieškojusių respondentų atsakymai

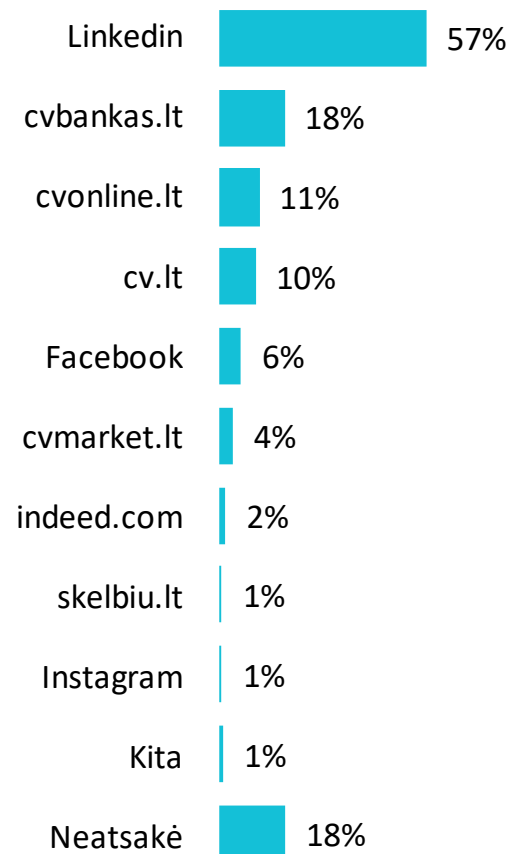

**Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.*

***Kitomis priemonėmis: tiesiogiai kreipsiuosi į dominančias įmones (0,9%); neatsakė (0,9%). Kiti atsakymai paminėti dar rečiau.*

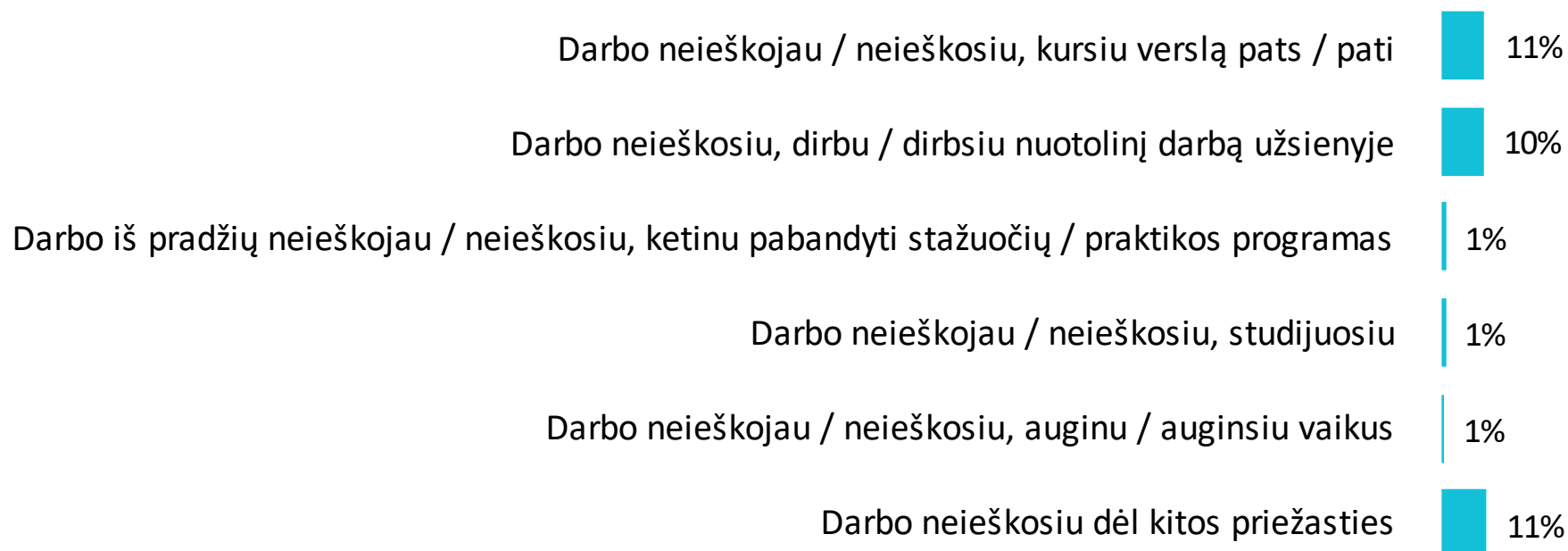
Dauguma respondentų darbo paieškoms Lietuvoje pasitelktų „LinkedIn“ platformą

Planuodami grįžimą / persikėlimą į Lietuvą, darbo ieškojote / ieškotumėte:
Respondentų įvardyti konkretūs tinklalapiai, kuriuose ieškojo / ieškotų darbo Lietuvoje

1 iš 10 į Lietuvą svarstančių grįžti respondentų planuoja čia kurti savo verslą arba dirbs nuotolinį darbą užsienyje

Planuodami grįžimą / persikėlimą į Lietuvą, darbo ieškojote / ieškotumėte: Darbo Lietuvoje neplanuojančių / neieškojusių respondentų atsakymai

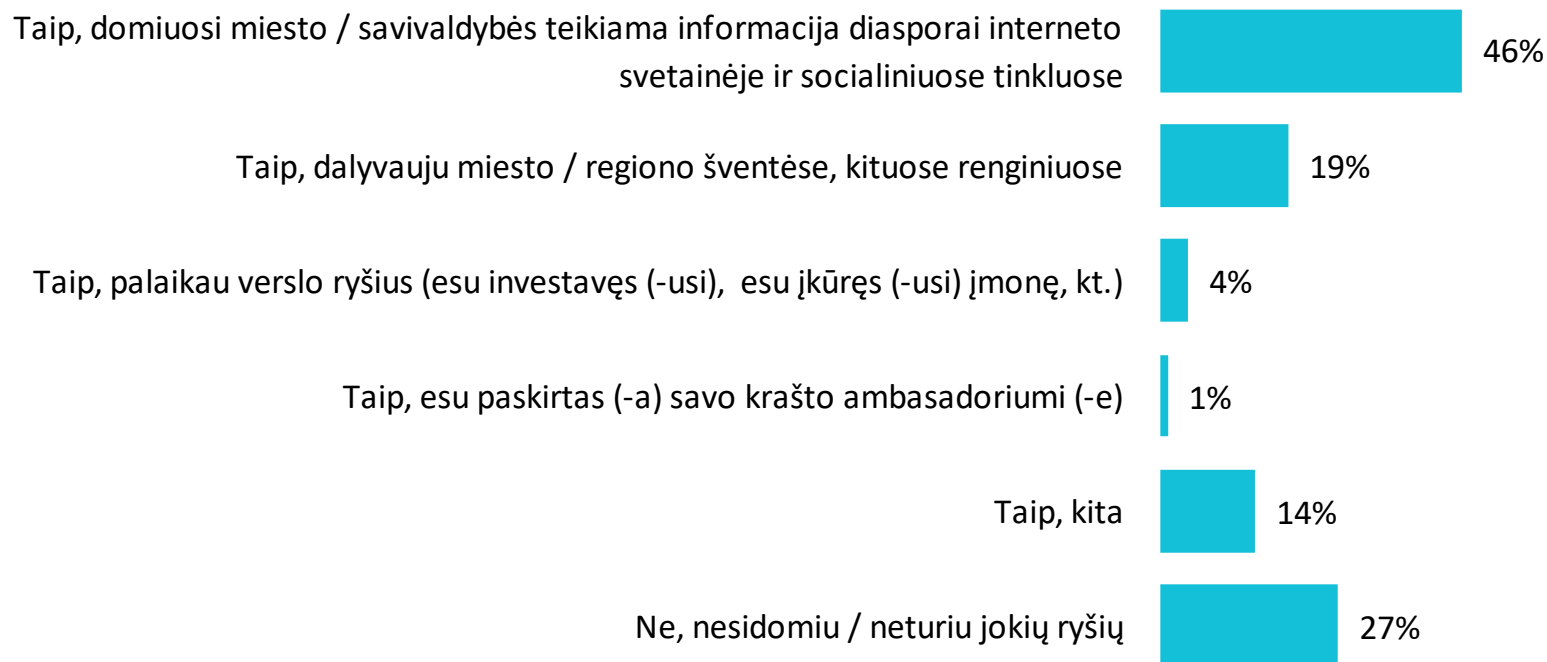

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

****Darbo neieškosiu dėl kitos priežasties:** dėl amžiaus / esu pensininkas (-ė) / kai grįšiu, būsiu pensininkas (-ė) (6%); neatsakė (2%); turiu darbą / dirbu Lietuvos įmonei (0,6%)

46% apklaustųjų domisi savo ar artimųjų gimtojo krašto teikiama informacija diasporai internetu ir socialiniuose tinkluose

Ar domitės / palaikote ryšius su savo ar savo tėvų, senelių (jei gimėte ne Lietuvoje) gimtuoju miestu / kaimu / savivaldybe Lietuvoje?

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

****Taip, kita:** bendrauju su giminėmis, artimaisiais, lankausi pas juos (7%); seku gyventojams skirtas naujienas apie savo savivaldybę internete, socialiniuose tinkluose (2%); vykdu kultūrinę, mokslinę, profesinę veiklą (0,5%). Kiti atsakymai buvo paminėti rečiau.

Savo ar artimųjų gimtuoju kraštu Lietuvoje dažniausiai nesidomima dėl dviejų priežasčių: laiko stokos / prasmės nematymo ir tėvų ar senelių nebuvimo šalyje

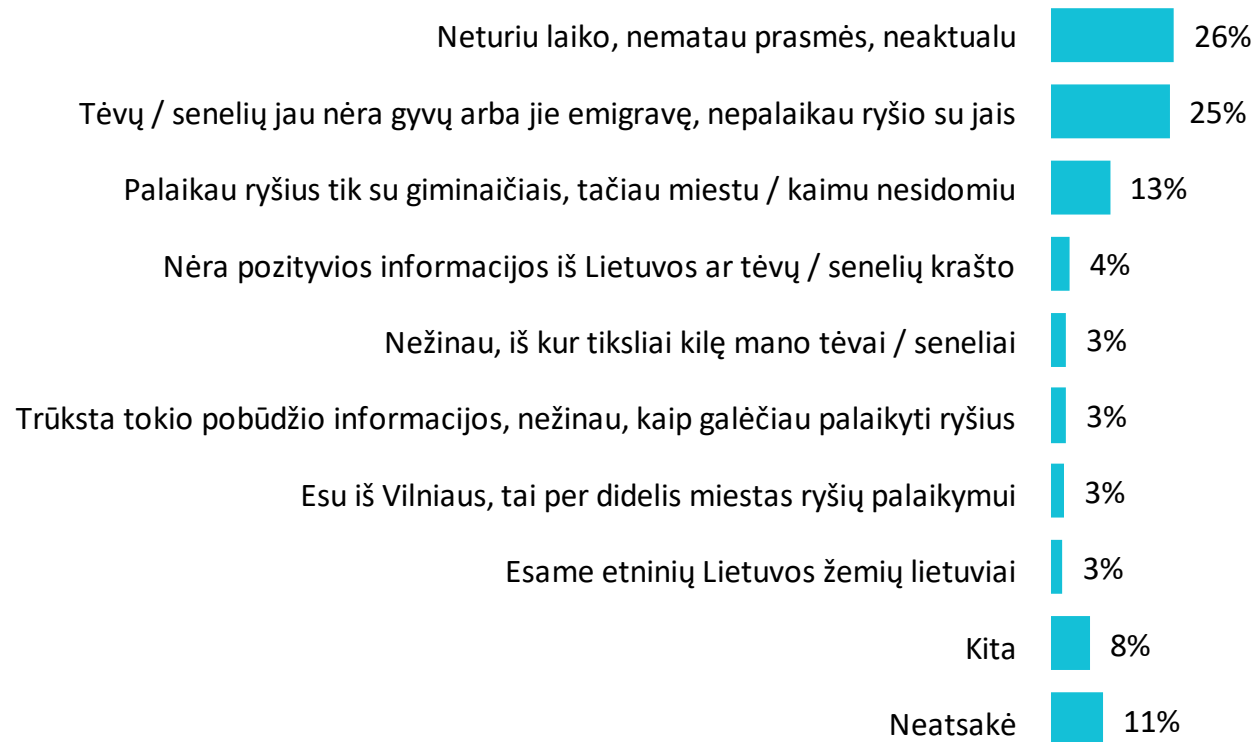
GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar domitės / palaikote ryšius su savo ar savo tėvų, senelių (jei gimėte ne Lietuvoje) gimtuoju miestu / kaimu / savivaldybe Lietuvoje?

Respondentų nurodytos priežastys, kodėl jie nesidomi savo ar artimųjų gimtąja vietoje Lietuvoje

***Kita:** pavieniai atsakymai ataskaitoje neatvaizduojami.

Lietuvos žiniasklaida / socialiniai tinklai / komunikacija

Beveik trečdalis tyrimo dalyvių Lietuvos žiniasklaidoje domisi ekonomine, socialine, darbo rinkos padėtimi šalyje, 20% – vidaus politikos aktualijomis

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Kokia informacija Lietuvos žiniasklaidoje Jus domina labiausiai?

**Galima buvo pasirinkti tik vieną atsakymo variantą.*

***Kita: neatsakė/ žiniasklaidos neseku (2%); domina visos / įvairios naujienos (1%); bendro pobūdžio informacija: gamta, istorija, mokslas ir pan. (0,7%). Kiti atsakymai buvo minimi dar rečiau.*

Dažniausiai diasporos atstovai naudojami LRT žiniasklaidos kanalais, rečiau „Delfi.lt“, „Lrytas.lt“ ir „15min.lt“ svetainėmis

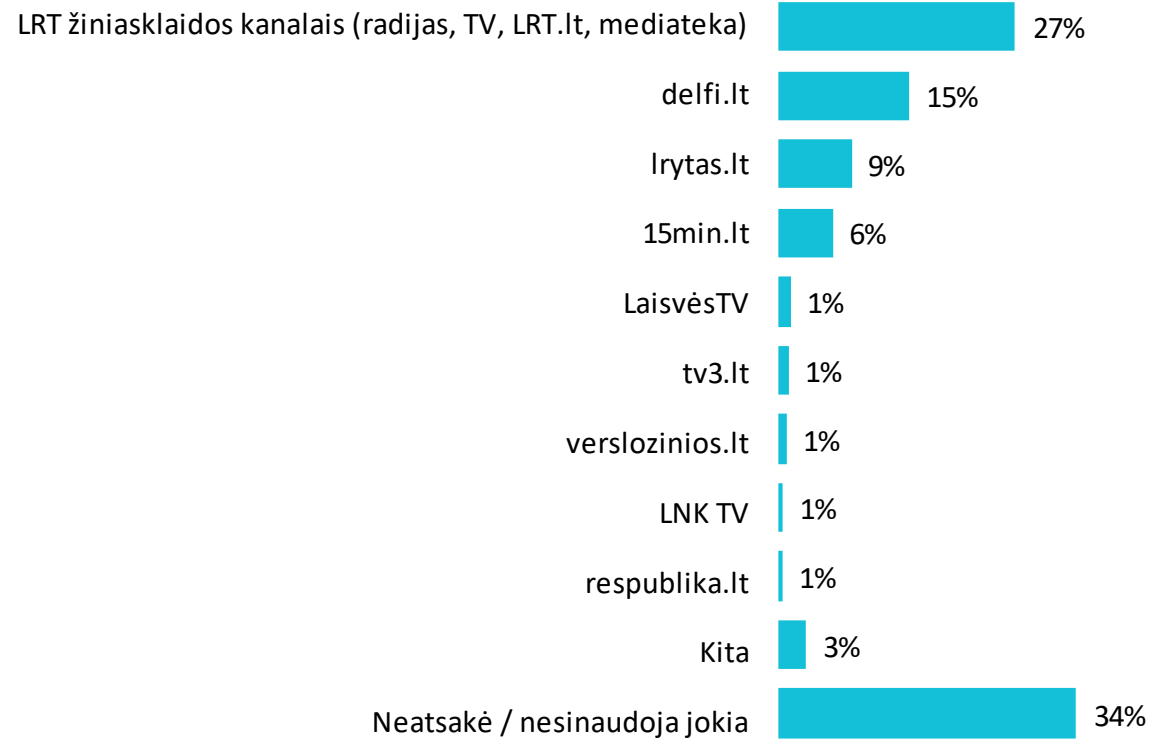

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Kuria Lietuvos žiniasklaidos priemone naudojate dažniausiai?

*Galima buvo įrašyti vieną atsakymo variantą.

Tyrimo dalyvius „LRT.lt“ svetainėje daugiausiai domina naujienos, kiek rečiau – (ne)tiesioginės programų transliacijos, mediateka / audioteka

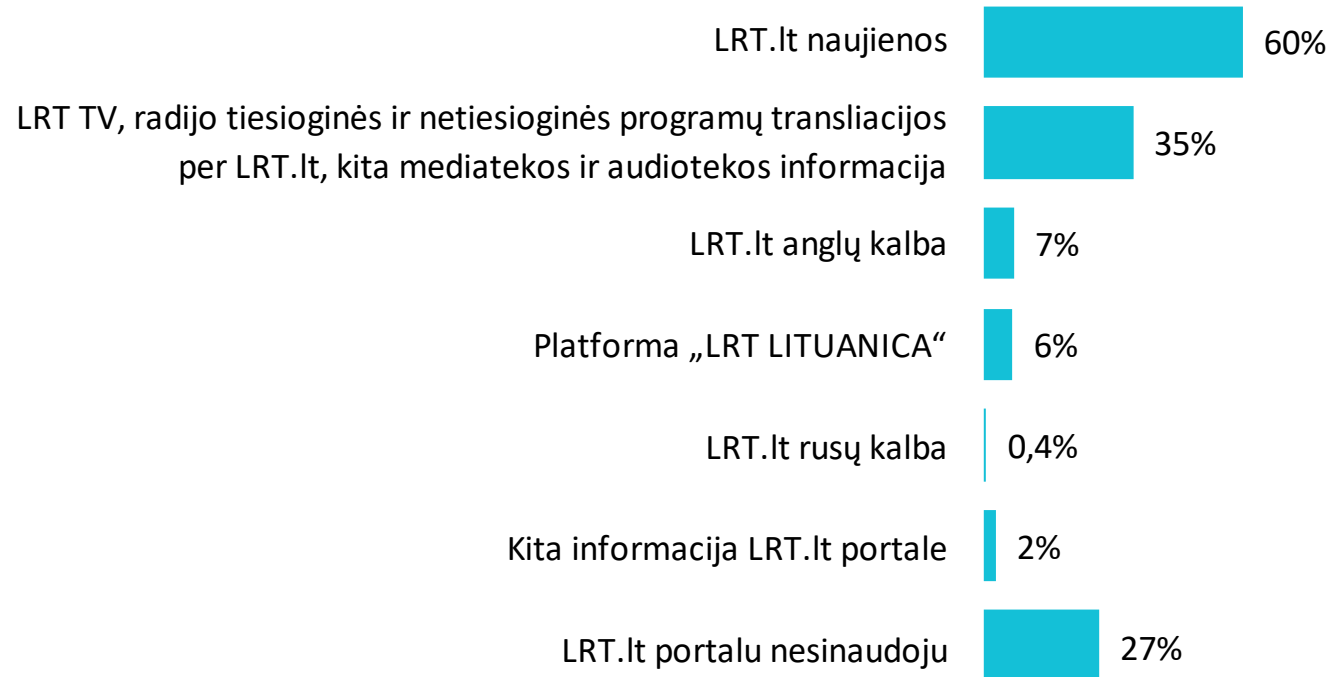

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Kokia informacija / turinys LRT.lt portale Jus domina labiausiai?

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

Nepaisant mažėjančio bendro socialinių tinklų vartojimo, populiariausiais išlieka „Facebook“ ir „Instagram“

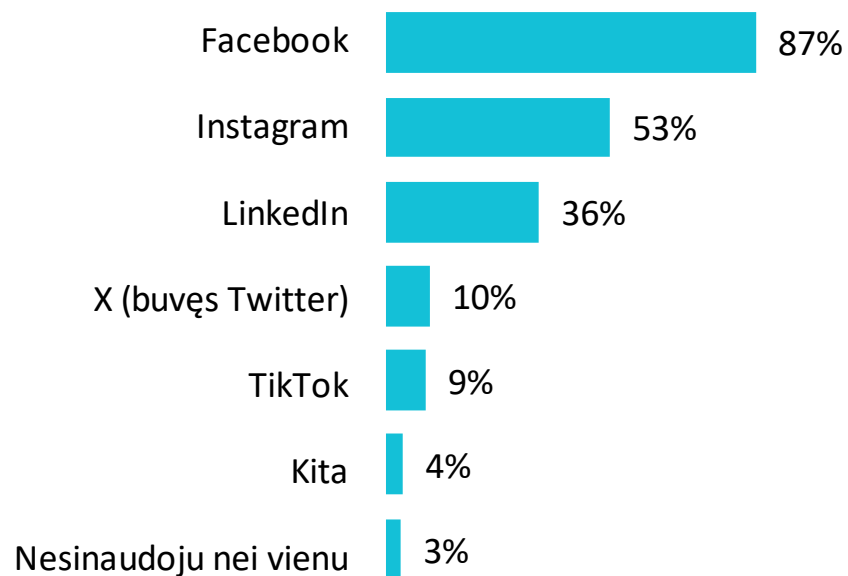

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Kokiais socialiniais tinklais dažniausiai naudojates?

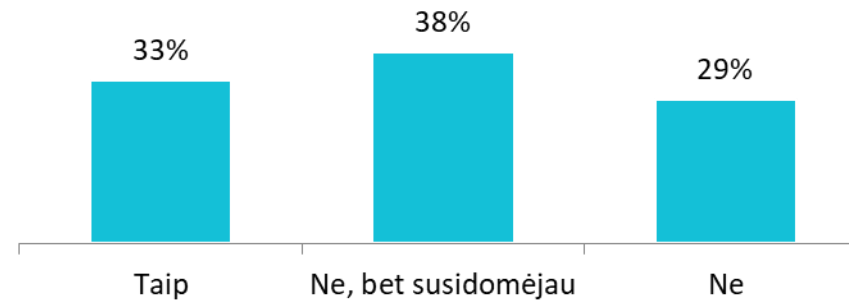

*Galima buvo pasirinkti kelis atsakymo variantus.

****Kita:** „Reddit“ (1%); „YouTube“ (0,8%); „Telegram“ (0,7%); neatsakė (0,7%). Kiti atsakymai buvo minimi dar rečiau.

Trečdalis respondentų seka „Globali Lietuva“ paskyrą „Facebook“ platformoje, 38% – jos nestebi, bet susidomėjo

Ar sekate Užsienio reikalų ministerijos administruojamą Facebook paskyrą @GlobaliLietuva, kurioje skelbiama / dalijamasi informacija diasporai ir apie diasporą?

Tik kas dešimtas diasporos atstovas šiuo metu prenumeruoja URM naujienlaiškį. 46% apie jį nežinojo, bet susidomėjo, o 45% – jis neaktualus

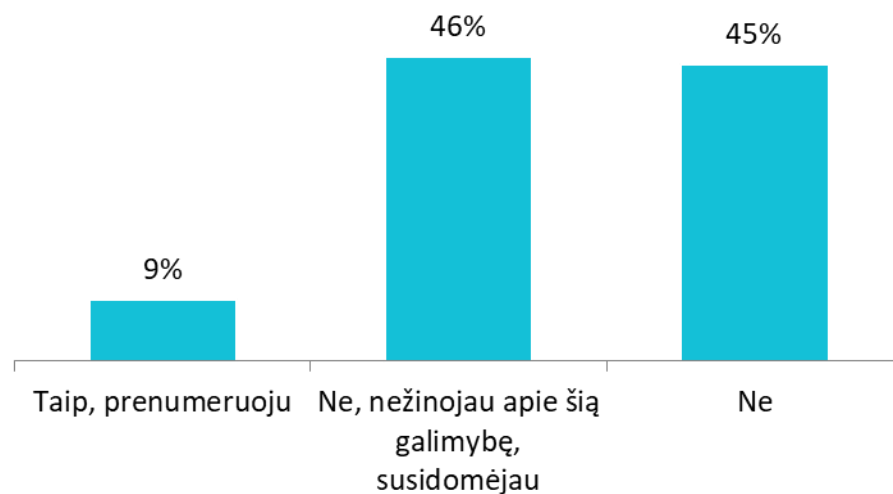

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar prenumeruojate Užsienio reikalų ministerijos Globalios Lietuvos departamento naujienlaiškį – Lietuvos diasporai aktualias naujienas?
(Naujienlaiškį galima rasti www.urm.lt)

Lietuvos diasporos politika

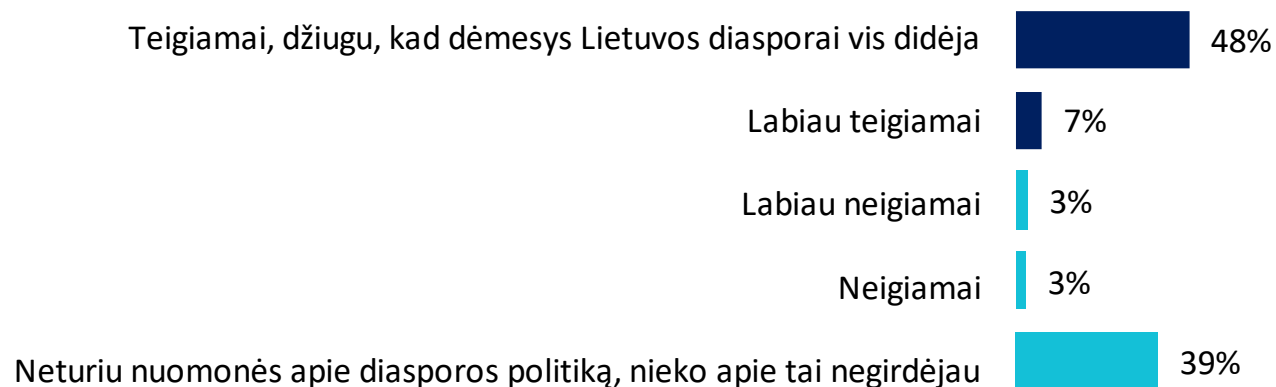

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Kaip vertinate Lietuvos Vyriausybės įgyvendinamą Lietuvos diasporos politiką (valstybės ryšių su diaspora stiprinimo politiką)?

55% – Lietuvos diasporos politiką vertina **(labiau) teigiamai**

6% – Lietuvos diasporos politiką vertina **(labiau) neigiamai**

39% – **neturi nuomonės**

Pagrindinis trūkumas įgyvendinant Lietuvos diasporos politiką – per mažas bendradarbiavimas su skirtingomis grupėmis, šalimis ir regionais

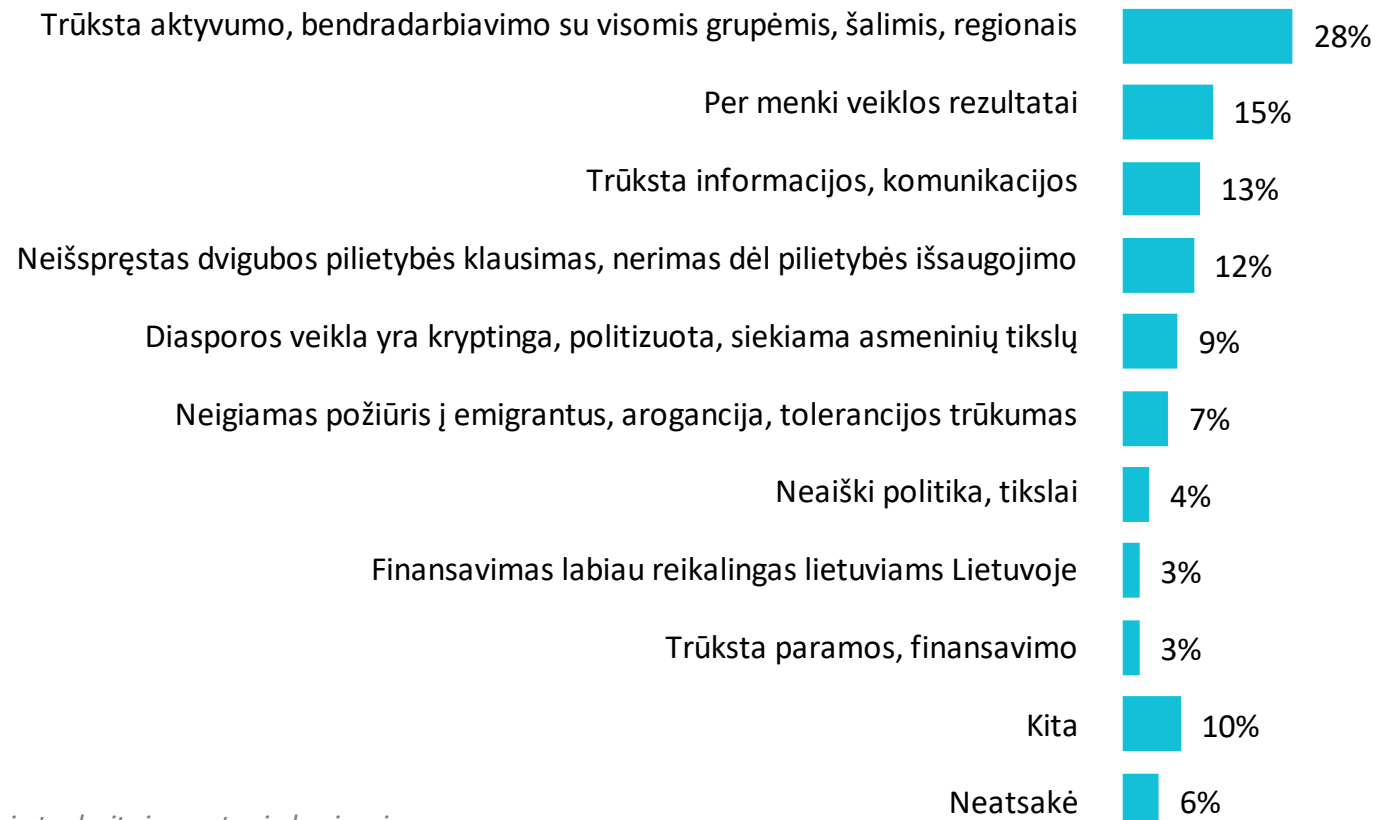
GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Kaip vertinate Lietuvos Vyriausybės įgyvendinamą Lietuvos diasporos politiką (valstybės ryšių su diaspora stiprinimo politiką)?

Respondentų įvardyti trūkumai, įgyvendinant Lietuvos diasporos politiką

***Kita:** pavieniai atsakymai ataskaitoje neatvaizduojami.

Didžiausias valdžios dėmesys yra stebimas informuojant apie grįžimo į Lietuvą galimybes, lituanistinio švietimo ir bendruomeniškumo skatinimo srityse

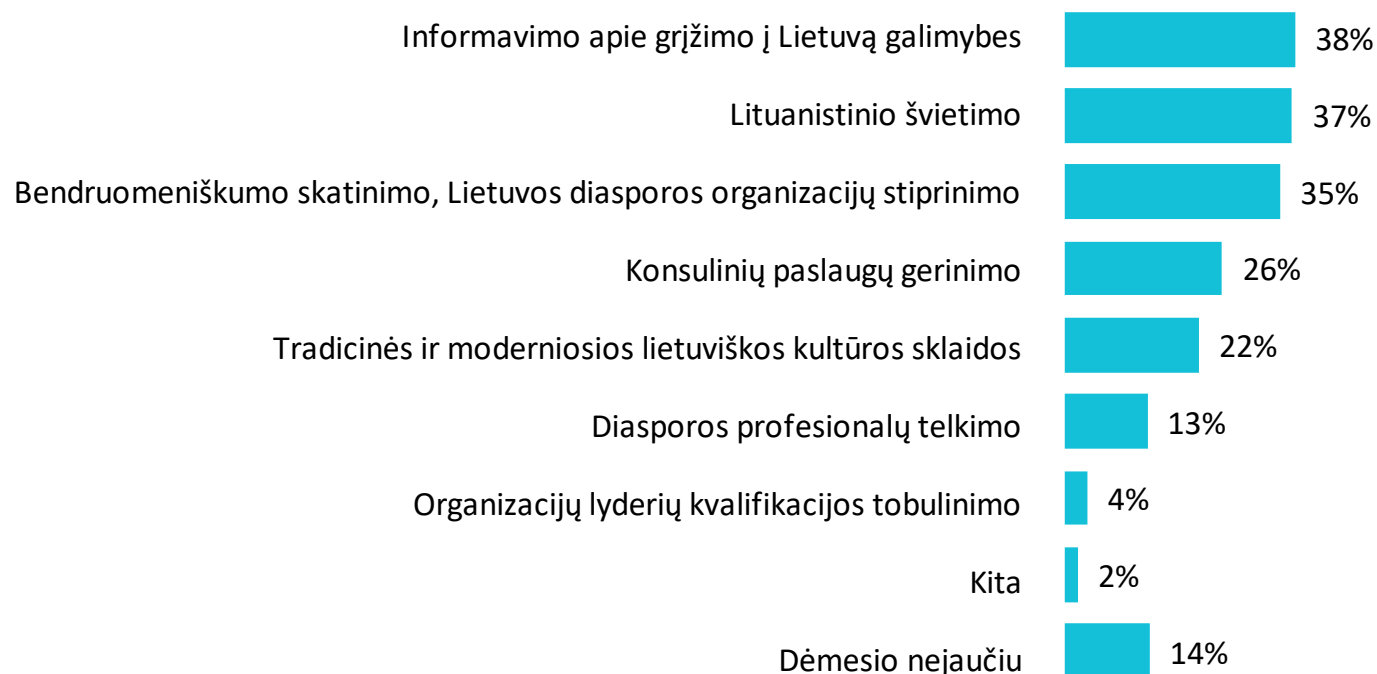

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Kurioje srityje, Jūsų nuomone, Lietuvos valdžios dėmesys Lietuvos diasporai jaučiamas labiausiai?

*Kita: pavieniai atsakymai ataskaitoje neatvaizduojami.

3 iš 10 diasporos atstovų teigia, kad valstybės komunikacija su diaspora atitinka jų lūkesčius, ryšys stiprėja

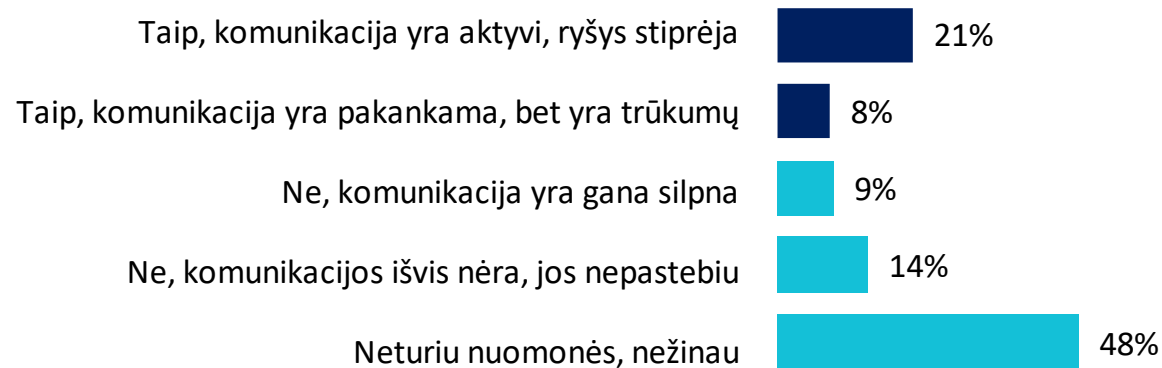

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar valstybės komunikacija (ryšys) su diaspora atitinka Jūsų lūkesčius?

29% – valstybės komunikacija su diaspora **atitinka lūkesčius**

23% – valstybės komunikacija su diaspora **neatitinka lūkesčių**

48% – **neturi nuomonės**

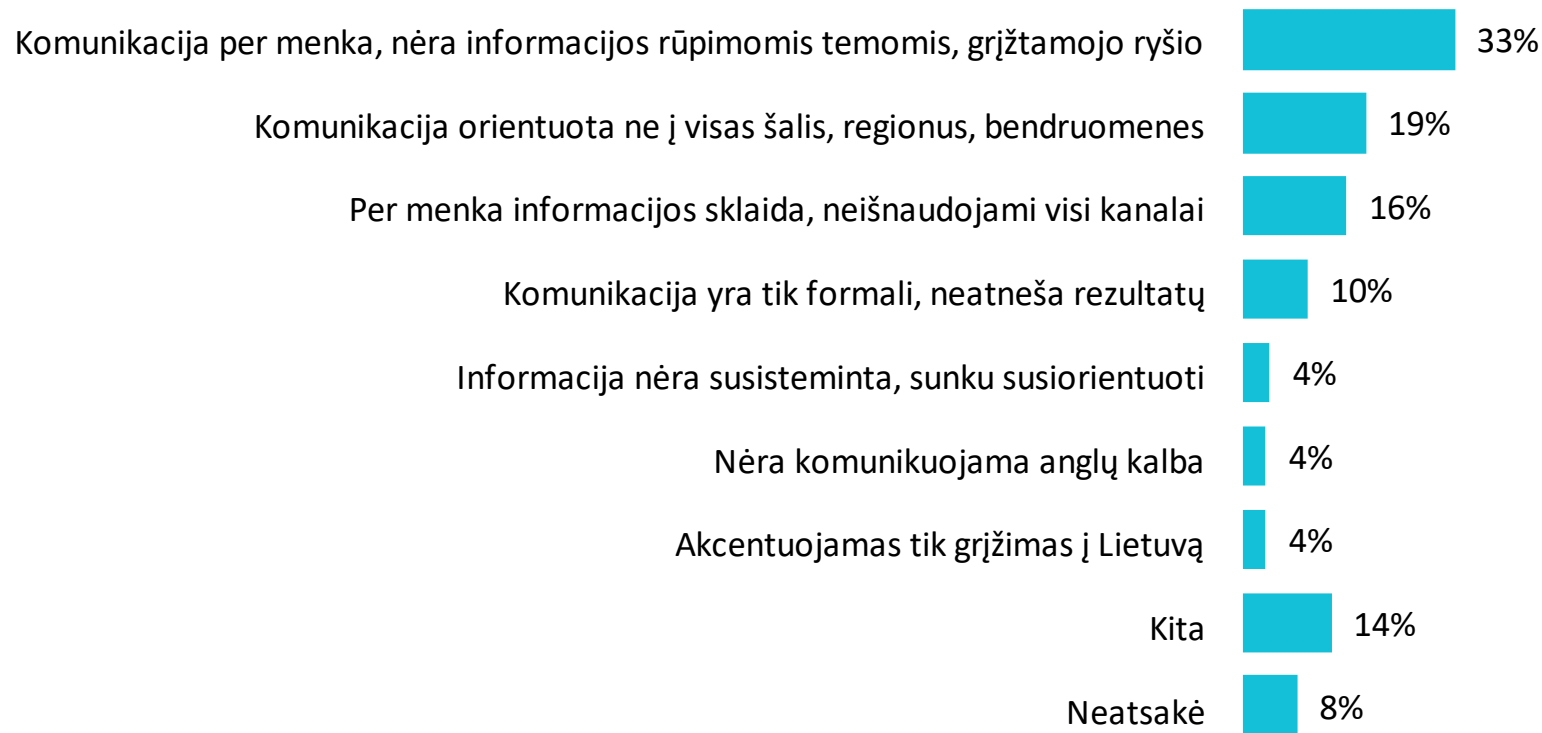
GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar valstybės komunikacija (ryšys) su diaspora atitinka Jūsų lūkesčius?

Respondentų nurodyti trūkumai valstybės komunikacijoje su diaspora

**Kita: pavieniai atsakymai ataskaitoje neatvaizduojami.*

Dalyvavimas Lietuvos diasporos apklausoje

Absoliuti dauguma tyrimo dalyvių Lietuvos diasporos apklausoje dalyvavo pirmą kartą

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Ar šioje Lietuvos diasporos apklausoje dalyvaujate pirmą kartą?

